



## LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021 ~~05~~ - 04 Nr. ~~SR~~ -182  
Į 2021-04-20 Nr. S2-1230  
(TAIS -21-23436)

### **DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS, ĮSTATYMO PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi pateiktą derinti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), siekiant dermės su Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, siūlo patikslinti Įstatymo projekte vartojamas sąvokas. Atsižvelgiant į siūlomą Įstatymo projekte sąvokos „mokslinių tyrimų organizacija“ apibrėžimą ir Mokslo ir studijų įstatymo 4 straipsnio 10, 11 ir 12 dalis, siūlome Įstatymo projekte vietoje sąvokos „mokslinių tyrimų organizacija“ vartoti sąvoką „Lietuvos mokslo ir studijų institucija“, o atsižvelgiant į Švietimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalį – vietoje žodžio „moksleivis“ – „mokinys“. Taip pat informuojame, kad Įstatymo projektas buvo išsiųstas aukštosioms mokykloms, kurios pateiks savo pastabas ir pasiūlymus Įstatymo projektui Kultūros ministerijai atskiru raštu.

Viceministras

Gintautas Jakštas

Olga Pacevičienė, (85)2191102



## LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845,  
el. p. [kanc@eimin.lt](mailto:kanc@eimin.lt), <http://eimin.lrv.lt>.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021-05-12 Nr. (4.6-82Mr)-3-2232  
Į 2021-04-20 Nr. S2-1230

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS, ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Siūlome patikslinti Projekto 1 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – įstatymas) 2 straipsnio 33, 46, 53, 54 dalį. Ūkinę veiklą turi teisę vykdyti ne tik juridiniai asmenys, bet ir fiziniai asmenys, organizacijos ir juridinių asmenų ar organizacijų filialai.

2. Projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 2 straipsnis papildomas 44 dalimi, kurioje išdėstyta „retransliavimo paslaugų (retransliavimo)“ sąvoka. Pažymėtina, kad ši sąvoka išplečia 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB, 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą „retransliavimo“ sąvoką, kuri apima tik televizijos ir radijo programų transliacijos retransliavimą iš kitos valstybės narės. Aiškinamajame rašte nėra pagrįstas toks direktyvos (ES) 2019/789 nuostatų taikymo išplėtimas.

3. Projektu neapibrėžiama „retransliuotojo“ sąvoka, nors tekste ji naudojama, tačiau apibrėžiama „retransliavimo paslaugų (retransliavimo)“ sąvoka skirtinga nuo Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 55 dalyje apibrėžtos „retransliavimo“ sąvokos. Manytina, kad Projekte naudojama „retransliuotojo“ sąvoka turėtų apimti retransliavimo paslaugų teikėjus, ir abejotina, ar Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 57 dalyje apibrėžta „retransliuotojo“ sąvoka ne visai tinkama. Taip pat neaiškus ryšys tarp tekste naudojamų sąvokų „retransliavimą vykdomasis subjektas“, „retransliuotojas“ ir „signalų platintojas“ bei jų turinys (nėra apibrėžčių).

4. Projekto 12 straipsniu papildomame 22<sup>2</sup> straipsnyje esančios nuostatos atsikartoja 15 straipsniu keičiamo 32 straipsnio papildomoje 8 dalyje. Siūlytume atsisakyti dubliuojančių nuostatų.

5. Neaiški Projekto 13 straipsniu keičiamo įstatymo 23 straipsnio 1 dalies formuluočių: prieš žodį „atgaminti“ turėtų būti įrašytas žodis „galima“.



6. Projekto 17 straipsniu papildomo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalyje atsikartoja žodžiai „turi teisę reikalauti“. Siūlytume patikslinti šią dalį.

7. Projekto 16 straipsniu papildomo 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 4 punkte yra nurodyta, kad to paties straipsnio 1 dalis netaikoma, kai autoriaus įnašas nėra reikšmingas, išskyrus atvejus, kai autorius įrodo, kad jam ši informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal šio Įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalį. Tačiau keičiamo įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 2 dalies 5 punkte yra nurodyta, kad 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalis netaikoma, kai autoriaus įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, kaip tai numatyta 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 4 punkte. Neaišku, kaip autorius, kurio įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, galėtų įrodyti, kad jam informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal keičiamo įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalį, jei keičiamo įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalis jam netaikoma. Siūlytume suderinti šias nuostatas tarpusavyje.

8. Projekto 28 straipsniu keičiamo įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje yra nurodyta, kad, kai transliuojančiosios organizacijos ir retransliuotojai pradeda derybas dėl leidimo retransliuoti transliuojančiųjų organizacijų transliacijas suteikimo arba dėl leidimo teikti retransliavimą papildančias paslaugas, tokios derybos turi būti vedamos sąžiningai. Pažymėtina, kad nei keičiamame įstatyme, nei Projekte nėra apibrėžtos retransliavimą papildančios paslaugos, todėl nėra aišku, kokioms papildančioms paslaugoms teikti būtų reikalingas leidimas. Abejotina, ar būtų proporcinga reikalauti leidimo visoms papildomoms paslaugoms, kurias galėtų teikti retransliuotojai. Direktyvos (ES) 2019/789 3 straipsnis ir jo 2 dalis, kuri įgyvendinama projekto 31 straipsniu keičiamo įstatymo 72<sup>13</sup> straipsnio 2 dalimi, nustato kilmės šalies principo taikymą tik papildomoms internetinėms paslaugoms. Siūlome patikslinti Projekto 28 straipsniu keičiamo įstatymo 65 straipsnio 4 dalį ir atitinkamai – Projekto 31 straipsniu keičiamo įstatymo 72<sup>13</sup> straipsnio 2 dalį atsisakant nepagrįstų apribojimų.

9. Projekto 29 straipsniu keičiamas įstatymas papildomas 65<sup>1</sup> straipsniu, kuriame šalia keičiamame įstatyme apibrėžtų sąvokų „autorių teisių ar gretutinių teisių subjektai“ naudojama sąvoka „atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių turėtojai“, taip pat „teisių turėtojai“, nors nėra įtraukta tokio trumpinio. Pažymėtina, kad keičiamo įstatymo 2 straipsnio 20 dalyje yra apibrėžtas „kolektyviai administruojamų autorių teisių ar gretutinių teisių turėtojas“ ir įvedamas šios sąvokos trumpinys „kolektyviai administruojamų teisių turėtojas“. Neaišku, ar šios sąvokos tapачios. Siekiant užtikrinti vienareikšmišką įstatymo taikymą, siūlytume Projekte naudoti apibrėžtas sąvokas ir jų trumpinius.

65<sup>1</sup> straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad kolektyvinio administravimo organizacija apie teisių administravimo atšaukimą atskirais pranešimais informuoja šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus subjektus (teisių turėtoją ir naudotoją). Tos pačios dalies 2 punkte yra nurodoma, jog naudotojas informuojamas, kad yra nustojama teikti atitinkama naudojimo būdų licencija ir kad naudotojas dėl tolesnio naudojimo turi tartis su teisių turėtoju. 65<sup>1</sup> straipsnio 8 dalyje yra minimas licencijos atšaukimas, o 65<sup>1</sup> straipsnio 9 dalyje – kad gali būti panaikinta administravimo teisė ar atšauktas leidimas administruoti pasirinktas arba tam tikrų kategorijų teises. Šios nuostatos tarpusavyje nesuderintos. Siūlytume vienareikšmiškai nustatyti, apie ką informuojamas naudotojas ir kaip įgyvendinama to paties straipsnio 6 dalyje nustatyta kolektyviai administruojamų teisių subjektų teisė.

10. Projekto 34 straipsniu keičiamo įstatymo 89 straipsnio 1 dalies 1 punktu „kultūros, švietimo ir mokslo įstaigų“ trumpinys keičiamas į sąvoką „kultūros paveldo įstaigos“. Toks keitimas projekto aiškinamajame rašte pagrindžiamas, kad abiejų sąvokų turinys yra identiškas. Šis teiginys yra abejotinas, nes kultūros, švietimo ir mokslo įstaigų trumpinys apėmė švietimo įstaigas ir mokslinių tyrimų institutus, o kultūros paveldo įstaiga pagal Projekto 1 straipsnio 5 dalimi keičiamo įstatymo 2 straipsnio naują 30 dalį yra viešai prieinama visų tipų biblioteka, muziejus, archyvas (įskaitant viešai prieinamą visuomeninio transliuotojo archyvą), kino ar garso paveldo įstaiga. Prašome aiškinamajame rašte pagrįsti, kodėl iš sąvokos eliminuoti švietimo įstaigos ir mokslinių tyrimų institutai arba tekste prie sąvokos „kultūros paveldo įstaigos“, kur tinkama pridėti žodžius „švietimo įstaigos ir mokslinių tyrimų institutai“.



11. Projekto 38 straipsniu papildomo keičiamo įstatymo VIII skyriaus 99 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad patikra atliekama Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu joje yra įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga, nebent patikra kitose Europos Sąjungos valstybėse ar Europos ekonominės erdvės valstybėse laikoma pagrįsta. Projektu nenustatoma jokių kriterijų, kuriais remiantis galima būtų laikyti, kad patikra kitose Europos Sąjungos valstybėse ar Europos ekonominės erdvės valstybėse yra pagrįsta, tik pateikiamas pavyzdinis atvejis. To paties straipsnio 3 dalyje taip pat nėra tikslų kriterijų, kada yra pagrįsta atlikti kiekvieno kūrinio ar kito objekto, esančio kultūros paveldo įstaigos fonduose, atskirą vertinimą. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja įvairius reikalavimus teisėkūros subjektams, tai, kad įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti aiškus, suprantamas, neprieštaringas (2004 m. gruodžio 13 d., 2006 m. sausio 16 d. nutarimai), teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių (2004 m. gruodžio 13 d., 2013 m. vasario 15 d., 2020 m. rugpjūčio 28 d. nutarimai). Siūlome Projektą patikslinti arba numatyti įgaliojimus kitu teisės aktu nustatyti patikros sąlygas ir tvarką.

12. Neaiškus Projekto 39 straipsniu papildomo keičiamo įstatymo 105 straipsnio 1 dalies antrasis sakiny, kokios pajamos laikytinos didelėmis. Analogiškai neaiškios keičiamo įstatymo 106 straipsnio 2, 4, 5 dalyse naudojamos nuostatos „geriausios pastangos“ ar „pakankamai pagrįstas pranešimas“. Tokios vertinamosios nuostatos sukuria prielaidas korupcijai. Siūlytume jas patikslinti.

13. Siūlytume atsisakyti keičiamo įstatymo 106 straipsnio 2 dalies 2 punkte žodžių „vadovaudamiesi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais“, kadangi ši nuostata yra minima to paties straipsnio 2 dalyje.

14. Abejotina, ar keičiamo įstatymo 106 straipsnio 4 dalimi yra tinkamai perkeltos 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyvos (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB, 17 straipsnio 6 dalies nuostatos. Keičiamo įstatymo 106 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio 1 dalies netaikoma naujiems paslaugų teikėjams, tačiau įvedama sąlyga, kad šias paslaugas teikia ne naujai įsisteigęs arba veikiantis kitu vardu, bet jau veikiantis ar veikęs paslaugų teikėjas. Tuo tarpu direktyvos (ES) 2019/790 17 straipsnio 6 dalyje yra minimi tik nauji turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai. Manytume, kad naujai įsisteigę paslaugų teikėjai visų pirma turėtų būti laikomi naujais paslaugų teikėjais ir neturėtų būti diskriminuojami.

15. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnį skundai yra nagrinėjami, o ne tvarkomi, todėl siūlytume atitinkamai pataisyti keičiamo įstatymo 107 straipsnio 1 dalį keičiant žodį „tvarkomi“ į žodį „nagrinėjami“.

16. Direktyvos (ES) 2019/790 17 straipsnio 9 dalyje nustatyta, jog valstybės narės numato, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai sukurtų veiksmingą ir operatyvų skundų nagrinėjimo ir teisių gynimo mechanizmą, kuriuo galėtų naudotis jų paslaugų naudotojai kilus ginčui dėl priegios prie jų įkeltų kūrinių ar kitų objektų panaikinimo ar jų pašalinimo. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad vartotojai galėtų naudotis neteisminiais teisių gynimo mechanizmais ir turėtų galimybę kreiptis į teismą. Keičiamo įstatymo 107 straipsnio, kuriuo perkeliama minėtos direktyvos nuostatos, 4 dalyje nustatyta, kad šis straipsnis taikomas paslaugų teikėjams, įsisteigusiems Lietuvos Respublikos teritorijoje. Pažymėtina, kad keičiamo įstatymo 107 straipsnis yra taikomas ne tik paslaugų teikėjams, bet ir saugomo turinio subjektams bei paslaugų naudotojams. Neaišku, kaip būtų užtikrinamos direktyvos (ES) 2019/790 17 straipsnio 9 dalyje nustatytos paslaugų naudotojų teisės, jei ginčas kiltų dėl užsienyje įsisteigusio ir Lietuvoje teikiančio paslaugas teikėjo paslaugų.

17. Pažymime, kad tokiu atveju, kai teisės akto projekte yra keičiami, nustatomi nauji ir (arba) naikinami informaciniai įpareigojimai, kuriais yra sukeliamas administracinės naštos ūkio subjektams pokytis, jis turi būti įvertintas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodikos patvirtinimo“. Projekto 7 straipsniu papildomo įstatymo 15<sup>2</sup> straipsnyje, 16 straipsniu papildomo įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio 1 ir 2 dalyse, 29 straipsniu papildomo įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 2 dalyje, 38 straipsniu papildomo įstatymo 100 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 38 straipsniu papildomo įstatymo 103



straipsnio 1 ir 3 dalyse, 38 straipsniu papildomo įstatymo 104 straipsnio 3 dalyje, 39 straipsniu papildomo įstatymo 105 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalyse ir 39 straipsniu papildomo įstatymo 107 straipsnio 1 dalyje yra nustatomi nauji informaciniai įpareigojimai ūkio subjektams. Atsižvelgiant į tai, prašom pinigine išraiška įvertinti šiais naujai nustatomais informaciniais įpareigojimais sukeliama administracinės naštos pokytį ūkio subjektams ir užpildytą Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Ieva Valeškaite

Ramunė Mickuvienė, tel. 8 694 75 208, el. p. [ramune.mickuviene@eimin.lt](mailto:ramune.mickuviene@eimin.lt)  
Vyginta Damzenienė, tel. 8 706 63 678, el. p. [vyginta.damzeniene@eimin.lt](mailto:vyginta.damzeniene@eimin.lt)





## LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,  
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. [rastine@tm.lt](mailto:rastine@tm.lt), <https://tm.lrv.lt>.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021-05-06 Nr. (1.6 Muz) 2T-446

Į 2021-04-20 Nr. S2-1230

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Teisingumo ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekto:

1. Siūlytina įvertinti, ar atsižvelgiant į Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus Įstatymo projektu nebūtų tikslinga keisti ir Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 1 dalies 2 punkto, jį papildant žodžiais „spaudos publikacijų leidejų“.

2. Direktyvos (ES) 2019/789 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžiant „retransliavimo sąvoką“ yra nurodoma, kad ši sąvoka neapima „kabelinės retransliacijos“, kuri apibrėžta Direktyvoje 93/83/EEB. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2019/789 preambulės 6 konstatuojamoje dalyje nurodoma, kad „Direktyva 93/83/EEB sudarytos palankesnės sąlygos televizijos ir radijo programas tarpvalstybiniu mastu iš kitų valstybių narių transliuoti palydoviniu ir retransliuoti kabeliniu ryšiu. Tačiau tos direktyvos nuostatos dėl transliuojančiųjų organizacijų transliacijų apima tik palydovines transliacijas ir todėl netaikomos transliuojamas programas papildančioms internetinėms paslaugoms. Be to, nuostatos dėl televizijos ir radijo programų retransliacijos iš kitų valstybių narių taikomos tik tuo pačiu metu kabeliniu ryšiu ar mikrobanginėmis sistemomis retransliuojamoms nepakeistoms ir nesutrumpintoms programoms, bet neapima retransliavimo naudojant kitas technologijas“. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma atsisakyti sąvokų „kabelinė retransliacija“ ir „kabelinės retransliacijos operatorius“ bei specialiųjų normų, skirtų reglamentuoti tik kabelinę retransliaciją, siūlytina papildomai įvertinti, ar šie siūlymai neturės neigiamo poveikio Direktyvos 93/83/EEB nuostatų perkėlimui į nacionalinę teisę.

3. Atsižvelgiant į Įstatymo projekte apibrėžtas kitų subjektų sąvokas, siūlytina įvertinti, ar Įstatymo projekte neturėtų būti pateikta ir „retransliuotojo“ sąvoka.

4. Įstatymo projekto 1 straipsnyje apibrėžiama „mokslinių tyrimų organizacijos“ sąvoka, kuri įtvirtinta Direktyvos (ES) 2019/790 2 straipsnio 1 dalyje. Atkreiptinas dėmesys, kad Direktyva (ES) 2019/790, be kitų mokslinių tyrimų organizacijos požymių taip pat nurodo, kad ji gali būti ir subjektu, kuris visą pilną reinvestuoja į savo mokslinius tyrimus. Taip pat nurodoma, kad mokslinių tyrimų organizacijų, kurioms komercinės įmonės turi esminės, galimybės kontroliuoti suteikiančios įtakos, atsirandančios dėl struktūros ypatumų (pavyzdžiui, dėl savo



kaip akcininkų arba narių vaidmens), kurie galėtų suteikti pirmenybę susipažinti su mokslinių tyrimų rezultatais, šioje direktyvoje nereikėtų laikyti mokslinių tyrimų organizacijomis (Direktyvos (ES) 2019/790 preambulės 12 konstatuojamoji dalis). Vertinant Įstatymo projekte siūlomą „mokslinių tyrimų organizacijos“ apibrėžimą, nėra aišku, kaip šie kriterijai yra perkelti į nacionalinę teisę, todėl siūlytina apsvarstyti jų įtraukimą į minėtos sąvokos apibrėžimą.

5. Pagal Įstatymo projekte dėstomą Įstatymo 2 straipsnio 58 dalį kitos Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos *inter alia* Lietuvos Respublikos dizaino įstatyme. Pažymėtina, kad Dizaino įstatyme yra apibrėžtos tokios sąvokos, kaip „asmuo“ ir „pareiškėjas“, kurių apibrėžtys nebūtų tinkamos Įstatymo taikymo srityje, ir apskritai kyla klausimų, dėl kurių sąvokų šis (ar kiti konkretūs Įstatymo 2 straipsnio 58 dalyje nurodyti įstatymai) yra paminėti kaip Įstatyme vartojamų sąvokų supratimo šaltinis. Siūlytina nurodyti konkrečias Įstatyme vartojamas sąvokas, dėl kurių apibrėžčių norima nukreipti į tam tikrą konkretų įstatymą, o bendro pobūdžio nuorodos į „kitus įstatymus“ Įstatymo 2 straipsnio 58 dalyje apskritai atsisakytina.

6. Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo Įstatymo 15<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad kilmės šalies principas netaikomas sporto renginių transliacijoms ir į jas įtrauktiems kūriniams. Direktyvos (ES) 2019/789 3 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa leidžia kilmės principo netaikyti sporto renginių transliacijoms ir į jas įtrauktiems kūriniams bei kitiems saugomiems objektams televizijos programų atžvilgiu (televizijos transliuojamiems sporto renginiams). Kadangi Įstatymo projekto 6 straipsniu dėstoma Įstatymo 15<sup>1</sup> straipsnio 3 dalis aiškiai nenustato, kokioms sporto renginių transliacijoms (radijo ar televizijos) kilmės principas nebus taikomas, siūlytina šią nuostatą patikslinti pagal Direktyvos (ES) 2019/789 reikalavimus.

7. Pažymėtina, kad Įstatymo projekto 8 straipsnyje dėstomas Įstatymo 21 straipsnio pakeitimas, išbraukiant skliaustuose esantį trumpinį „pvz.,“ susiaurina galimybes teisėtai cituoti kūrinį (paliekant tik kritikos ir apžvalgos tikslais).

8. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso normas, Įstatymo projekte vietoj žodžių „sutarčių nuostatos“ vartotini žodžiai „sutarčių sąlygos“ (pavyzdžiui, Įstatymo projekto 10, 11 straipsniai ir kt.).

9. Iš Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, kaip perkeliamas Direktyvos (ES) 2019/790 5 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimas, naudojant skaitmeninį kūrinį ir kitus objektus mokymo iliustracijoms, nurodyti to kūrinio šaltinį, įskaitant autoriaus vardą. Įstatymo projekto 10 ir 15 straipsniuose šis reikalavimas nėra minimas, todėl siūlytina šiuo aspektu patikslinti minėtus Įstatymo projekto straipsnius.

10. Įstatymo projekto 14 straipsnyje siūloma, kad Vyriausybės įgaliota institucija tvarką, numatančią keitimąsi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labui, nustatys pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1564 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1563. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnį direktyvos yra privalomos šalims, kurioms jos skirtos, rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu, bet nacionalinės valdžios institucijos pasirenka jos įgyvendinimo formą ir būdus. Kitaip negu reglamentas, kuris Europos Sąjungos šalių vidaus teisėje įgyvendinamas tuoj pat po jo įsigaliojimo, direktyva Europos Sąjungos šalyse nėra tiesiogiai taikoma. Tam, kad ji būtų taikoma kiekvienoje Europos Sąjungos šalyje, ji pirmiausia turi būti perkelta į nacionalinę teisę. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 14 straipsnyje vietoje nuorodos į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1564, pateikti nuorodą į jos nuostatas nacionalinėje teisėje perkėlusį(-ius) teisės aktą(-us).

11. Atsižvelgiant į Direktyvos (ES) 2019/790 19 straipsnio 6 dalies ir 20 straipsnio 2 dalies reikalavimus, siūlytina Įstatymo projekto 16 straipsniu pildomo Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio 2 ir 3 dalyse papildomai nurodyti kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo nepriklausomus subjektus.



12. Pagal pateiktą Įstatymo projekto ir Direktyvos (ES) 2019/790 atitikties lentelę, Direktyvos 22 straipsnio 4 dalis perkeliama Įstatymo projekto 18 straipsniu, kuriuo Įstatymas papildomas 40<sup>3</sup> straipsniu. Mūsų vertinimu, 40<sup>3</sup> straipsnio 2 dalies 3 punktas šią Direktyvos (ES) 2019/790 nuostatą perkelia netiksliai, nes Direktyva (ES) 2019/790 numato, kad teisė autoriui nutraukti arba pakeisti sutartį, kuria šaliai buvo suteiktos išimtinės autorinės teisės, arba atsisakyti išimtinio licencijos pobūdžio netaikoma, jei teisėmis nesinaudojama daugiausia dėl aplinkybių, kurias, kaip galima pagrįstai tikėtis, autorius arba atlikėjas *gali ištaisyti*. Tuo tarpu Įstatymo projektas numato, kad tokia teisė netaikoma, kai autorius pažeidė *esminius sutarties įsipareigojimus*. Ši Įstatymo projekto nuostata būtų siauresnė nei Direktyvos (ES) 2019/790 nuostata ir neapimtų visų galimų atvejų. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 40<sup>3</sup> straipsnio 2 dalies 3 punktą, neapsiribojant vien esminiais sutarties pažeidimais, kurie ne visada yra ištaisomi.

13. Įstatymo projekto 26 straipsnyje nustatoma, kad „spaudos publikacijos leidėjo teisės į jo iniciatyva ir jam vadovaujant sukurtą spaudos publikaciją nustoja galioti praėjus dvejimms metams po to, kai spaudos publikacija yra *išleidžiama*“. Pažymėtina, kad šia nuostata perkeliama Direktyvos (ES) 2019/790 15 straipsnio 4 dalis numato, kad terminas, kada nustoja galioti spaudos publikacijos leidėjo teisės į jo iniciatyva ir jam vadovaujant sukurtą spaudos publikaciją, yra *skaičiuojamas nuo metų*, einančių po dienos, kai spaudos publikacija yra paskelbiama, *sausio 1 d.* Taip pat numatoma, kad spaudos publikacijos leidėjo teisės, numatytos Direktyvos (ES) 2019/790 15 straipsnio 1 dalyje, netaikomos spaudos publikacijoms, pirmą kartą paskelbtoms iki 2019 m. birželio 6 d. Atsižvelgiant į tai, siūlytume patikslinti Įstatymo projekto 26 straipsniu nustatomą terminą pagal Direktyvos (ES) 2019/790 reikalavimus.

14. Direktyvos (ES) 2019/789 4 straipsnio 3 dalis nustato pareigą valstybėms narėms užtikrinti, kad teisių turėtojas galėtų reikšti pretenzijas dėl turimų teisių per laikotarpį, kuris negali būti trumpesnis nei treji metai skaičiuojant nuo retransliavimo, kuriam buvo panaudotas jo kūrinys ar kitas saugomas objektas, dienos. Pastebėtina, kad Įstatymo projekto 28 straipsniu keičiamo Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje siūlomas terminas, per kurį autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas gali kreiptis į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, neatitinka minėtos Direktyvos (ES) 2019/789 nuostatos, nes tokia galimybė atsirastų tik *praėjus trejų metų laikotarpiui* skaičiuojant nuo retransliavimo, kuriam buvo panaudotas jo kūrinys ar gretutinių teisių objektas, dienos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti šią nuostatą.

15. Direktyvos (ES) 2019/789 5 straipsnis nustato pareigą valstybėms narėms numatyti, kad Direktyvos (ES) 2019/789 4 straipsnis nebūtų taikomas transliuojančiosios organizacijos retransliavimo teisėms, kuriomis ji naudojasi savo transliacijų atžvilgiu, nepriklausomai nuo to, ar atitinkamos teisės yra jos pačios teisės, ar jai perduotos kitų teisių turėtojų. Pagal Įstatymo projekto atitikties lentelę ši nuostata perkeliama Įstatymo projekto 28 straipsniu keičiamo Įstatymo 65 straipsnio 2 ir 3 dalimis. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti Įstatymo projekto 28 straipsniu keičiamo Įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje teikiamą nuorodą į Įstatymo 65 straipsnio dalis.

16. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatymo nuostatas, Įstatymo projekto 16 straipsnyje dėstomoje Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio 6 dalyje vietoj komercinės neskelbtinos informacijos siūlytina nurodyti komercines paslaptis (t. y. nurodyti komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos apsaugą).

17. Direktyvos (ES) 2019/789 11 straipsnis numato pereinamojo laikotarpio nuostatas šiame straipsnyje numatytiems 2021 m. birželio 7 dieną dar galiojantiems susitarimams ir leidimams, jei jie baigia galioti po šiame straipsnyje numatytos konkrečios dienos. Tuo tarpu Įstatymo projekto 41 straipsnio 2 ir 3 dalys pereinamojo laikotarpio nesieja su 2021 m. birželio 7 dieną dar galiojančiais susitarimais ir leidimais, kas iš esmės lemia tai, kad pereinamasis laikotarpis bus taikomas visiems susitarimams ir leidimams, nepriklausomai nuo jų galiojimo po 2021 m. birželio 7 dienos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti šias Įstatymo projekto nuostatas,



pereinamąjį laikotarpį siejant su įstatymo įsigaliojimo dieną vis dar galiojančiomis sutartimis ir leidimais.

18. Įstatymo projekto 41 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis ir dėl šio straipsnio 5 dalies įsigaliojimo.

19. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte dėstomo Įstatymo nuostatos yra susijusios su šių Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų perkėlimu: (1) 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo; (2) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo; (3) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/26/ES dėl kolektyvinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo ir daugiateritorijų licencijų naudoti muzikos kūrinius internete teikimo vidaus rinkoje; (4) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/28/ES dėl tam tikro leistino nenustatytų autorių teisių kūrinių naudojimo; (5) 1993 m. rugšėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo, su paskutiniais pakeitimais, atliktais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789.

Laikantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 69 punktu, prašome informaciją apie Įstatymo projektą suvesti į Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinės sistemos (LINESIS) išvardintų Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo priemonių planus. Taip pat laikantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių 79 punkto nuostatų, kartu su Įstatymo projektu rengiama ir teikiama derinti Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių 7 priede nurodyta atitikties lentelė. Atitikties lentelė taip pat teikiama ir LINESIS sistemoje.

Pastabos dėl Įstatymo projekto ir Direktyvų (ES) 2019/789 ir 2019/790 atitikties lentelių projekto rengėjams teikiamos darbo tvarka.

Laikantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių 79 punkto nuostatų, prašytume Įstatymo projekto ir Direktyvų (ES) 2019/789 ir 2019/790 atitikties lenteles įkelti į Direktyvų (ES) 2019/789 ir 2019/790 perkėlimo priemonių planus Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS).

20. Teisės technikos aspektu atkreiptinas dėmesys į šiuos siūlymus:

20.1. Įstatymo projekto pavadinimas papildytinas, nurodant ir Įstatymo keičiamą 72<sup>12</sup> straipsnį, taip pat prieš žodį „papildymo“ įrašytinas žodis „įstatymo“.

20.2. Kadangi sąvokos Įstatyme dėstomos abėcėlės tvarka, Įstatymo projekto 1 straipsnio 8 dalyje dėstoma sąvoka „mokslinių tyrimų organizacija“ turėtų būti dėstoma po sąvokos „licencija“. Atsižvelgus į šią pastabą, turėtų būti peržiūrėti visi toliau dėstomi Įstatymo 2 straipsnio dalių pakeitimai ir jų numeracija.

20.3. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 78 punkto nuostatomis, tikslintinas Įstatymo projekto 1 straipsnio 18 dalyje nurodomo keičiamo Įstatymo 2 straipsnio dalies numeris (įrašant pernumeruotą straipsnio dalies numerį).

20.4. Pastebėtina, kad Įstatymo projekte dėstomos naujos sąvokos („mokslinių tyrimų organizacija“, „retransliavimo paslaugos (retransliavimas)“, „spaudos publikacija“ ir „tekstų ir duomenų gavyba“) turėtų būti užbaigiamos tašku.

20.5. Vadovaujantis Rekomendacijų 6.1 papunkčio nuostatomis, Įstatymo projekto 1 straipsnio 19 dalyje dėstomoje sąvokoje teikiant nuorodą į įstatymą, įrašytinas pilnas šio įstatymo pavadinimas – su žodžiais „Lietuvos Respublikos“ (atitinkamai teikiant nuorodą į tą patį įstatymą Projekto 1 straipsnio 21 dalyje dėstomoje sąvokoje siūlytina atsisakyti žodžių „Lietuvos Respublikos“). Taip pat siūlytina šiuo aspektu peržiūrėti Įstatyme teikiamas nuorodas į kitus



įstatymus (pavyzdžiui, Įstatymo 42 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 68 straipsnio 2 dalyje, 70 straipsnio 3 dalies 3 punkte, 72<sup>10</sup> straipsnio 2 dalyje, 72<sup>31</sup> straipsnio 1 dalyje, 78 straipsnio 8 dalyje, 80 straipsnio 1 dalyje, 87 straipsnyje, 96 straipsnio 1 dalyje). Be to, turėtų būti tikslinami Įstatymo 42 straipsnio 2 dalyje, 72<sup>9</sup> straipsnio 3 dalyje, 72<sup>30</sup> straipsnio 6 dalyje bei Įstatymo projekto 37 straipsniu keičiamame Įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje nurodomi įstatymų pavadinimai.

20.6. Įstatymo projekte, dėstant Įstatymą papildančius 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsnius, šių straipsnių pavadinimai turi būti rašomi paryškintai (ši pastaba teikiama ir dėl Įstatymo 23 straipsnio pavadinimo). Taip pat pastebėtina, kad Įstatymo projekto 28 ir 31 straipsniuose turi būti įrašyti (paryškinti) atitinkamai Įstatymo keičiamų 65 ir 72<sup>13</sup> straipsnių pavadinimai. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal Rekomendacijų 35.3 papunkčio reikalavimus turėtų būti sulygiuoti straipsnių pavadinimai (keičiamo Įstatymo 23 straipsnio ir Įstatymą papildančiuose 97, 99, 101, 102, 104 ir 105 straipsniuose).

20.7. Įstatymo projekte dėstomoje Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio 6 dalyje teikiant nuorodą į Reglamentą (ES) 2016/679, papildomai šios nuorodos gale skliaustuose įrašytini žodžiai „Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas“.

20.8. Siūlytina Įstatymo projekte dėstomoje 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalyje išbraukti perteklinius antrą kartą nurodomus žodžius „turi teisę reikalauti“.

20.9. Įstatymo projekte dėstomame 40<sup>3</sup> straipsnio 2 dalies 1 punkte tikslintina nuoroda į Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies punktą, vietoje 2 punkto nurodant 4 punktą.

20.10. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte nėra dėstomas Įstatymo 22<sup>3</sup> straipsnis, turi būti tikslinama Įstatymo projekte dėstoma Įstatymo 57<sup>1</sup> straipsnio 5 dalis.

20.11. Įstatymo projekto 32 straipsnio 3 dalyje po žodžio „straipsnį“ įrašytinas žodis „nauja“.

20.12. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnį sudaro 7 dalys, tikslintina Įstatymo projekto 32 straipsnio 6 dalis (tikslintina numeracija, Įstatymo projekto 32 straipsnis turi dvi 5 dalis), vietoje „6-9 dalimis“ įrašant „6-8 dalimis“.

20.13. Siūlytina įvertinti galimybę Įstatymo projekto 33 straipsniu keičiamo Įstatymo 75 straipsnio 1 ir 2 dalyse, teikiant nuorodą į Įstatymo 32 straipsnio atitinkamas dalis, rašyti jas per brūkšnį („5-8 dalyse“).

20.14. Tikslintinas Įstatymo projekto 34 straipsnio 2 dalyje keičiamas Įstatymo 89 straipsnio 1 dalies punktas, vietoje „1“ nurodant „2“.

20.15. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte dėstomi Įstatymo 97 ir 101 straipsniai reglamentuoja kūrinių *ir kitų objektų*, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo sąlygas, siūlytina papildyti šių straipsnių pavadinimus (atitinkamai peržiūrėtinos ir Įstatymo 103 bei 104 straipsnio nuostatos).

20.16. Įstatymo projekte dėstomoje Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje turi būti tikslinama nuoroda į Įstatymo atitinkamą skirsnį, vietoje „IV skirsnyje“ nurodant „II skyriaus ketvirtajame skirsnyje“.

20.17. Įstatymo projekte dėstomoje 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje yra įvestas Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisijos trumpinys, todėl 107 straipsnio 3 dalyje nurodytinas šios komisijos pavadinimo trumpinys.

20.18. Pagal Nuorodą į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), teikiant nuorodas į Europos Sąjungos teisės aktus, neturi būti nurodomas Europos Sąjungos teisės akto paskelbimo šaltinis Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo 3 priedas dėstytinas nauja redakcija, išbraukiant nuorodas į Europos Sąjungos teisės aktų paskelbimo šaltinius Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Be to, pagal Aprašo reikalavimus koreguotina Įstatymo projekto 1 straipsnio 11 dalyje teikiama nuoroda



į Reglamentą (ES) 2015/2120 bei 39 straipsnyje (Įstatymo 106 straipsnio 4 dalis) teikiama nuoroda į Europos Komisijos rekomendaciją 2003/361/EB (reikėtų nurodyti pilną šių Europos Sąjungos teisės aktų pavadinimą).

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska





**LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA**

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400  
faksas (8 5) 236 2626, el. p. [urm@urm.lt](mailto:urm@urm.lt), <http://www.urm.lt>  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021-06-25

Nr. (15.1.2)3-3847

Į 2021-04-20 Nr. S2-1230

**DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, SUSIJUSIO  
SU AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ, DERINIMO**

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Kultūros ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą, jam pastabų ir pasiūlymų neturi.

Ministerijos kanclerė

Inga Černiuk





**LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA**

2021-04-30 Nr. 6K -  
2102836

Kultūros ministerijai

**DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, SUSIJUSIO  
SU AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ**

Susipažinome su pateiktu išvadoms gauti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 7213, 7230, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 151, 152, 211, 221, 222, 401, 402, 403, 571, 651 straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektu ir informuojame, kad pagal kompetenciją pastabų dėl šio teisės akto projekto neturime.

Kartu norime atkreipti dėmesį, kad esant papildomų lėšų poreikiui šio įstatymo nuostatos turės būti įgyvendinamos iš Kultūros ministerijai atitinkamais metais patvirtintų bendrųjų asignavimų.

A. Mickevičienė, tel. (8 5) 239 0124, el. p. [aldona.mickeviciene@finmin.lt](mailto:aldona.mickeviciene@finmin.lt)

Finansų ministerija.docx





## LIETUVOS VYRIAUSIOJO ARCHYVARO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Mindaugo g. 8, 03107 Vilnius, tel. (8 5) 265 1137, faks. (8 5) 265 2314, el. p. [lvat@archyvai.lt](mailto:lvat@archyvai.lt)  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188697087

2021-05-10 NM. (1.13 E) V4-25

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

Į 2021-04-20 Nr. S2-1230

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektu, laikosi Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2021-04-02 raštu Nr. SD-21-168 „Dėl Autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje direktyvos (2019/790) perkėlimo į nacionalinę teisę“ išdėstytos pozicijos ir pagal savo kompetenciją papildomų pastabų ar pasiūlymų dėl pateikto derinti įstatymo projekto neteikia.

Lietuvos vyriausioji archyvarė

Kristina Ramonienė

Darius Bujokas, tel. (8 5) 265 1877, el. p. [darius.bujokas@archyvai.lt](mailto:darius.bujokas@archyvai.lt)

Aistė Somkinė, tel. (8 5) 265 2313, el. p. [aiste.somkine@archyvai.lt](mailto:aiste.somkine@archyvai.lt)





## LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Budžetinė įstaiga, Švitrigailos g. 7, 03110 Vilnius, tel. 8 694 43992, el. p. info@etikostarnyba.lt, www.etikostarnyba.lt  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303118754

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai  
*Siunčiama per E. pristatymo informacinę sistemą*

2021-05-10 Nr. S-166  
I 2021-04-26 el. laišką

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS, ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba pagal savo kompetenciją išnagrinėjo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Teikiame šias pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekto:

1. Siekiant teisinio aiškumo ir dermės su Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 4 straipsnio 12 dalimi, siūlome patikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnyje vartojamos sąvokos „mokslinių tyrimų organizacija“ apibrėžimą ir vartoti sąvoką „Lietuvos mokslo ir studijų institucija“.

2. Įstatymo projekto 9 straipsnyje dėstomas kūrinio panaudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina nuostatą papildyti informacija apie panaudoto kūrinio autoriaus nurodymą.

3. Įstatymo projekto 10 straipsnyje dėstomas kūrinio panaudojimas mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 22 straipsnio 1 punktą siejamas su mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais, tačiau kita sąsaja yra tik su mokymo programomis, nors mastas siejamas su moksliniu tyrimu. Neaišku, ar nuostata „kai kūrinius mokymo tikslais taip naudoja švietimo įstaigos, toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai). Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja“ taikoma ir mokslo ir studijų institucijoms. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos mokslo ir studijų institucijoje studijuoja ne tik studentai, bet ir mokosi klausytojai, o mokslinę veiklą vykdo ir tyrėjai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti Įstatymo 22 straipsnio 1 punktą: „1) kaip pavyzdį nekomerciniais mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais atgaminti, viešai paskelbti, padaryti viešai prieinamais kompiuterių tinklais (internete) ir viešai rodyti nedidelius teisėtai išleistus ar viešai paskelbtus kūrinius bei jų skaitmenines kopijas ir trumpas teisėtai išleistų ar viešai paskelbtų kūrinių ar jų skaitmeninių kopijų ištraukas tiek originalo kalba, tiek išverstus į kitą kalbą, kiek tai susiję su mokymo programomis ir moksliniu tyrimu ir nevirsta mokymui ar moksliniam tyrimui reikalingo masto; kai kūrinius mokymo tikslais taip naudoja švietimo įstaigos, mokslo ir studijų institucijos, toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos, mokslo ir studijų

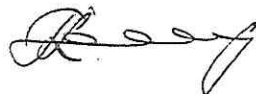
**institucijos** atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai, **klausytojai** ir mokytojai, (dėstytojai), **tyrėjai**. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

4. Įstatymo projekto 11 straipsnyje dėstomos galimybės naudotis autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių saugoma medžiaga tekstų ir duomenų gavybos mokslinių tyrimų tikslais. Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus turi būti saugomos ne tik kūrinių kopijos, bet ir tyrimo duomenys, kurių pagrindu parengtas kūrinys. Tyrimo duomenų saugojimas yra kertinis nagrinėjant galimus akademinės etikos pažeidimus mokslinėje veikloje (pvz., duomenų fabrikavimą, duomenų falsifikavimą, duomenų nutylėjimą, hipotezės pritaikymą prie rezultatų, statistinio reikšmingumo koeficiento vaikymąsi ir pan.). Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildyti Įstatymo 22<sup>1</sup> straipsnio 1 dalies antrą sakinį: „Kūrinių **ir tyrimo duomenų** kopijos saugomos užtikrinant tekstų ir duomenų naudojimo ir (ar) platinimo ribojimus ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus.“

Taip pat pažymėtina, kad tyrimo duomenų atvėrimas ypač aktualus Europos Sąjungos nuostatų, skatinančių atvirąjį mokslą, įgyvendinimui<sup>1</sup>. Paprastai tyrimo atviriems duomenims taikoma kūrybinių bendrijų (angl. Creative Commons) licencija ir nurodomas jų skaitmeninis objekto identifikatorius (žr. daugiau, pvz., Zenodo duomenų saugyklą <https://zenodo.org/>). Tais atvejais, kai tyrimo duomenys yra neatviri, tyrimo duomenys yra laikytini neprieinamais, kol tyrimo dalyvis (tik esant asmens informuotam sutikimui; nesant asmens informuotam sutikimui, pažeidžiama mokslinių tyrimų etika) ir tyrėjas (tyrimo autorius) nenusprendžia kitaip.

Atsižvelgiant į tai, kad tyrimo duomenys gali turėti ir asmens duomenų, siūlytina derinti Įstatymo projektą taip pat su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierė

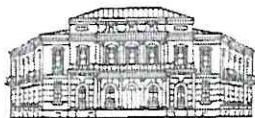


Loreta Tauginienė

Kristina Pažusytė, [kristina.pazusyte@etikostarnyba.lt](mailto:kristina.pazusyte@etikostarnyba.lt)

<sup>1</sup> P vz., European Commission n.d., 'The EU's open science policy', žiūrėta 2021 m. gegužės 10 d., <[https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science\\_en#the-eus-open-science-policy](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science_en#the-eus-open-science-policy)>; European Commission n.d., 'Facts and Figures for open research data', žiūrėta 2021 m. gegužės 10 d., <[https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science/open-science-monitor/facts-and-figures-open-research-data\\_en](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy/open-science/open-science-monitor/facts-and-figures-open-research-data_en)>.





LR Kultūros ministerija  
Gauta  
2021-05-21 Nr. G2-3861

## LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS VRUBLEVSKIŲ BIBLIOTEKA

Biudžetinė įstaiga, Žygimantų g. 1, 01102 Vilnius  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191379828  
Tel./faksas (8-5) 262 95 37, el. p. biblioteka@mab.lt, <http://www.mab.lt>

LR kultūros ministerijai  
J. Basanavičiaus g. 5, 01118 Vilnius  
dmm@lrkm.lt

2021-05-21 Nr. SR-87  
Į 2021-04-x Nr. S2-x  
(gauta 2021-05-21, reg. Nr. GR-121)

### DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, SUSIJUSIO SU AUTORINIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ, DERINIMO

LMA Vrublevskių biblioteka susipažino su LR kultūros ministerijos parengtu ir institucijų pastaboms bei išvadoms gauti pateiktu LR autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektu ir laiko siūlomus pakeitimus bei papildymus tinkamais, savalaikiais ir priimtinais.

Direktorius

dr. Sigitas Narbutas

Dr. Rima Cicėnienė, direktoriaus pavaduotoja mokslui, [rima.ciceniene@mab.lt](mailto:rima.ciceniene@mab.lt)



VILNIAUS UNIVERSITETAS

2021-05-10 Nr. SR - 543

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

| 2021-04-20 Nr. S2-1230

## DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, SUSIJUSIOS SU AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ, DERINIMO

Vilniaus universitetas įvertino Jūsų pateiktą derinimui Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Projekto 1 straipsnio 5 ir 8 dalimis siūloma Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnį papildyti naujomis sąvokomis „kultūros paveldo įstaiga“ ir „mokslinių tyrimų organizacija“. Šios sąvokos kelia klausimų ir abejonių, kuriai kategorijai turėtų būti priskirtinos universitetų ar kitų mokslinių tyrimų organizacijų bibliotekos? Atsižvelgiant į tai, nėra aiški likusių Projekto nuostatų, kuriose minimos šios naujos sąvokos, taikymo tvarka.

2. Projekto 1 straipsnio 7 dalimi siūloma Įstatymo 2 straipsnį papildyti nauja 33 dalimi, kurioje pateikiamas sąvokos „leidėjas“ apibrėžimas – „33. **Leidėjas** – juridinis asmuo, leidžiantis knygas ir (ar) periodinius leidinius (laikraščius ir (ar) žurnalus) visuomenės pagrįstus poreikius atitinkančiu tiražu, kuris platinamas knygynuose, spaudos prekybos vietose ir (ar) prenumeruojamas.“.

2.1. Siūlytume apibrėžimą patikslinti papildant „juridinis **arba fizinis** asmuo“. Pažymėtina, kad faktiškai leidėju gali būti ir fizinis asmuo, o elektroninės leidybos laikais tokių atvejų tik daugėja. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka išduoda ISBN ir fiziniams asmenims kaip leidėjams. Pvz., Tarptautinio standartinio numerio, brūkšninio kodo knygoms ir muzikos leidiniams suteikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinio direktoriaus 2020 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. B-66, 5 punkte įtvirtinta, kad „leidėju gali tapti juridinis asmuo (įmonės, įstaiga, bendrovė, institucija draugija, asociacija, mažoji bendrija ir t.t.) arba fizinis asmuo (asmuo, vykdomas individualią veiklą) <...>“.

2.2. Įvertinus siūlomą sąvokos „leidėjas“ apibrėžimą, susidaro įspūdis, jog jame kalbama tik apie spausdintas publikacijas – minimas tiražas, spaudos prekybos vietos. Panašu, kad leidėjas, kuris leidžia tik elektroniniu būdu, pagal šį apibrėžimą nebūtų leidėjas. Manytume, kad leidėjo sąvoka turėtų apimti ir elektroninę leidybą, kai leidiniai platinami ir prieinami tik internetu, elektronine forma.

2.3. Atitinkamai abejonių kelia ir Projekte vartojama su leidėjo sąvoka susijusi sąvoka „spaudos publikacija“. Kyla klausimas, jei naudojama sąvoka „spaudos publikacija“, tai kodėl nėra įtvirtinama sąvoka „ne spaudos (elektroninė) publikacija“, ypač dėl to, kad sąvokos „spaudos publikacija“ apibrėžime minima – „išleistas bet kokioje laikmenoje“. Nėra aišku, ar spaudos publikacijomis laikomos ir elektroninės publikacijos (jei jos yra laikmenose) ir ar publikacijos talpinimas interneto svetainėje yra buvimas laikmenoje, ar „laikmena“ vis tik



---

suprantama tik kaip CD, DVD, USB ar pan. Kadangi sąvoka „spaudos publikacija“ bei jos apibrėžimas yra painoki, siūlytume patikslinti, paieškojus tinkamesnių ir aiškesnių formuluočių.

3. Projekto 1 straipsnio 15 dalimi siūloma Įstatymo 2 straipsnį papildyti nauja 51 dalimi, kurioje pateikiamas sąvokos „tekstų ir duomenų gavyba“ apibrėžimas. Ši sąvoka yra visiškai nauja (bent jau Lietuvoje), todėl jos išsamus ir aiškus apibrėžimas yra būtinas tam, kad būtų užtikrintas tinkamas Įstatymo nuostatų taikymas. Siūlytume esamą šios naujos sąvokos apibrėžimą patikslinti, padarant jį aiškesniu bei suprantamesniu.

4. Projekto 38 straipsniu siūloma Įstatymą papildyti VIII skyriumi „Kūriniai, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių objektai, kuriais nebeprekiuojama, ir jų naudojimo sąlygos“ (toliau – VIII skyrius):

4.1. nėra aišku, ar VIII skyriaus 97 straipsnio 1 dalis taikoma ir universitetų bibliotekoms; nėra aiški nuostata „*kurių teisinės apsaugos terminai nėra pasibaigę*“. Pažymėtina, kad asmeninės neturtinės autorių teisės Lietuvoje saugomos neterminuotai. Atsižvelgiant į tai, ši formulė iš principo reikštų, kad visiems kūriniams, kurie nuolat yra rinkiniuose, taikoma ši nuostata, o taip pat net ir tiems, kuriems autorių turtinių teisių galiojimas jau pasibaigęs; nėra aiški šioje dalyje vartojama sąvoka „neišleisti kūriniai“;

4.2. dėl VIII skyriaus 97 straipsnio 3 dalies: jeigu universitetas yra viešoji įstaiga, o jo biblioteka, kuri nėra atskiras juridinis asmuo, priskirtina kultūros paveldo įstaigų kategorijai, tai biblioteka (kaip kultūros paveldo įstaiga) nuosavybės teisių neturi ir negali turėti. Pavyzdžiui, visas Vilniaus universiteto bibliotekos senasis paveldas (iki 1940 m.) priklauso valstybei, o Vilniaus universitetas (ne Vilniaus universiteto biblioteka, kuri nėra atskiras juridinis asmuo) jį valdo patikėjimo teise. Vėlesni dokumentai nuosavybės teise taip pat priklauso Vilniaus universitetui (ne Vilniaus universiteto bibliotekai). Vilniaus universitetas pagal Projekte pateiktą apibrėžimą nėra kultūros paveldo įstaiga, tad pagal Įstatymo formulę universiteto biblioteka iš viso negalėtų taikyti VIII skyriaus nuostatų;

4.3. nėra aišku, kodėl nepasirinktas 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB Direktyvos leistinas variantas, kad būtų taikoma autorių teisių išimtis, leidžianti nekomerciniais tikslais skaitmeninti jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius, kuriais jau nebeprekiuojama, ir teikti prie jų prieigą Direktyvoje nurodytomis sąlygomis (nurodant autorystę) nekomercinio pobūdžio interneto svetainėse. Manytume, kad kūrinius skaitmeninti ir viešinti būtų žymiai paprasčiau, jei kultūros paveldo įstaigoms būtų taikomas išimties, o ne licencijavimo principas, kai nėra žinoma, kas ir kaip bus atstovaujama kolektyvinio administravimo organizacijos, kas bus ta organizacija, kaip ji dirbs, ar bus patikima ir kt.

5. Manytume, kad Projekte visur, kur minimi Europos Sąjunga ir jos piliečiai, turėtų būti ginamos ne tik valstybių narių piliečių teisės ES (Projekto 28 straipsnis dėl Įstatymo 65 straipsnio pakeitimo), bet ir gyvenančių kitoje nei jų kilmės valstybėje narėje, įskaitant EEE valstybes, teisės, - t. y. tiek Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančių, tiek kitose valstybėse gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių.

Siūlomi Įstatymo pakeitimai pirmiausia nukreipti į autorių teisių interesų gynimą mažai arba visiškai nenustatant viešojo intereso balanso ginant naudotojų teises (pvz., 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB 8 straipsnio 1 dalis: „Kai transliuojančioji organizacija, vykdydama tiesioginį tiekimą, transliuoja savo programos signalus signalų platintojui, o pati transliuojančioji organizacija tiesiogiai netransliuoja tos programos signalų visuomenei, ir signalų platintojas tuos programos signalus perduoda visuomenei, laikoma, kad transliuojančioji organizacija ir signalų platintojas vykdo pavienį viešą paskelbimą, kuriam jie turi gauti teisių turėtojų leidimą. Valstybės narės gali numatyti tvarką, pagal kurią gaunamas teisių turėtojų leidimas.“).

Rekomenduojama atsisakyti produkcijos licencijavimo tik vienoje iš valstybių galimybės teritoriniu pagrindu (pavyzdžiui, tik Lietuvos Respublikos teritorijoje) ir įpareigoti administratorius įgyvendinti laisvo intelektualinės nuosavybės judėjimo teisę visoje EEE,

---

---

užtikrinant ne tik savo piliečių, bet ir asmenų, kurie gyvena kitoje nei jų kilmės valstybėje narėje, pamatines teises.

6. Siūlome administruojančioms autorių ir gretutines teises institucijoms drausti riboti peržiūros teritoriją viena ar keliomis valstybėmis. Teisė į informaciją yra pamatinė žmogaus teisė, kurios suvaržymas neturėtų būti didesnis, nei teisė pasirinkti gyvenamą vietą - nei laikiną nei pastovią - įgyvendinant pamatinius ES asmenų laisvo judėjimo principus.

7. Rekomenduojama supaprastinti ne tik internetinės transliacijos, bet ir eterinės kaimyninių ES valstybių transliacijos administravimo funkcijas, ypač teritorijose, kuriose gyvena daug kalbinių mažumų atstovų iš kaimyninių valstybių, leidžiant tokias laikinos ar nuolatinės prieigos (prenumeratos) teises įsigyti ir gretimų ES valstybių teritorijoje gyvenantiems kitų EEE valstybių piliečiams.

Arūnas Gudiničius, tel. (8 5) 219 3020, el. p. [arunas.gudinavicius@kf.vu.lt](mailto:arunas.gudinavicius@kf.vu.lt)  
Žibutė Petrauskienė, tel. (8 5) 219 5090 el. p. [zibute.petrauskiene@mb.vu.lt](mailto:zibute.petrauskiene@mb.vu.lt)  
Viktoras Bulavas, tel. (8 5) 236 6202, el. p. [viktoras.bulavas@itpc.vu.lt](mailto:viktoras.bulavas@itpc.vu.lt)  
Vilma Raslanaitė, tel. (8 5) 219 3270, el. p. [vilma.raslanaite@cr.vu.lt](mailto:vilma.raslanaite@cr.vu.lt)

---





Lietuvos Respublikos kultūros  
ministerijai

2021-05-14 Nr. SD-21-256

**DĖL DIREKTYVOS DĖL AUTORIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO,  
SUSIJUSIO SU AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ,  
DERINIMO**

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka), susipažinusi su Europos Parlamento ir Tarybos 2019 m. balandžio 17 d. direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamas Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas, Projektu (toliau – Projektas) teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

**1. Dėl Projekto 1 str. (Įstatymo 2 str. papildymo 33 dalimi):**

Projekto 1 str. 7 punkte apibrėžta leidėjo sąvoka yra netiksli, nes neapima visų dokumentų, kaip jie įvardyti Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme (toliau – Bibliotekų įstatymas), rūšių bei formų (neapima elektroninio leidinio) ir ateityje gali sukurti problemines situacijas dėl neaiškaus ir ribojančio teisinio reguliavimo. Taip pat akcentuotina, kad leidėjas gali leisti elektroninius dokumentus, kurie gali būti viešinami elektroninėje erdvėje, o toks viešinimas gali būti nesusijęs su tiražavimu. Dar kartą prašome atsižvelgti į mūsų pastabas bei papildyti leidėjo sąvokos formuluotę Bibliotekų įstatymo 2 str. 4 punkte išvardintais dokumentais.

**2. Dėl Projekto 25 str. (Dėl įstatymo 58 str. 5 d.):**

Norime atkreipti dėmesį, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas turėtų pasinaudoti visa veikimo laisve ir siekti maksimaliai patobulinti mokslinių tyrimų teisinį reguliavimą Lietuvoje, nesirišdamas prie

naujojoje Autorių teisių direktyvoje nustatytų minimalių standartų (skirtų valstybėms, iki šiol nesuteikusioms reikalingų autorių/gretutinių teisių išimčių ar apribojimų). Atitinkamai, mūsų nuomone, nacionalinės teisės aktų rengėjui ir leidėjui reikėtų tik iš dalies pakeisti Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 22 straipsnio 1 dalį ir 58 straipsnio 5 dalį, kad būtų panaikinti galiojantys kiekio apribojimai („nedideli kūriniai“, „trumpos ištraukos“, pan.) ir panaikinta sąlyga, kad naudojimas leistinas kiek jis yra „susijęs su mokymo programomis“. Prašome 58 straipsnio 5 dalyje nustatyti atnaujintas išimtis naudojimui mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais, kurios būtų mutatis mutandis taikomos aptariamai naujai gretutinei teisei.

3. Dėl Projekto 11 ir 12 str. (Įstatymo papildymo 22<sup>1</sup> ir 22<sup>2</sup> straipsniais):

Atsižvelgta į tai, kad išimtis turi apimti tekstų ir duomenų gavybą, pirmiausia, mokslinių tyrimų tikslais bei kūrinių naudojimą tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Svarstyta, ar ne tikslingiau būtų 22<sup>1</sup> ir 22<sup>2</sup> str. pateikti lakoniškiau, įterpian juos kaip 22 str. 1 d. 4 ir 5 punktus. Juk normos hipotezės formuluotės „**Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo**“ dalis atkartojama 22<sup>1</sup> ir 22<sup>2</sup> pirmose dalyse.

4. Dėl Projekto 24 str. (Įstatymo papildymas 57<sup>1</sup> straipsniu):

Neatsižvelgta į mūsų pasiūlymus - numatytas maksimalus publikacijos ilgis (apimtis), antai 2 d. 3 p. teigiama „<...> naudojami tik paskiri žodžiai iš spaudos publikacijos arba labai trumpos jos ištraukos, sudarytos iš 200 ar mažiau spaudos ženklų <...>“. Vadovaujantis šia išimtimi, spaudos leidėjai nebeturi išimtinės teisės leisti arba uždrausti informacinės visuomenės paslaugų teikėjams atgaminti spaudos publikaciją ar padaryti spaudos publikaciją viešai prieinama. Kaip ir minėjome, kiekvienu atveju itin svarbus kontekstas, todėl ir anksčiau pateiktose rekomendacijose raginame maksimalaus publikacijos ilgio neįvesti. Siūlytume dar kartą peržvelgti šio straipsnio formuluotę.

5. Dėl Projekto 29 str. (Įstatymo papildymas 65<sup>1</sup> straipsniu):

Projekte pasirinktas ir detalai aprašytas kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas, pasirinkus licencijavimo modelį. Šio straipsnio 2 d. 1 p. reglamentuotos situacijos, kuomet teikiamos išplėstos apimtios licencijos kūriniams, kuriais nebeprekiuojama. Tuo tarpu, 3 d. atsižvelgta į Raštu pateiktas pastabas – aprašyta, kas gali būti laikoma pakankamai atstovaujančia organizacija – „<...> Kolektyvinio administravimo organizacija gali būti pripažinta pakankamai atstovaujančia, jeigu ji turi didžiausią skaičių narių, esančių atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių



objektų teisių turėtojais, arba jeigu ji yra vienintelė, kuri administruoja teises į atitinkamo tipo kūrinius ar gretutinių teisių objektus.<...>“. Visgi, situacijos, kai teisių turėtojų teisės yra atstovaujamos daugiau nei vieno kolektyvinio administravimo subjekto (ir tai suponuoja išimtinio licencijavimo pobūdis) *expressis verbis* neaprašytos. Nepaisant to, manytume, kad, esant keliems kolektyvinio administravimo subjektams, subjektas, atstovaujantis mažesnį atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių turėtojų skaičių, tiesiog būtų laikomas nepakankamai atstovaujančiu, todėl kitos šio straipsnio normos šiuo pagrindu nebūtų taikomos. Be kita ko, atsižvelgus į mūsų ankstesnius pasiūlymus, kolektyvinio administravimo organizacijoms 10 d. įtvirtinta prievolė, viešai teikti informaciją apie kūrinius, kuriems taikomas licencijavimo mechanizmas.

Generalinis direktorius

Renaldas Gudauskas

Vainora Knopkuvienė, tel. 85 239 8509, el. p. [Vainora.Knopkuviene@lnb.lt](mailto:Vainora.Knopkuviene@lnb.lt)

Ignas Zlatkus, el. p. [ignas.zlatkus@lnb.lt](mailto:ignas.zlatkus@lnb.lt)



APSKRIČIŲ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ ASOCIACIJA

Trakų g. 10, LT-01132 Vilnius, tel. (8 5) 262 5570. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 22487070  
A. s. LT46 7300 0100 0246 0506, AB bankas „Swedbankas“

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021-05-24 Nr. SR-05

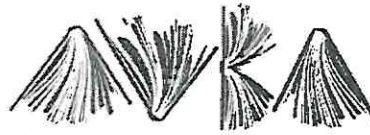
**DĖL 2019 M. BALANDŽIO 17 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVŲ  
NR. 2019/789 IR 2019/790 PERKĖLIMO**

Susipažinome ir įvertinome Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos teikiamą 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų Nr. 2019/789 ir 2019/790 perkėlimo projektą, kuriame iš esmės nebuvo atsižvelgta į Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos (toliau – AVBA) kartu su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka 2020-06-09 raštu Nr. SD-20-445 ir AVBA 2021-02-26 raštu Nr. SR-02 teiktas pastabas.

Pirmininkė

Emilija Banionytė





LIETUVIŠKŲ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ ASOCIACIJA

Trakų g. 10, LT-01132 Vilnius, tel. (8 5) 262 5570. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 22487070  
A. s. LT46 7300 0100 0246 0506, AB bankas „Swedbankas“

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2021-02-26 Nr. SR-02

**DĖL 2019 M. BALANDŽIO 17 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS  
NR. 2019/790 PERKĖLIMO PROJEKTO**

Siūlome atsižvelgti į šiuo metu susidariusią situaciją dėl pandemijos, kuri gali dar ilgai įtakoti mūsų gyvenimą ir **papildyti** ATGTĮ išimtimi pandemijos ir ekstremalios situacijos atveju leisti naudotis kūriniais virtualioje erdveje švietimo ir mokslinių tyrimų tikslais.

Tokią išimtį yra pasitvirtinusi Vengrija. Lietuvoje, kai ribojama prieiga prie bibliotekų kolekcijų, kai mokslas ir studijos vyksta tik nuotoliniu būdu, tokia išimtis yra būtina.

Pirmininkė

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized 'E' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Emilija Banionytė



Lietuvos Respublikos kultūros  
ministerijai

2020-06-09 Nr. SD-20- 445  
I Nr.

## DĖL DIREKTYVOS DĖL AUTORIŲ TEISIŲ BENDROJOJE SKAITMENINĖJE RINKOJE NUOSTATŲ PERKĖLIMO Į NACIONALINĘ TEISĘ

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka) kartu su Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos pirmininke Emilija Banionyte, susipažinę su Europos Parlamento ir Tarybos 2019 m. balandžio 17 d. direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (toliau – Direktyva) nuostatomis ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos pateiktu Direktyvos 8-12 straipsnių perkėlimo į Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą projektu (toliau – Projektas) ir vadovaudamasi tarptautinių organizacijų (EBLIDA, LIBER, IFLA, SPARC Europe) parengtu vadovu bibliotekoms dėl Direktyvos nuostatų įgyvendinimo, teikia šias pastabas ir pasiūlymus, nes pateiktas Projektas taisytinas iš esmės:

### 1. Dėl Direktyvos 8–11 straipsnių:

Siūlome į Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas perkelti Direktyvos leistiną variantą, kad būtų taikoma autorių teisių išimtis kultūros paveldo įstaigoms, leidžianti nekomerciniais tikslais skaitmeninti jų rinkiniuose nuolat esančius kūrinius, kuriais jau nebeprekiuojama (nekomercinio pobūdžio) ir teikti jų prieigą su Direktyvoje nurodytomis sąlygomis (nurodant autorystę, autoriaus vardą). Tokie kūriniai būtų skelbiami nekomercinio pobūdžio interneto svetainėse, pvz. epaveldas.lt ir pan.

1.1. Manome, kad Įstatymo projekte pateiktas kultūros paveldo įstaigos sąvokos apibrėžimas nėra tikslus, taip pat klaidinantis ir dubliuojantis mokslinių tyrimų organizacijos sąvokos apibrėžimą, kadangi į kultūros paveldo įstaigos apibrėžimą patenka mokslinių tyrimų organizacijų archyvas ir biblioteka. Pagal Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymo 7 str. 1 d. bibliotekų sistema sudaro šios bibliotekos: 1) Lietuvos nacionalinė biblioteka; 2) apskričių viešosios bibliotekos; 3) savivaldybių viešosios bibliotekos; 4) *mokslo ir studijų institucijų bibliotekos*; 5) *mokyklų (išskyrus aukštąsias) bibliotekos*; 6) specialiosios bibliotekos; 7) kitos bibliotekos – valstybinės reikšmės bibliotekos.

Siūlytume apibrėžti taip – „Kultūros paveldo įstaiga – viešai prieinama *visų tipų biblioteka*, muziejus, archyvas, įskaitant visuomeninių transliuotojų viešai prieinamą archyvą, kino ir garso paveldo įstaiga.“



Tikime laisve

1990 KOVO 11



1.2. Pateiktame Projekte vartojamos dvigubos sąvokos, pvz.: „kolekcijose“ ir/ arba „rinkiniuose“, „prekybos kanalais“ ir/ arba „prekybos srautais“. Būtina suvienodinti sąvokų vartojimą. Siūlome vartoti sąvoką „kolekcija“, siekiant išlaikyti vieningą sąvokų vartojimą Įstatyme, kadangi Įstatymo IV „Turtinių teisių apribojimai“ ir VII „Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai ir jų naudojimo sąlygos“ skyriuose jau vartojama sąvoka „kolekcija“.

1.3. Projekto 100 str. 1 d. nurodyta, kad *kultūros paveldo įstaigos nustato, ar kūriniais, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektais ar jų rinkiniais nebeprekiuojama, pagrįstai įvertindamos, ar jie viešai prieinami įprastais prekybos kanalais, atsižvelgdamos į konkretaus objekto ar konkretaus objektų rinkinio ypatybes. Ribotas objekto prieinamumas, pavyzdžiui, jo prieinamumas naudotų prekių (įskaitant internetines) parduotuvėse arba teorinė galimybė gauti licenciją, nelaikomas viešu prieinamumu įprastais prekybos kanalais. Šio Įstatymo 2 dalis reglamentuotų, kad kultūros paveldo įstaigos atlieka kūrinių, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektų ar jų rinkinių viešo prieinamumo vertinimą, numatytą šio straipsnio 1 dalyje, patikrindamos pagrindinius autorių teisių, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektų katalogus ar duomenų bazes. Jeigu katalogų ar duomenų bazių patikra nedavė rezultatų ar rezultatai nėra aiškūs, kultūros paveldo įstaigos kreipiasi į kolektyvinio administravimo organizacijas siekdamos konsultacijos, ar tikrinamas objektas gali būti laikomas kūriniu, kuriuo nebeprekiuojama, pagal šio Įstatymo 97 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytas sąlygas. Tais atvejais, kai prieinamumo patikra kataloguose ar duomenų bazėse yra sudėtinga ar sukeltų per didelę administracinę naštą, patikra gali būti atliekama atrankos būdu (kai prieinamumui tikrinti atrenkama ne mažiau kaip [ ] procentai tikrinamo [kūrinių rinkinio]).*

Visų pirma, bibliotekoms, o taip pat ir kitoms kultūros paveldo įstaigoms bus labai sudėtinga įgyvendinti tokią Įstatymo nuostatą „*kultūros paveldo įstaigos nustato, ar kūriniais, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektais ar jų rinkiniais nebeprekiuojama, pagrįstai įvertindamos, ar jie viešai prieinami įprastais prekybos kanalais, atsižvelgdamos į konkretaus objekto ar konkretaus objektų rinkinio ypatybes*“. Kultūros paveldo įstaigoms iš šios Įstatymo nuostatos nebus aišku, kas tai yra viešai prieinamas įprastas prekybos kanalas, kokios tos objekto ypatybės.

Antra, kultūros paveldo įstaigoms nėra ir nebus aišku, *kokie katalogai ir duomenų bazės turėtų būti tikrinami*, kad būtų teisiškai pripažintas tinkamai atliktas prieinamumo vertinimas. Atsižvelgiant į praktinį šio Įstatymo nuostatos įgyvendinimą, siūlome Kultūros ministro įsakymu patvirtinti pavyzdinį katalogų ir duomenų bazių sąrašą, taikant supaprastintą nenustatytų teisių turėtojų paieškos mechanizmą.

1.4. Projekto 101 str. 1 d. nustatyta, kad *kultūros paveldo įstaigos, atlikę prieinamumo patikrą ir padarę išvadą, kad kūrinys, gretutinių teisių ar sui generis teisių objektas laikomas kūriniu, kuriuo nebeprekiuojama, informaciją apie patikros rezultatus įrašo savo įstaigos sukurtoje ir pačios įstaigos administruojamoje duomenų bazėje.*

Pažymime, kad visiškai neracionalu ir neefektyvu įtvirtinti Įstatyme pareigą kultūros paveldo įstaigoms kurti, turėti ir administruoti savarankiškas duomenų bazes, kuriose būtų registruojama informacija tik apie jų atliktas prieinamumo patikras, norint nustatyti kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, statusą.

Siekiant išvengti informacijos dubliavimo, administracinės ir finansinės naštos kiekvienai kultūros paveldo įstaigai vykdant šią funkciją (kurti, administruoti duomenų bazę, viešinti įrašus savo interneto svetainėje ir ES portale) kiekvienai atskirai, kylančių nesklandumų dėl žmogiškųjų išteklių kompetencijos, siūlome taikyti nenustatytų teisių turėtojų paieškos registravimo ir administravimo praktiką, skiriant Nacionalinę biblioteką kaip atsakingą instituciją, kuri surinktų atliktos prieinamos patikros rezultatus iš kitų kultūros paveldo institucijų ir tai registruotų vieningoje centralizuotai valdomoje (administruojamoje) duomenų bazėje ir/ arba kataloge, kuris būtų viešai prieinamas visoms institucijoms, norinčioms žinoti apie kūrinius, kuriais nebeprekiuojama. Taip pat numatyti prievolę šią informaciją teikti Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos portalui, skirtame informacijai apie kūrinius, kuriais nebeprekiuojama.



1.5. Projekto 102 str. lieka neaiški situacija, kaip kultūros paveldo įstaigos turės elgtis, t. y. kuriuo atveju prieš joms norint naudoti kūrinius, kuriais nebeprekiuojama, bus taikoma šios straipsnio 1 dalis, o kuriuo atveju 2 d.

Kadangi Direktyvos 8 str. 1 d. nustatyta, kad valstybės narės nustato, kad kai kolektyvinio administravimo organizacija savo narių vardu suteikia kultūros paveldo įstaigai nekomercinės paskirties neišimtinę licenciją dėl įstaigos rinkiniuose nuolat esančių kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, skaitmeninimo, platinimo, viešo skelbimo ar pateikimo naudotis, į tokios neišimtinės licencijos taikymo sritį galima įtraukti ir kolektyvinio administravimo organizacijos neatstovaujamus tos pačios kategorijos teisių turėtojus, kaip ir tie, kuriems taikoma licencija, arba preziumuoti, kad ji jiems taikoma. Šiuo straipsniu Europos Sąjungos valstybės narės įpareigojamos nustatyti specialų mechanizmą, kuriuo naudojantis kultūros paveldo įstaigos galėtų lengviau gauti taip reikalingas licencijas, susijusias su kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimu.

Taigi, būtina nustatyti *lengvą, prieinamą, efektyvų ir skaidrų mechanizmą, kadangi kultūros paveldo įstaigų kolekcijose saugomi labai įvairūs kūriniai ir kiti objektai*. Pagal pateiktą Projekto 102 str. licencijų suteikimo mechanizmas lieka neaiškus ir aptakus, t. y. nėra aiškiai reglamentuota kaip kultūros paveldo įstaigos turės elgtis - kuriuo atveju prieš joms norint naudoti kūrinius, kuriais nebeprekiuojama, bus taikoma šios straipsnio 1 dalis, o kuriuo atveju 2 dalis. Siūlome, kad visais atvejais būtų taikoma autorių teisių išimtis tiems kūriniams, kurie apskritai nebuvo prekyboje.

Svarbu, kad Įstatyme įtvirtintas licencijų suteikimo mechanizmas ir autorių teisių išimtis realiai egzistuoti ir galėtų būti praktiškai naudojami įvairių tipų kūriniams ir kitiems objektams, įskaitant fotografijas, programinę įrangą, fonogramas, audiovizualinius kūrinius ir unikalios meno kūrinius, įskaitant atvejus, kai jais niekada nebuvo prekiaujama.

Atkreipiame dėmesį, kad bibliotekoms labai svarbu aiškiai ir konkrečiai žinoti informaciją, *kokie kūrinių tipai yra ir/ ar bus atstovaujami patikimos kolektyvinio administravimo organizacijos*.

Siūlome įtvirtinti prievolę kolektyvinio administravimo organizacijoms, teikti viešai informaciją apie kūrinius, jų tipus, kuriems taikomas licencijavimo mechanizmas.

1.6. Taip pat manome, kad neturėtų būti draudžiama imti kultūros paveldo įstaigoms atlygį už naudojimąsi skaitmenintais kultūros paveldo objektais, žinoma, tai suderinus su kitais tai reglamentuojančiais teisės aktais. Direktyvoje nurodoma, kad kultūros paveldo institucijos gali imti atlygį už kūrinių prieigą siekdamas susigrąžinti skaitmeninimo kaštus.

Nors kūriniai, kuriais nebeprekiuojama, kaip tokie, nebeturi komercinės vertės, reikia atsižvelgti į jų mokslinę, istorinę ir (ar) kultūrinę vertę. Šia prasme, jie gali būti neįkainojami, tačiau išėmus juos iš apyvartos, visuomenei juose esanti informacija, žinios bei istorija tampa nebepasiekiamą. Dauguma kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, vis tiek yra saugomi kaip autorių teisių objektai, tad norint juos naudoti, atgaminti ir (ar) padaryti viešai prieinamus reikalingas teisių į tuos kūrinius turėtojo sutikimas. Taigi, pagrindinė problema, su kuria susiduria kultūros paveldo įstaigos, siekdamas padaryti kūrinius, kuriais nebeprekiuojama, prieinamus visuomenei yra dabartinė licencijavimo sistema Europos Sąjungos mastu.

Atkreipiame dėmesį, kad vis tiek lieka neaiški situacija su tais kūriniams, kurie gali būti po daugelio metų pakartotinai išleisti ir/ arba kūrinių vertimais ir pan. Taip pat ar tai, kas laikoma antikvariatu, būtų galima laikyti kūriniu, kuriuo nebeprekiuojama. Matome poreikį apibrėžti kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama sąvoką Įstatyme.

1.7. Siūlome tikslinti Projekto 103 str. 2 d. įtraukiant laisvos formos prašymo pateikimą dėl statuso panaikinimo ir kolektyvinio administravimo asociacijoms, kadangi jos atsakingos dėl licencijų suteikimo. Kultūros paveldo įstaigos naudodamos kūrinius, kuriais nebeprekiuojama, pagal suteiktą licenciją, neturėtų būti atsakingos už nuostolius, panaikinus šio kūrinio statusą ir kūrinio teisių turėtojui paprašius atlygio.

2. Siūlome Direktyvos 9 str. perkelti į Įstatymą visa apimtimi. Šios nuostatos labai svarbios kultūros paveldo įstaigoms, kadangi duomenimis dalinamasi *Europeanos* portale. *Europeanos* portalo pagrindinis tikslas – supažindinti interneto naudotojus (kalbame ne tik apie Europą, bet ir visą pasaulį) su Europos šalių kultūros paveldu. Šiuo metu *Europeana* vykdo politiką, skatinančią atminties institucijas atverti savo kolekcijas bei jų perpanaudojimą, nepaisant sienų. Kūriniai, kuriems jau



nebegalioja autorių teisės arba galioja laisvesnė licencija, gali būti laisvai naudojami (arba su tam tikrais apribojimais, pavyzdžiui, nurodant autorystę ar tik edukaciniais tikslais) visų, kas lankosi Europeana portale. Tokia politika atveria galimybes laisvai tyrinėti kitų šalių kultūros paveldo masyvus, verslui – juos perpanaudoti, jei kūrinį į Europeaną atidavusi atminties institucija jam suteikia PD licenciją. Galimybė naudotis bet kurios valstybės narės teikiamais kultūros paveldo kūriniais ar kitais objektais suteikia platesnes galimybes – tyrėjams, edukatoriams, mokslininkams sėkmingai vykdyti savo akademinę ar mokslinę veiklą.

Taigi, jeigu laikydamiesi teisingumo ir proporcingumo principų reikalavimų perkelsime Direktyvos šią nuostatą į Įstatymą, bus atverta galimybė Lietuvai ir pasauliui susipažinti su ženklią Europos kultūros paveldo dalimi.

### 3. Dėl Direktyvos 12 straipsnio:

Nacionalinė biblioteka įvertindama savo fonduose kaupiamų kūrinių tipų gausą, neprieštarautų išplėstiniam kolektyviniam administravimui, kuris nepakeistų privalomojo ir pasirenkamojo administravimo sistemos šiems kūrinių tipams ir tik tuo atveju, jeigu šiems kūriniams nėra taikomos Įstatyme nustatytos kūrinių naudojimo išimtys:

- 3.1. Nežinomų autorių fotografijos;
- 3.2. Atvirukai, sveikinimai;
- 3.3. Plakatai;
- 3.4. Laiškai;
- 3.5. Afišos;
- 3.6. Kalendoriai (vieno lapo);
- 3.7. Kvietimai (specialusis lapelis);
- 3.8. Anketos, apklausos;
- 3.9. Garbės, padėkos raštai;
- 3.10. Diplomai;
- 3.11. Informaciniai, reklaminiai leidiniai;
- 3.12. Personaliniai įvertinimai (lapinė kolekcija apie asmens nuopelnus, pasiekimus);
- 3.13. Prospektai, renginių programos;
- 3.14. Kūrinių reprodukcijos;
- 3.15. Rinkiminė medžiaga;
- 3.16. Pašto ženklai;
- 3.17. Vokai, laiškų blankai;
- 3.18. Abrozdeliai (religinio turinio paveikslėliai);
- 3.19. Lietuvos kultūros paveldo institucijų, dvarų, bažnyčių ir kt. organizacijų smulki informacinė medžiaga.

Šią informaciją administruoja ir teikia Nacionalinė biblioteka.

### 4. Dėl Direktyvos 6 straipsnio:

Į Įstatymo nuostatas būtina perkelti visą Direktyvos 6 straipsnio redakciją, nes ji leis kultūros paveldo įstaigoms daryti bet kurių jų fonduose (ar kolekcijose) nuolat esančių kūrinių ar kitų saugomų objektų kopijas bet kokių formatu ar bet kokioje laikmenoje tokių kūrinių ar kitų objektų išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.. Toks apribojimas leis atgaminti reikiamą kūrinių ar kitų saugomų objektų kopijų kiekį bet kokioje formoje ir laikmenoje, nesvarbu, kokia priemone ar technologija, bet kuriuo kūrinių ar kito saugomo objekto egzistavimo momentu, jeigu to reikia išsaugojimo tikslais. Pagal dabartinį reguliavimą, tokius atgaminimo veiksmus galima atlikti tik, jeigu tas būtina išsaugoti arba atgaminti prarastą, sunaikintą arba tapusį netinkamu naudoti kolekcijų egzempliorių arba kai reikia atkurti prarastą, sunaikintą ar tapusį netinkamą naudoti kitos panašios bibliotekos, mokymo įstaigos, muziejaus arba archyvo nuolatinės kolekcijos egzempliorių, ir jeigu tokio egzemplioriaus neįmanoma gauti kitais būdais.

### 5. Dėl Direktyvos 3 - 4 straipsnių:

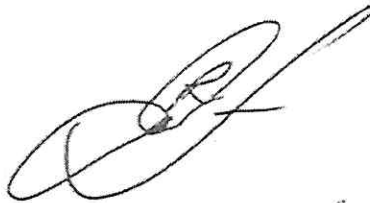
Direktyvos 3-4 straipsnių kuo liberalesnis įgyvendinimas, neapsunkinantis naudotis šia autorių teisių išimtimi, užtikrintų ilgalaikio mokslo duomenų išsaugojimą ir sklaidą.

Mokslinių tyrimų duomenys yra mokslinė produkcija. Jie privalo būti prieinami mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas vykdančioms institucijoms ir mokslininkams. Lietuvos kultūros įstaigos taip pat yra tokių duomenų talpyklos ir saugo įvairią su mokslo tyrimais susijusią medžiagą. Šiuolaikinės technologijos leidžia šiuos duomenis kaupti, analizuoti, išsaugoti ir kurti elektronines paslaugas. Lietuvoje yra nemažai įvairių duomenų talpyklų, kuriose įvairiais formatais, taikant skirtingas programines priemones kaupiami įvairių sričių mokslo duomenys. Tačiau duomenys yra fragmentuoti, trūksta informacijos, kokia institucija kokius duomenis yra sukaupusi, todėl neužtikrinamas šių duomenų ilgalaikis išsaugojimas, jų panaudojimas ateityje bus labai problematiškas.

Bibliotekos, muziejai, archyvai ir mokslo institucijos turi sukaupę didžiulius duomenų masyvus, kurie gali būti tikras ateities duomenų ekonomikos lobis. Tačiau skaitmeninės informacijos ir didžiųjų duomenų (big data) analizės ir mokslo tyrimų sistemos kuriamos, neišnaudojant bibliotekose ir kitose kultūros įstaigose sukaupėtų išteklių ir kompetencijų. Sukaupti duomenys gali padėti kurti ir plėtoti naujus efektyvesnius ir tvaresnius produktus bei paslaugas.

Atsižvelgiant į tai, siūlytume šių Direktyvos 3-4 straipsnių nuostatas įgyvendinti Įstatyme kaip išimtį su mažiausiai galimais praktinio įgyvendinimo apribojimais.

Generalinis direktorius



Renaldas Gudauskas

Apskričių viešųjų bibliotekų asociacijos pirmininkė



Emilija Banionytė

Janina Marcinkevičienė, el. p. [janina.marcinkeviciene@lnb.lt](mailto:janina.marcinkeviciene@lnb.lt), tel. 8 5 239 8680



DĖL EUROPOS SĄJUNGOS AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ  
PERKĖLIMO Į NACIONALINĘ TEISĘ

Kaip ir kitos Europos sąjungos šalys, Lietuva yra dviejų autorių teisių prasme itin svarbių direktyvų – tai yra Direktyva Nr. 2019/789 bei Direktyva Nr. 2019/790 (Skaitmeninės rinkos direktyva) įgyvendinimo procese. Minėtos Direktyvos įsigaliojo 2019 m. birželio 6 d., jų nuostatos į nacionalinę teisę turi būti perkeltos iki 2021 m. birželio 7 d. Projektui parengti Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. 498 „Dėl darbo grupės sudarymo“ iš įvairių suinteresuotų autorių teisių ar gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijų ir susijusių sektorių asociacijų atstovų sudaryta darbo grupė.

Darbo grupės rezultatus apibendrino ir konkrečius Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimus parengė Kultūros ministerijos Visuomenės informavimo ir autorių teisių politikos grupė. 2021 m. balandžio 20 d. iš Kultūros ministerijos sulaukę paruošto įstatymų pakeitimo projekto ir paklausimo dėl šių projektų derinimo esame nustebinti kodėl stipriai pasikeitė projektas ir kodėl nebuvo atsižvelgta į darbo grupės priimtus kompromisinius pasiūlymus bei teikiamas kitoks įstatymo projektas.

Mums svarbu, kad minėtų direktyvų perkėlimas:

- užtikrintų teisę gauti atlyginimą už kiekvieną kūrinio panaudojimo būdą, o vienkartinis atlyginimas būtų mokamas tik tiesiogiai Įstatyme numatytais atvejais;
- užtikrintų, kad kolektyviai administruojamos teisės ir už jas gaunamas autorinis atlyginimas būtų neatšaukiamos ir neperduodamos;
- užtikrintų, jog audiovizualinių kūrinių autoriai išlaikytų neatšaukiamą teisę gauti teisingą atlyginimą už bet kokią audiovizualinio kūrinio panaudojimą;
- užtikrintų, jog kolektyvinis administravimas būtų pagrindinė priemonė įgyvendinti tinkamo ir proporcingo atlyginimo principus;
- užtikrintų, kad autoriams būtų teisingai atlyginama už naujus kūrinių panaudojimo būdus (*TV catch-up, VOD, time shifting ir kt.*).

Direktyvos pripažįsta, jog autoriai sutartiniuose santykiuose paprastai būna silpnesnė šalis ir retai gali išsiderėti sau palankias sutarčių sąlygas. Minėtų nuostatų įtvirtinimu siekiama panaikinti nepagrįstai ilgai egzistuojantį atotrūkį tarp kūrėjų gaunamo atlygio už jų kūrinių panaudojimą ir trečiųjų asmenų už kūrinių naudojimą gaunamos naudos, o teisingas ir į autoriaus interesus orientuotas atlyginimo už kūrinių naudojimą mechanizmas turėtų būti vienas iš prioritetų įgyvendinant minėtas direktyvas. Kolektyvinio administravimo organizacijų vaidmens sustiprinimas renkant autorinį atlyginimą būtų vienas iš esminių būdų kaip būtų galima išspręsti šiuo metu egzistuojančias problemas.

Konferencijos pirmininkas

Jonas Staselis

Konferencijos sekretorė

Edita Utarienė



Kultūros ministerijai  
dmm@lrkm.lt

2021-05-14 Nr. \_\_\_\_\_  
Vilnius

**DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO 789/2019 ir 790/2019 DIREKTYVOMS PERKELTI**

Išnagrinėję Ministerijos 2021-04-21 pateiktą projektą ir jį lydinčią informaciją teikiame AGATA poziciją:

- Nepritariame Projektui iš esmės. Ši Projekto versija neatitinka darbo grupėje derinto varianto, į jį **neįtraukti svarbūs darbo grupėje pasiekti susitarimai, visiškai nesprendžiamos esamos praktinės problemos ir akivaizdžios grėsmės praktiniam teisių įgyvendinimui** (ypač transliavimo, retransliavimo, retransliavimą papildančių paslaugų srityje, papildomų internetinių paslaugų atžvilgiu);

Negalime priimti Ministerijos argumentų, jog papildomose srityse privalomas kolektyvinis administravimas negalimas, nes to nenumato direktyva. Tai klaidinanti išvada. Direktyva numato minimalų privalomo kolektyvinio administravimo standartą, tačiau niekaip nedraudžia jo taikyti plačiau. Europos Komisijos išaiškinimai taip pat tam neprieštarauja.

- Projekte taip pat nenumatytas tinkamo ir proporcingo atlygio teisių turėtojams principo įgyvendinimas.

Atsižvelgiant į tai, prašome Ministerijos grąžinti projektą į Darbo grupę arba jį koreguoti pagal pateikiamas pastabas (pridedama). Pateiktam projektui nepritariame iš esmės, nes jis neužtikrina tinkamo lygio teisių apsaugos tais atvejais, kai individualus teisių įgyvendinimas yra praktiškai neįmanomas.

Dauguma valstybių narių vėluos su Direktyvų perkėlimu, nes užtruko konsultacijų stadijoje, ieškomos efektyviausių teisių įgyvendinimo sprendimų. Kviečiame Ministeriją vadovautis jų pavyzdžiu, grąžinti projektą į rengimo stadiją ir numatyti efektyvų, teisių turėtojams teisingą ir veiksmingą reguliavimą.

PRIDEDAMA: AGATA pastabos 2021-04-21 ATGTĮ projektui (3 psl.)

Su pagarba,  
Direktorė

Agnė Begetė

Dokumentą elektroniniu  
parašu pasirašė  
AGNĖ BEGETĖ  
Data: 2021-05-14 16:15:30

LIETUVOS GRETUTINIŲ TEISIŲ ASOCIACIJA

S. Žukausko g. 39  
LT-09130, Vilnius

Tel. +370 5 2778899  
Fax. +370 5 2639466

agata@agata.lt  
www.agata.lt

Įmonės kodas 124690361  
PVM kodas LT246903610



AGATA PASTABOS

2021-04-21 MINISTERIJOS PATEIKTAM ATGTĮ PROJEKTUI

- *Dėl retransliavimo sąvokos ir transliavimo internetu išimties (Įstatymo 2 str. 44 d.)*

Šiuo metu retransliavimo sąvoką beveik pažodžiui perkelta iš Direktyvos (kartu pritaikant sąvoką kabeliam retransliavimui). Siekiant aiškumo praktikoje pritaikant šią nuostatą, prašome iš Transliavimo direktyvoje 2019/789 numatytos retransliavimo sąvokos įtraukti šią papildomą sąlygą su minimaliomis redakcinėmis pataisomis dėl transliavimo internetu:

„44. Retransliavimo paslaugos (retransliavimas) – bet koks visuomenei skirtų nesutrumpintų ir nepakeistų radijo ir (ar) televizijos programų perdavimas nepriklausomai nuo tokio perdavimo būdų tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė programų transliacija, jeigu pirminė transliacija vykdyta laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovinį ryšį, bet ne vien transliuota internetu ~~nebuvo vykdoma internetu~~, o programas perduoda ne ta transliuojančioji organizacija, kuri vykdė pirminę transliaciją, ją prižiūrėjo ir prisiėmė atsakomybę už ją, <...>”.

Darbo grupėje išdiskutuota ir sutarta, kad jei transliacija vykdyta TIK internetu, tačiau ne kitomis priemonėmis, tuomet jos tolimesnis perdavimas nebus laikomas retransliavimu. Tačiau, jei transliacija vykdyta ir laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, ir internetu, tai bus laikoma retransliavimu. Mūsų įsitikinimu teisės aktas turi kuo tiksliau ir aiškiau reglamentuoti naudotojų ir teisių turėtojų santykius reguliuojančius procesus. Neatsižvelgus į siūlomą pataisą, retransliavimo sąvoka kels daugiau interpretacijų, kas reiškia praktinio įgyvendinimo sunkumus ir komplikuos derybinius procesus su naudotojų rinka bei, galiausiai, pažeistus teisių turėtojų interesus.

- *Dėl retransliavimo papildančių internetinių paslaugų*

Nesutinkame šio reguliavimo atsisakymu. Ankstesnis su Darbo grupe suderintas reglamentavimas yra ypač aktualus ir reikalingas šios dienos kontekste. Tokių paslaugų aktualumas neabejotinai tampa vis svarbesnis retransliuojančių organizacijų veikloje. Vykdamas kūrinių ir gretutinių objektų panaudojimą, kuriama retransliuojančios organizacijos paslaugos pridėtinė vertė (generuojamos papildomos pajamos). Tuo tarpu dėl reguliavimo stokos teisių turėtojai netenka jiems priklausančio atlyginimo bei lieka visiškai neapibrėžtoje padėtyje. Iš ilgametės šių operatorių veiklos stebėsenos teigtina, jog tradicinė retransliavimo veikla ilgainiui persiorientuos į tokių paslaugų teikimą. Suprantame, jog tokio reguliavimo nenumato Transliavimo direktyva 2019/789, visgi ji sprendžia specifinius technologinius klausimus. Atitinkamai visiškai pagrįsta tokiomis aplinkybėmis prisitaikyti prie šiuolaikinių ir ypač aktualių kūrinių panaudojimo būdų bei numatyti teisių turėtojams, be kito ko, ir retransliuotojų atstovams, priimtina reguliavimą. Toks reglamentavimas yra tikslingas ir savalaikis, atitinkantis rinkos, technologines aktualijas bei teisių turėtojų bei naudotojų interesus. Mūsų įsitikinimu, platesnio reguliavimo direktyva nedraudžia, ypač turint omenyje, jog buvo rastas naudotojams ir teisių turėtojams subalansuotas sprendimas, kuris Darbo grupėje buvo suderintas, bet galutiniame rezultate atmestas. Pažymėtina, jog Transliavimo direktyva 2019/789 buvo priimta dar 2019 m., o technologinių procesų plėtra yra sparčiai pažengusi ir kelia vis naujus sunkumus, siekiant tinkamo autorių ir gretutinių teisių įgyvendinimo. Nekelia abejonių ir tai, jog šiuo atveju (kaip ir retransliavime) individualus teisių įgyvendinimas yra neįmanomas. O tai reiškia, kad nėra galimybės užtikrinti aukšto teisių turėtojų apsaugos lygio (Transliavimo direktyvos 2019/789 preambulės 5 p.).

Papildomai atkreipiame dėmesį, jog pagal Direktyvos 2006/115/EB preambulės 4 p. autorių teisių ir gretutinių teisių apsauga turi prisitaikyti prie tokių naujų ekonominių pokyčių, kaip naujos panaudojimo formos. Be to, Direktyvos 2001/29/EB preambulės 5 p. nurodyta, jog technologijų plėtra

padaugino ir pajvairino kūrybos, gamybos ir naudojimo kryptis. Nors ir nereikia jokių naujų intelektualinės nuosavybės apsaugos koncepcijų, galiojantys autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymai turėtų būti pakeisti ir papildyti, kad atitinkamai atspindėtų ekonomikos realybes, pavyzdžiui, naujas naudojimo formas.

Atsižvelgiant į tai, prašome į paskutinę Projekto versiją įtraukti su Darbo grupe suderintas nuostatas dėl retransliavimą papildančių internetinių paslaugų (pagal ankstesnį projektą su 2021 m. kovo 5 d. AGATA pastabomis)

- Dėl įstatymo taikymo srities transliuotojams ir kt. subjektams (Įstatymo 3 str. 1 d. 6 p.)

Atkreipiame dėmesį, jog būtina tikslinti Projekte numatytą reguliavimą, kadangi jis nebeatitinka naujo reguliavimo esmės, liko nesuderintas su kitais teisės akto pakeitimais. Šioje Projekto redakcijoje nebeliko tiesioginio tiekimo vykdytojo, kartu referuojama tik į transliavimo veiklą, neapimant kitų panaudojimo būdų, pvz. retransliavimo veiklos.

Siekiant išvengti reguliavimo spragų, kurios neabejotinai trikdytų licencijavimo procesus, kels diskusijas dėl naudotojų atsakomybės, siūlome sugrįžti prie ankstesniame su Darbo grupe suderintame projekte vartojamos formuluotės, kurioje nuosekliai bei preciziškai apibrėžti nauji Direktyvoje numatyti panaudojimo būdai:

„6) transliuojančiosioms organizacijoms, ~~ir kabelinės retransliacijos operatoriams retransliuotojams, retransliavimą papildančių paslaugų teikėjams, transliaciją papildančių paslaugų teikėjams~~ ir tiesioginio tiekimo vykdytojams, kurių buveinės yra Lietuvos Respublikoje arba kurių laidos ~~ir~~ radijo ir (ar) televizijos programos ar jų atskiros programos (laidos) transliuojamos, retransliuojamos, teikiamos ar tiekiamos iš Lietuvos Respublikoje esančių siųstuvų ar kitų įrenginių, arba kurių radijo ir (ar) televizijos programos ar jų atskiros programos (laidos) transliuojamos, retransliuojamos, teikiamos ar tiekiamos Lietuvos Respublikoje esantiems naudotojams, taip pat transliuojančiosioms organizacijoms, kurių programos transliuojamos palydovinio ryšio priemonėmis, kai programas perduodantys nustatyto dažnio signalai nusiunčiami į palydovą iš Lietuvos Respublikos teritorijos.“

- Dėl tiesioginio tiekimo

Iš Transliavimo direktyvos 2019/789 2 str. 4 d. apibrėžto ir į Projektą perkelta tiesioginio tiekimo sąvokos galima daryti išvadą, jog tiesioginį tiekimą atlieka transliuojančiosios organizacijos, o ne signalų perdavėjai („techninis programų signalų perdavimo procesas, kai transliuojančiosios organizacijos perduoda savo radijo ir (ar) televizijos programų signalus“). Todėl siūlome nesusieti tiesioginio tiekimo su signalų perdavėju ir nenaudoti signalų platintojo sąvokos, o vietoje jos nurodyti pvz. „kūrinių ir gretutinių teisių objektų pavieniam viešam paskelbimui, kai vykdomas tiesioginis tiekimas“ (65 straipsnio 2 dalis). Tokiu būdu būtų išvengta galimų interpretacijų dėl sąvokos, reglamentavimo ir licencijavimo.

- Dėl privalomo kolektyvinio administravimo ir papildomų transliuotojų internetinių paslaugų (Įstatymo 65 str. 2 d.)

Nesutinkame su Projekte numatytu pakeitimu. Papildomoms transliuotojų internetinėms paslaugoms turi būti taikomas privalomas kolektyvinis administravimas, kadangi AGATA atstovaujami subjektai tokios teisės įgyvendinti individualiai neturės galimybių, o analogiškas transliavimui administravimo modelis užtikrintų nuoseklų, patogų bei sklandų teisių „įsigijimo“ mechanizmą. Kaip suprantame, privalomas kolektyvinis administravimas buvo priimtinas variantas ir naudotojus atstovaujančioms organizacijoms.



Atitinkamai siūlome laikytis ankstesnio su Darbo grupe suderinto projekto ir jame numatytų 65 str. 2 d. pataisų:

„2. Kolektyvinis administravimas privalomai taikomas šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

<...>

**4) kūrinių ir gretutinių teisių objektų, išskyrus audiovizualinių kūrinių (filmų) pirmuosius įrašus, viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant papildomas internetines paslaugas;**

<...> “

- Dėl Įstatymo 65 str. 3 dalies pakeitimų ir teisių turėtojų, kurie nėra pasirinkę KAO

Norime pažymėti, jog Projekte pasiūlytas modelis yra neaiškus ir stokoja nuoseklumo, lyginant su esamu reguliavimu. Klaidinantis viso proceso kontekste Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisijos įtraukimas. Nėra aišku dėl kokių priežasčių ir su kokiais konkrečiais klausimais teisių turėtojas turėtų kreiptis į šią komisiją, ir kodėl nurodytame etape, jeigu sprendimus (be kita ko, už patį turėtoją) galiausiai priima Vyriausybės įgaliojama institucija. Manome, jog daug logiškesnis esamas reguliavimas, kuris suteikia teisių turėtojų pasirinkimo laisvę ir tik po kurio laiko (t.y. trejų metų) “įsijungia” kontroliuojančios institucijos sprendimai.

---

LR kultūros ministerijai  
Jono Basanavičiaus g. 5, Vilnius 01118  
Siunčiama tik elektroniniu paštu

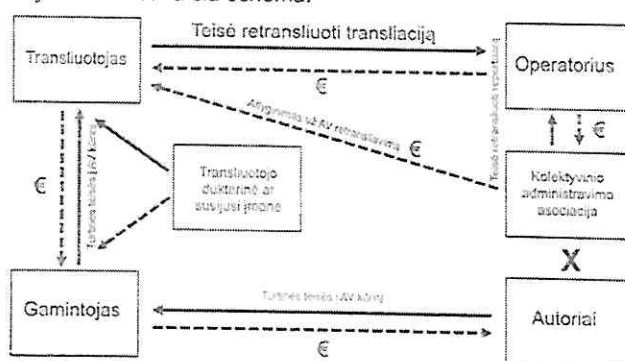
Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacijos  
**AVAKA**  
**POZICIJA**  
2021-05-14, Vilnius

**Dėl 2019-04-17 Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų (ES) Nr. 2019/789 ir 2019/790 perkėlimo**

1. Šiuo Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA (toliau – AVAKA) teikia nuomonę dėl LR kultūros ministerijos (toliau – Ministerija) parengto 2019-04-17 Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų (ES) Nr. 2019/789 (toliau – SatCab Direktyva) ir 2019/790 (toliau – DSM Direktyva)<sup>1</sup> perkėlimo projekto (redakcija: 2021-04-09).

**A. Dėl DSM Direktyvos 18 str. perkėlimo ir su tuo susijusių ATGTJ nuostatų**

2. Įvertinus galutinį Direktyvų perkėlimo projektą, AVAKA tapo aišku, kad įstatymo projekte nebuvo įtvirtinta ne tik dalis viso proceso metu siūlytų nuostatų, kurios yra būtinos užtikrinti realu DSM Direktyvos 18 str. nuostatų įgyvendinimą, bet buvo panaikintos net ir tos nuostatos, dėl kurių darbo grupėje buvo pasiektas sutarimas.
3. Visų pirma, tikslu realiai perkelti ir įgyvendinti DSM Direktyvos 18 str. nuostatas, nacionalinėje sistemoje būtina numatyti, kad audiovizualinių kūrinių autoriai išsaugo neatsaukiama ir neperleidžiama teisę gauti atlyginimą už naudojimą turtinių teisių, kurios yra privalomai kolektyviai administruojamos pagal įstatymą. Nepaisant visų iki šiol teiktų prašymų, ši nuostata įstatymo projekte taip ir nebuvo įtvirtinta.
4. Kaip žinia, dėl sektoriaus specifikos, audiovizualinių kūrinių autoriai privalo kūrinių gamybą finansavusiems asmenims (prodiuseriams) perleisti visas turtines teises į audiovizualinius kūrinius, kad šie galėtų būti platinami. Atitinkamai, audiovizualinių kūrinių gamintojai norėdami platinti audiovizualinio kūrinių įrašą (per televiziją, kino teatrus, VoD platformas), šiems asmenims privalo suteikti atitinkamas licencijas arba turtines teises apskritai perleisti.
5. Kaip žinia, antrinio kūrinių panaudojimo sritys (pvz. retransliavimas) yra įprastai administruojamos per kolektyvinio administravimo organizacijas. Atitinkamai, nors už antrinį panaudojimą surinktas atlyginimas turėtų atitekti pradiniam turėtojams (audiovizualinio kūrinių atveju – autoriams), paprastai šį atlyginimą susirenka teisės perėmė teisių naudotojai (pvz. transliuotojai). Tai yra nulemta aplinkybės, kad privalomai kolektyviniai administruojamos teisės nėra neatšaukiamos ir gali būti perleidžiamos, t. y. sudarius sutartį dėl teisių perleidimo, automatiškai pereina ir teisė į atlyginimą, kurį surenka kolektyvinio administravimo organizacijos. Aptariama situacija ryšium su retransliavimo teisės įgyvendinimu yra iliustruotina šia schema:



<sup>1</sup> SatCab Direktyva ir DSM Direktyva kartu – Direktyvos.



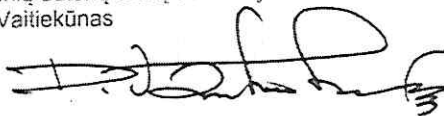
6. Kaip matyti, aptariama reguliavimo spraga audiovizualinių kūrinių sektoriuje nulemia ydingą faktinę situaciją, pagal kurią transliuojančios organizacijos (ar jų dukterinės ir (ar) susijusios įmonės) iš audiovizualinių kūrinių gamintojų įgyja visas turtines teises ir tokiu būdu gauna dvigubą atlyginimą:
  - 6.1. už transliacijų (programų tinklėlio), kaip gretutinių teisių objekto (ATGTĮ 56 str. 1 d. 1 ir 2 punktai), retransliavimo teises. Atlyginimą šiuo atveju tiesiogiai moka retransliavimą atliekantys operatoriai;
  - 6.2. už audiovizualinių kūrinių, kaip autorių (ATGTĮ 4 str. 2 d. 6 punktas ir 15 str. 1 d. 8 punktas) ir gretutinių teisių objekto (ATGTĮ 57 str. 1 d. 2 punktas), retransliavimo teises, kurias privalomai administruoja kolektyvinio administravimo organizacijos. Retransliavimą atliekantys operatoriai šiuo atveju atlyginimą sumoka netiesiogiai.
7. Tokiu būdu, audiovizualinių kūrinių autoriai iš esmės gauna tik vienkartinį atlyginimą už audiovizualinio kūrinio pastatymą, tačiau visas antrines pajamas už tolimesnį kūrinio naudojimą (pvz. retransliavimą) gauna ne teisių turėtojai, o tie patys kūrinio naudotojai.
8. Todėl buvo ir vis dar yra būtina įtvirtinti, kad teisė gauti atlyginimą už privalomai kolektyviai administruojamas teises yra neatšaukiama ir negali būti perleidžiama.
9. Siūlymas: ATGTĮ 11 str. įtvirtinti nuostatą, kad „Audiovizualinių kūrinių autorių teisė gauti autorinį atlyginimą už privalomai kolektyviai administruojamas turtines teises yra neatšaukiama ir negali būti perleidžiama.“
10. Antra, viso DSM Direktyvos perkėlimo proceso metu AVAKA ne kartą akcentavo tai, kad tikslu užtikrinti realų DSM Direktyvos 18 str. įtvirtinto tinkamo ir teisingo atlyginimo principo įgyvendinimą, taip pat yra būtina išplėsti privalomo kolektyvinio administravimo taikymo apimtį.
11. Visgi, galutiniu projektu į pastaruosius siūlymus atsižvelgta taip ir nebuvo.
12. Tiek Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, tiek ir Lietuvos teismų praktika aiškiai patvirtina, kad viešbučių ir kitų viešųjų įstaigų (restoranų, kavinių, barų, sporto klubų, SPA centrų, stomatologijos kabinetų ir kt.) veiksmas, kai šios įstaigos savo patalpose įrengia televizorius ir sudaro vartotojams galimybę stebėti televizijos programas, yra laikytini kaip viešas paskelbimas, t. y. išimtinė autorių ir gretutinių teisių turėtojų teisė (ATGTĮ 15 str. 1 d. 8 punktas, 57 str. 1 d. 2 punktas).
13. Visgi, teisių turėtojai neturi jokių objektivių galimybių šias teises licencijuoti individualiai, kas savaime lemia, kad nurodytos teisės ūkio subjektų veikloje yra naudojamos autorių ir gretutinių teisių turėtojų nesumokant jokio atlyginimo.
14. Pažymėtina, kad viena iš privalomo kolektyvinio administravimo sričių yra retransliavimas, kurį atlieka televizijos paslaugų teikėjai (ATGTĮ 65 str. 2 d. 1 punktas). Šiai dienai, Lietuvos Respublikoje veikia kiek daugiau nei 40 retransliuotojų, kurie teisę retransliuoti (licenciją) įgyja iš kolektyvinio administravimo organizacijų. Toks mechanizmas yra taikomas, kadangi teisių turėtojai ir naudotojai susidurtų su per dideliais sunkumais turinį licencijuojant individualiai.
15. Visgi, nors viešą kūrinių ir gretutinių teisių saugomų objektų paskelbimą atliekančių viešbučių, sporto klubų, restoranų, barų ir kitų panašių įstaigų kiekis yra šimtais ar net tūkstančiais kartų didesnis, nei retransliuotojų (pvz. apgyvendinimo paslaugas Lietuvos Respublikoje teikia daugiau nei 3'600 įstaigų), ši sritis nėra privalomai kolektyviai administruojama.
16. Esant tokiai situacijai, nors tokia priemonė tiesiogiai DSM Direktyvoje ir nėra įvardinta, tikslu užtikrinti, kad teisių turėtojai apskritai turėtų galimybę gauti atlyginimą už viešą kūrinių paskelbimą aukščiau nurodytų įstaigų veikloje, yra būtina išplėsti privalomo kolektyvinio administravimo taikymo sritį.
17. Priešingu atveju, autorių ir gretutinių teisių turėtojai ir toliau negaus jokio atlyginimo už aptariamą teisės panaudojimą, kas akivaizdžiai būtų nesuderinama su DSM Direktyvos 18 str. reikalavimais.

18. **Siūlymas:** papildyti ATGTĮ 65 str. 2 d. nauju punktu: „kūrinių ir gretutinių objektų viešam paskelbimui apgyvendinimo, maitinimo, sveikatingumo, odontologijos, medicinos ir grožio salonų paslaugų teikimo srityje“.
19. Trečia, galutiniame projekte buvo pašalinta nuostata dėl privalomo kolektyvinio administravimo taikymo kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas.
20. AVAKA vertinimu, ši nuostata itin svarbi ne tik realiam DSM Direktyvos 18 str. įgyvendimui, bet ir šiuo metu rinkoje esančios probleminės situacijos išsprendimui – nors šiuo metu daugelis retransliuotojų turi technologines galimybes teikti retransliavimą papildančias paslaugas (atidėtas žiūrėjimas, sustabdymas ir kt.), šie ūkio subjektai neturi jokių praktinių galimybių gauti visu teisių turėtojų sutikimą. Pažymėtina, kad šių paslaugų teikimui retransliuotojai turėtų gauti sutikimus (licencijas) iš visiškai tų pačių teisių turėtojų, kurių sutikimai (licencija) yra būtini retransliavimo veiklai. Visgi, dėl esamo reguliavimo, kolektyvinio administravimo organizacijos privalomai suteikia licencijas dėl autorių ir gretutinių teisių objekto retransliavimo, tačiau neturi jokių galimybių suteikti atitinkamas licencijas dėl retransliavimą papildančių paslaugų.
21. Tokiu būdu, autorių ir gretutinių teisių turėtojai apskritai negauna jokio atlyginimo už ši technologijų pažangos nulemtą kūrinių ir gretutinių teisių objekto panaudojimo būdą.
22. **Siūlymas:** į įstatymo projektą grąžinti nuostatą, kad privalomas kolektyvinis administravimas yra taikomas kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas.

#### B. Dėl pasiūlytų ATGTĮ 106 straipsnio nuostatų

23. DSM Direktyvos 17 str. nuostatos, kurios įtvirtina turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybės apribojimus, turi būti perkeltamos kuo tiksliau ir nekeičiant DSM Direktyvos 17 str. numatytų sąlygų apimties.
24. Atitinkamai, DSM Direktyvos 17 str. 4 d. b punktas įtvirtina šią atsakomybės šalinimo sąlygą:
- „4. If no authorisation is granted, online content-sharing service providers shall be liable for unauthorised acts of communication to the public, including making available to the public, of copyright-protected works and other subject matter, unless the service providers demonstrate that they have: <...>
- (b) made, in accordance with high industry standards of professional diligence, best efforts to ensure the unavailability of specific works and other subject matter for which the rightholders have provided the service providers with the relevant and necessary information; and in any event.“
25. Visgi, galutiniame projekte žodis *aukštais* (*aukštais* pramonės profesinio atidumo standartais) buvo pašalintas iš atitinkamų ATGTĮ 106 str. nuostatų ir tokiu būdu iš esmės buvo sumažintas iš turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų reikalaujamas elgesio standartas.
26. Atkreiptinas dėmesys, kad ne tik DSM Direktyvos 17 str. 4 d., bet ir DSM Direktyvos preambulė aiškiai akcentuoja ne bet kokius, o būtent aukštus pramonės profesinio atidumo standartus (reikalavimus) (žr. DSM Direktyvos preambulės 66 paragrafą). Todėl jeigu galutiniame projekte esančios formuluotės ir būtų priimtose, DSM Direktyvos 17 str. 4 d. sąlygos į nacionalinę sistemą būtų perkeltos taikant žemesnį turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybės standartą, nei tai numato direktyva.
27. **Siūlymas:** į atitinkamas ATGTĮ 106 str. nuostatas grąžinti anksčiau vartotą formuluotę pabrėžiant *aukštus* pramonės profesinio atidumo standartus.

Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA vardu  
Direktorius Darius Vaitiekūnas





Kultūros ministerijai

J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius

**DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, SUSIJUSIO SU AUTORIŲ  
TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ TEISĘ**

2021 m. gegužės 14 d.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija parengė ir pateikė institucijų pastaboms bei išvadoms Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 7213, 7230, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 151, 152, 211, 221, 222, 401, 402, 403, 571, 651 straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektą (toliau – Projektas).

Asociacijos LATGA (toliau – LATGA) atstovai dalyvavo Kultūros ministro 2019-07-24 įsakymu Nr. IV-498 sudarytos darbo grupės Projektui parengti (toliau – Darbo grupė) veikloje ir nuosekliai bei aktyviai teikė savo pastabas bei pasiūlymus. Šiuo LATGA teikia savo pastabas ir nuomonę dėl Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – ATGTĮ) Projekto varianto, kuris buvo pateiktas institucijų pastaboms bei išvadoms ir paskelbtas Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje su registracijos Nr. 21-23436, ir pateikia savo siūlomą įstatymo pakeitimo projektą.

Vykdydama Kultūros ministro 2019-07-24 įsakymo Nr. IV-498 3 punktą, Darbo grupė suderino esminius ATGTĮ pakeitimo klausimus ir pateikė Kultūros ministerijai savo siūlymus. Šie siūlymai buvo rengti ir derinti ilgą laiką, dalyvaujant skirtingų interesų turintiems bei su perkeliama direktyvų reguliuojamomis sritimis susijusiems visuomenės ir verslo atstovams.

Turint omenyje šias aplinkybes, mus nemalonina nustebino, jog institucijų pastaboms ir išvadoms gauti Kultūros ministerija pateikė bei Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje užregistravo kitokį Projektą, nei teikė Darbo grupė. Kultūros ministerijos pateiktas Projektas iš esmės skiriasi nuo Darbo grupėje suderintų pasiūlymų, jame neįvertinta Darbo grupės pozicija dėl naujų teisinių santykių, atsiradusių audiovizualinių paslaugų rinkoje, ir, kas labiausiai neramina, neužtikrinamas 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (toliau – Direktyva 2019/790) įtvirtinto tinkamo ir proporcingo atlygio principo įgyvendinimas. Tokiu būdu Projektu nepasiekiami Direktyvos 2019/790 tikslai ir neišsprendžiamos jau egzistuojančios audiovizualinių paslaugų rinkos problemos.

Pakartotinai pažymime, kad LATGA, veikdama Darbo grupėje, teikė savo pasiūlymus ir komentarus įstatymo projektui. Natūralu, kad ne į visus LATGA siūlymus buvo atsižvelgta galutiniuose Darbo grupės siūlymuose. Žemiau pateikiame pagrindines pastabas dėl Projekto nuostatų, kurios, esame įsitikinę, jau buvo aptartos ir įvertintos Darbo grupėje, derinant interesus išspręstos Darbo grupės teiktuose siūlymuose, tačiau nepagrįstai pakeistos Kultūros ministerijos Projekte. Pridedame LATGA parengtame ATGTĮ pakeitimo projekte pateikiame ir kitus nei plačiai paaiškinta žemiau šiame rašte, tačiau su direktyvų perkėlimu susijusius ir siūlomus, įstatymo pakeitimus.



#### **a) Dėl Direktyvos 2019/790 18 straipsnio perkėlimo**

Pirma, siūlome tinkamo ir proporcingo atlyginimo principą įtvirtinti ir ATGTĮ 11 straipsnio 4 dalyje. Ši dalis yra specialioji norma, reguliuojanti audiovizualinio kūrinio bendraautorių teisę į gauti tam tikrą autorinį atlyginimą. Šiuo metu galiojanti ATGTĮ redakcija tokį neatšaukiamą atlyginimą numato audiovizualinio kūrinio bendraautoriams tik už audiovizualinio kūrinio nuomą, o tai akivaizdžiai prieštarauja Direktyvos 2019/790 18 straipsnyje numatytam tinkamo ir proporcingo atlyginimo principui, kuris neribojamas panaudojimo būdais. Dėl to siūlome šiame straipsnyje numatyti, kad audiovizualinio kūrinio bendraatoriai turi **neatšaukiamą teisę** gauti tinkamą ir proporcingą tam tikrą autorinį atlyginimą už kiekvieną audiovizualinio kūrinio panaudojimo būdą. Papildomai, ATGTĮ 11 straipsnio 5 dalyje siūlome aptarti šios neatšaukiamos ir neperleidžiamos teisės **į atlyginimą įgyvendinimo mechanizmą** per išplėstinį kolektyvinį administravimą.

Antra, praktikoje neretai teisių perėmėjas siekia sutartimi perimti iš autoriaus ar atlikėjo jo teisę gauti atlyginimą, kurį autorius arba atlikėjas gautų iš kolektyvinio administravimo organizacijų, administruojančių jų teises. Tokia praktika plinta net tų teisių, kurios privalomai kolektyviai administruojamos, atžvilgiu (pvz. naudotojai perima autoriaus ir atlikėjo teisę gauti atlyginimą už atgaminimą asmeniniais tikslais). Tokiu būdu autorius ir atlikėjas dar kartą praranda teisę į tinkamą ir proporcingą atlygį. Todėl ATGTĮ kviečiame įtvirtinti **neatšaukiamą ir neperleidžiamą** autoriaus ir atlikėjo teisę gauti tokį atlyginimą ir siūlome savo **pakeisti ATGTĮ 48 straipsnio 3 dalį ir numatyti, kad autorius turi neatšaukiamą ir neperleidžiamą teisę gauti tinkamą ir proporcingą autorinį atlyginimą už kūrinio panaudojimą, kai tokį atlyginimą renka kolektyvinio administravimo asociacijos.**

Trečia, nepritariame Kultūros ministerijos siūlymui į Projektą neįtraukti nuostatų, susijusių su kolektyviniu administravimu. Esame įsitikinę, kad kolektyvinis teisių administravimas ženkliai prisideda prie tinkamo ir proporcingo atlygio principo įgyvendinimo. Kadangi Lietuvoje kolektyvinių derybų praktika tik gimsta, o, kaip jau minėta, pavieniai autoriai ir atlikėjai neturi faktinių galimybių ginti savo interesų, autorius ir atlikėjas vienijančios kolektyvinio administravimo asociacijos yra tapę autorių ir atlikėjų atstovėmis derybose su naudotojais. **Nenumačius įgyvendinimo mechanizmų įstatyme, tinkamo ir proporcingo atlygio principas vėl liks tik deklaracija, neužtikrinanti autorių ir atlikėjų teisių apsaugos.**

#### **b) Dėl retransliavimą papildančių internetinių paslaugų reglamentavimo**

Darbo grupė suderino bei pateikė Kultūros ministerijai siūlymą ir ATGTĮ projekto tekstą, kuris sureguliuotų šiuo metu rinkoje egzistuojančius, tačiau galiojančio įstatymo nereglementuojamus, teisinius santykius, susijusius su retransliavimą papildančiomis internetinėmis paslaugomis (pvz. „catch-up“, „time-shifting“). Svarbu paminėti, kad tokio naujo reguliavimo poreikį pripažino ir kūrinių naudotojai (pvz. retransliuotojai), ir autorius bei gretutinių teisių turėtojų atstovai. Siekdama išspręsti praktikoje kylančias problemas Darbo grupė pasiūlė tokį šių paslaugų apibrėžimą bei administravimo mechanizmą, kuris, iš vienos pusės, užtikrintų teisių turėtojų interesų apsaugą bei tinkamo atlygio už naudojimąsi jų kūrinių gavydą, o iš kitos pusės, naudotojų interesų apsaugą.

Nepaisant šio visų rinkos dalyvių bendro sutarimo, Kultūros ministerija nederindama to su Darbo grupės nariais neįtraukė retransliavimą papildančių internetinių paslaugų reglamentavimo į Projektą. Vienintelis Kultūros ministerijos paaiškinimas buvo išsakytas 2021-04-21 Kultūros ministerijos atstovės el.laiške Darbo grupės nariams, teigiant, kad „direktyva to nenumato“ ir referuojant į Europos Komisijos atstovės asmeninę nuomonę, kurios pateikimo kontekstas yra neaiškus.

LATGA sutinka, kad nei Direktyva 2019/790, nei 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB (toliau – Direktyva 2019/790) nereglementuoja su retransliavimą papildančiomis internetinėmis paslaugomis susijusių teisinių santykių. Tačiau nėra pagrįsta Kultūros ministerijos pozicija, kad šios direktyvos ar kitos Europos Sąjungos teisės normos draudžia Darbo grupės pasiūlytą reglamentavimą. Tai, kad perkeliama direktyva nereguliuoja teisinio santykio, nereiškia, kad valstybė narė, keisdama savo nacionalinį teisės aktą, neturi teisės papildyti jį direktyvai neprieštaraujančiomis



normomis. Tuo labiau, kad Projekte numatoma kitų, iš direktyvų nekyančių, pakeitimų (pvz. Projekto 8 ir 9 straipsniai). Kadangi Darbo grupė rengė ATGTĮ projektą, kurį svarstys įvairios Lietuvos Respublikos institucijos, o galų gale Seimas spręs dėl priėmimo, yra tikslinga tuo pačiu į projektą įtraukti ir kitas, nebūtinai tiesiogiai iš perkeliama direktyvų, išplaukiančias nuostatas, ypač, jei jos aktualios visuomenei. Tokiu būdu užtikrinami Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinti efektyvumo ir sistemiškumo principai.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta aukščiau, kviečiame Kultūros ministeriją įtraukti Darbo grupės siūlytą retransliavimą papildančių internetinių paslaugų reglamentavimą į Projektą.

### ***c) Dėl papildomų internetinių paslaugų kolektyvinio administravimo***

Darbo grupės parengtame ATGTĮ projekte buvo numatyta, kad papildomos internetinės paslaugos yra privalomai kolektyviai administruojamos ir šis kūrinio naudojimo būdas įtrauktas į ATGTĮ 65 straipsnio 2 dalį.

Šį sprendimą Darbo grupė siūlė ne veltui.

Atsižvelgiant į papildomų internetinių paslaugų pobūdį ir į tai, kad Direktyva 2019/790 ir atitinkamai Projekto 6 straipsnis (ATGTĮ 15<sup>1</sup> straipsnis) įtvirtina kilmės šalies principo tokių paslaugų atžvilgiu taikymą, kūrinių naudotojams individualiai susitarti su teisių turėtojais dėl šio kūrinių panaudojimo būdų ypatingai sudėtinga. Analogiškai, ir teisių turėtojams užtikrinti efektyvią savo teisių apsaugą veikiant individualiai būtų kone neįmanoma. Kita vertus, privalomas kolektyvinis administravimas leistų naudotojams pasinaudoti „vieno langeliu“ ir įsigyti visas papildomų internetinių paslaugų teikimui reikalingas teises.

Projekte siūlomas papildomų internetinių paslaugų įtraukimas į ATGTĮ 65 straipsnio 1 dalį, kuris numato tik galimybę (bet ne pareigą) šį teisių panaudojimo būdą administruoti kolektyviai, to užtikrinti negali, nes naudotojas niekada nebus tikras, kad įsigijo visas paslaugai teikti reikalingas teises.

Atsižvelgiant į tai siūlome grąžinti į Projektą Darbo grupės siūlytą papildomų internetinių paslaugų privalomo kolektyvinio administravimo modelį.

Kaip minėjome, su šiuo raštu teikiame LATGA siūlomą ATGTĮ pakeitimo projektą, kuris iš esmės atitinka Darbo grupėje suderintą ATGTĮ projektą ir tinkamai įgyvendina direktyvas.

Priedas – ATGTĮ projektas.

Pagarbiai

Laura Baškevičienė

Asociacijos LATGA direktorė

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS  
AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185  
2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96  
STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>,  
57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS ĮSTATYMAS

2021 m. d. Nr.  
Vilnius

**1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį.

[ ] Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir išdėstyti ją taip:

„6. Citata – palyginti trumpa ištrauka iš kito kūrinio, skirta paties autoriaus teiginiams įrodyti arba padaryti juos suprantamus, arba teikti nuorodą į kito autoriaus požiūrį ar mintis, suformuluotus originale.“

„2. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir išdėstyti ją taip:

11. **Gretutinių teisių objektas** – tiek tiesioginis (gyvas atlikimas), tiek į garso ar audiovizualinę laikmeną įrašytas kūrinio atlikimas, fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir (ar) televizijos transliacija, spaudos publikacija.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir išdėstyti ją taip:

„12. **Gretutinių teisių subjektas** – atlikėjas, fonogramos gamintojas, transliuojančioji organizacija, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojas, spaudos publikacijos leidėjas, kitas fizinis arba juridinis asmuo, šio įstatymo nustatytais atvejais turintis išimtinės gretutines teises, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės gretutinės teisės (gretutinių teisių perėmėjas).“

4. Pripažinti netekusiomis galių 2 straipsnio 16 ir 17 dalis.

5. Papildyti 2 straipsnį nauja 30 dalimi:

„30. **Kultūros paveldo įstaiga** – viešai prieinama visų tipų biblioteka, muziejus, archyvas (įskaitant viešai prieinamą visuomeninio transliuotojo archyvą), kino ar garso paveldo įstaiga.“

6. Buvusias 2 straipsnio 30–31 dalis atitinkamai laikyti 31–32 dalimis.

7. Papildyti 2 straipsnį nauja 33 dalimi:

„33. **Leidėjas** – juridinis asmuo, leidžiantis knygas ir (ar) periodinius leidinius (laikraščius ir (ar) žurnalus) visuomenės pagrįstus poreikius atitinkančiu tiražu, kuris platinamas knygynuose, spaudos prekybos vietose ir (ar) prenumeruojamas.“

8. Papildyti 2 straipsnį nauja 34 dalimi:

„34. **Mokslinių tyrimų organizacija** – universitetas (įskaitant jo bibliotekas), mokslinių tyrimų institutas ar bet kuris kitas pelno nesiekiantis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė dalininkė yra valstybė, arba juridinis asmuo, įgyvendinantis uždavinius, susijusius su viešuoju interesu, kurio pagrindinis tikslas yra vykdyti mokslinių tyrimų veiklą arba švietimo veiklą, kuri apima ir mokslinių tyrimų veiklą.“

8. Buvusias 2 straipsnio 32–38 dalis atitinkamai laikyti 35–41 dalimis.

9. Papildyti 2 straipsnį nauja 42 dalimi:

„42. **Papildomos internetinės paslaugos** – internetu teikiamos paslaugos, kurias sudaro radijo ir (ar) televizijos programų ar atskirų programų (laidų) teikimas visuomenei, už kurio vykdymą arba priežiūrą yra atsakinga transliuojančioji organizacija, tuo pačiu metu, kai vyksta transliuojančiosios organizacijos perduodama transliacija, arba ribotą laiką po to, taip pat visos tokia transliaciją papildančios medžiagos teikimas visuomenei.“



10. Buvusią 2 straipsnio 39 dalį atitinkamai laikyti 43 dalimi.

11. Papildyti 2 straipsnį nauja 44 dalimi:

„44. **Retransliavimo paslaugos (retransliavimas)** – bet koks visuomenei skirtų nesutrumpintų ir nepakeistų radijo ir (ar) televizijos programų perdavimas nepriklausomai nuo tokio perdavimo būdų tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė programų transliacija, jeigu pirminė transliacija vykdyta laidinio ar belaidžio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovinį ryšį, bet ne vien transliuota internetu ~~nebuvo vykdoma internetu~~, o programas perduoda ne ta transliuojančioji organizacija, kuri vykdė pirminę transliaciją, ją prižiūrėjo ir prisiėmė atsakomybę už ją, neatsižvelgiant į tai, kaip retransliavimą vykdomas subjektas retransliavimo tikslu iš transliuojančiosios organizacijos įsigijo programos perdavimo signalus. Kai toks programų perdavimas vykdomas internetu, jis laikomas retransliavimu tuomet, jeigu naudojant interneto prieigos paslaugas, kaip jos apibrėžtos Reglamento (ES) 2015/2120 2 straipsnio antros pastraipos 2 punkte, programos yra perduodamos administruojamoje aplinkoje, kurioje retransliuotojas teikia saugias programų perdavimo paslaugas leidimą turintiems naudotojams;“

12. Papildyti 2 straipsnį nauja [ ] dalimi:

„[ ] 1. Retransliavimą papildančios internetinės paslaugos – internetu teikiamos paslaugos, kurias sudaro teisėtai retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų ar jų atskirų programų (laidų) viešas paskelbimas arba padarymas viešai prieinamomis administruojamoje aplinkoje, kurioje retransliavimą papildančios paslaugos teikėjas teikia saugias savo paslaugas leidimą turintiems naudotojams, tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų jas pasiekti jų pačių pasirinktoje vietoje ar pasirinktu laiku nustatytą laiką po pirminės transliuojančiosios organizacijos perduodamos transliacijos retransliavimo, taip pat tokių radijo ir (ar) televizijos programų arba jų atskirų programų (laidų) atgaminiams, kuris yra būtinas teikiant tokias retransliavimą papildančias paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis.“

12. Papildyti 2 straipsnį nauja 45 dalimi:

„45. **Spaudos publikacija** – tai daugiausia iš žurnalistinio pobūdžio literatūros kūrinių sudarytas rinkinys, bet kurį taip pat gali sudaryti kiti autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių objektai, ir kuris sudaro atskirą vienetą bendrą pavadinimą turinčiame periodiniame ar reguliariai atnaujinamame leidinyje, įskaitant laikraščius arba bendro pobūdžio ar specializuotus žurnalus, kurio paskirtis yra plačiai visuomenei suteikti su naujienomis ar kitomis temomis susijusios informacijos ir kuris išleistas bet kokiaje laikmenoje paslaugų teikėjui prisiėmus redakcinę atsakomybę ir jam kontroliuojant. Moksliniais ar akademiniais tikslais skelbiami periodiniai leidiniai (įskaitant mokslo žurnalus) nelaikomi spaudos publikacijomis;“

13. Papildyti 2 straipsnį nauja 46 dalimi:

„46. **Spaudos publikacijos leidėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta arba kurio buveinė ar pagrindinė verslo buvimo vieta yra Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurio iniciatyva ir kuriam vadovaujant buvo sukurta spaudos publikacija, įskaitant paslaugų teikėjus (naujienų leidėjus ar naujienų agentūras), kai jie skelbia spaudos publikacijas.“

14. Buvusias 2 straipsnio 40 ir 41 dalis atitinkamai laikyti 48 ir 49 dalimis.

15. Papildyti 2 straipsnį 50 dalimi:

„50. **Tekstų ir duomenų gavyba** – bet koks automatizuotas skaitmeninės formos teksto ir duomenų analizės metodas, kurio pagalba gaunama informacija, be kita ko, apimanti informacijos modelius, tendencijas ir koreliacijas;“

16. Papildyti 2 straipsnį 51 dalimi:

„51. **Tiesioginis tiekimas** – techninis programų signalų perdavimo procesas, kai transliuojančiosios organizacijos perduoda savo radijo ir (ar) televizijos programų signalus kitai organizacijai, išskyrus transliuojančiąją organizaciją taip, kad vykdamas tą perdavimą visuomenė neturi prieigos prie perduodamų programų signalų.“

17. Buvusias 2 straipsnio 42 ir 43 dalis atitinkamai laikyti 52 ir 53 dalimis.

18. Pakeisti buvusią 2 straipsnio 43 dalį ir išdėstyti ją taip:

„53. **Transliuojančioji organizacija** – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla yra radijo ir (ar) televizijos programų rengimas ir transliacija, taip pat retransliuotojas, rengiantis ir transliuojantis savo radijo ir (ar) televizijos programas.“

19. Papildyti 2 straipsnį 54 dalimi:

„54. **Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjas** – fizinis ar juridinis asmuo ar kita organizacija, ar jų padalinys, teikiantis informacinės visuomenės paslaugą, kaip ji apibrėžta Informacinės visuomenės paslaugų įstatyme, kurios pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra saugoti didelį kiekį autorių teisių ar gretutinių teisių objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai ir kuriuos jis tvarko ir reklamuoja tiesioginiais ar netiesioginiais pelno tikslais, ir suteikti prieigą prie jų visuomenei.“

20. Buvusias 2 straipsnio 44–46 dalis atitinkamai laikyti 55–57 dalimis.

21. Papildyti 2 straipsnį 58 dalimi:

„58. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme, Lietuvos Respublikos dizaino įstatyme, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme, Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme ir kituose įstatymuose.“

## 2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir išdėstyti jį taip:

„6) transliuojančiosioms organizacijoms, retransliuotojams, retransliavimą papildančių paslaugų teikėjams, papildomų internetinių paslaugų teikėjams ir tiesioginio tiekimo vykdytojams, kurių buveinės yra Lietuvos Respublikoje arba kurių radijo ir (ar) televizijos programos transliuojamos, retransliuojamos, teikiamos ar tiekiamos iš Lietuvos Respublikoje esančių siųstuvų, ar kitų įrenginių, arba kurių radijo ir (ar) televizijos programos ar jų atskiros programos (laidos) transliuojamos, retransliuojamos, teikiamos ar tiekiamos Lietuvos Respublikoje esantiems naudotojams, taip pat transliuojančiosioms organizacijoms, kurių programos transliuojamos palydovinio ryšio priemonėmis, kai programas perduodantys nustatyto dažnio signalai nusiunčiami į palydovą iš Lietuvos Respublikos teritorijos.“

## 3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Papildyti 5 straipsnį nauju 7 punktu:

„7) bet kokia medžiaga, gauta atgaminus vaizduojamąjį meno kūrinį nustojus galioti autorių teisių į tą kūrinį terminui, išskyrus atvejus, kai po atgaminimo gauta medžiaga yra originali (autorius, atgaminančio kūrinį, intelektualinis kūrinys).“

## 4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. Autorinio atlyginimo dydis už perduotas turtines autorių teises į audiovizualinį kūrinį nustatomas šalių susitarimu atskirai už kiekvieną audiovizualinio kūrinio panaudojimo būdą, susijusį su perduotomis turtinėmis autorių teisėmis. Autorinio atlyginimo dydis turi būti tinkamas ir proporcingas faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip:

„4. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, audiovizualinio kūrinio bendraautoriai turi neatšaukiamą teisę gauti tinkamą ir proporcingą tam tikrą autorinį atlyginimą už kiekvieną audiovizualinio kūrinio panaudojimo būdą. Negalioja sutartys, kuriose audiovizualinių kūrinių autoriai atsisako teisės į atlyginimą už audiovizualinio kūrinio panaudojimą.“

3. Pakeisti 11 straipsnio 5 dalį ir išdėstyti ją taip:



„5. Šio straipsnio 4 dalyje numatyta teisė įgyvendinama per kolektyvinio administravimo organizacijas. Audiovizualinio kūrinio autorius, raštu pateikęs prašymą kolektyvinio administravimo asociacijai, administruojančiai jo šio straipsnio 4 dalyje numatytą teisę, gali atsisakyti šios teisės kolektyvinio administravimo, išskyrus šio Įstatymo 65 straipsnio 2 dalyje nurodytų audiovizualinio kūrinio autoriaus teisių panaudojimo būdų atžvilgiu.“

#### **5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. Autorius turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą, susijusį su autorių turtinėmis teisėmis, nurodytomis šio straipsnio 1 dalyje. Kai tokį atlyginimą autorius įgalioja administruoti kolektyvinio administravimo asociaciją, ši teisė gauti atlyginimą yra neatšaukiama ir neperduodama. Už viešą kūrinio atlikimą autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek kai kūrinys atliekamas tiesiogiai (gyvas atlikimas), tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinio įrašą, radijo ir televizijos transliaciją ar retransliaciją. Už kūrinio transliaciją, retransliaciją ar kitokį viešą kūrinio paskelbimą, įskaitant kūrinio padarymą viešai prieinamą perduodant kompiuterių tinklais (internete), autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek kai tiesioginis (gyvas) kūrinio atlikimas transliuojamas, retransliuojamas ar kitaip viešai skelbiamas, tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinio įrašą. Autorinio atlyginimo dydis ir mokėjimo tvarka nustatoma autorinėje sutartyje, taip pat autorinėse licencinėse sutartyse, kurias kūrinių naudotojai sudaro su autoriais arba su kolektyvinio administravimo organizacijomis.“

2. Pripažinti netekusia galios 15 straipsnio 5 dalį.

#### **6 straipsnis. Įstatymo papildymas 15<sup>1</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 15<sup>1</sup> straipsniu:

„15<sup>1</sup> straipsnis. Kilmės šalies principo taikymas papildomoms internetinėms paslaugoms

1. Kai transliuojančiosios organizacijos teikia papildomas internetines paslaugas, laikoma, kad kūriniai viešai paskelbiami ir padaromi viešai prieinamais, visuomenei teikiant radijo ir (ar) televizijos programas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, taip pat atgaminami, kiek tai yra būtina teikiant tų pačių programų internetines paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis, tik toje valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinė transliuojančiosios organizacijos buveinė.

2. Kilmės šalies principas taikomas tik radijo programoms (laidoms) ir toms atskiroms televizijos programų programoms (laidoms), kurios yra naujienų ir aktualijų programos (laidos) arba vien savo lėšomis finansuotos transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programos (laidos). Vien savo lėšomis finansuotomis transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programomis (laidomis) laikomos tokios programos (laidos), kurias pagamino transliuojančiosios organizacijos savo ar viešosiomis lėšomis, išskyrus iš nepriklausomų gamintojų užsakytas programas (laidas) ir bendros gamybos programas (laidas).

3. Kilmės šalies principas netaikomas sporto renginių transliacijoms ir į jas įtrauktiems kūriniams.“

#### **7 straipsnis. Įstatymo papildymas 15<sup>2</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 15<sup>2</sup> straipsniu:

„15<sup>2</sup> straipsnis. Programų perdavimas vykdant tiesioginį tiekimą

Kai transliuojančioji organizacija, vykdydama tiesioginį tiekimą, perduoda savo radijo ir (ar) televizijos programos signalus signalų platintojui, o pati transliuojančioji organizacija tiesiogiai neperduoda tos radijo ir (ar) televizijos programos signalų visuomenei, ir signalų platintojas tuos radijo ir (ar) televizijos programos signalus perduoda visuomenei, laikoma, kad transliuojančioji organizacija ir signalų platintojas vykdo vieną tokios radijo ir (ar) televizijos programos viešą paskelbimą, kuriam jie turi gauti autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimą.“

#### **8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 21 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

**„21 straipsnis. Citavimas**

Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, atgaminti, išleisti ir viešai skelbti (įskaitant padarymą viešai prieinamos kompiuterių tinklais) nedidelę teisėtai išleisto ar viešai paskelbto kūrinio dalį tiek originalo kalba, tiek išverstą į kitą kalbą, kaip citatą (kritikos ar apžvalgos tikslais) kitame kūrinyje, jeigu toks panaudojimas yra sąžiningas ir neviršija citavimo tikslui reikalingo masto.“

**9 straipsnis. Įstatymo papildymas 21<sup>1</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 21<sup>1</sup> straipsniu:

„21<sup>1</sup> straipsnis. Kūrinio panaudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui

Leidžiama be autoriaus ar kito autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, nekomerciniais tikslais panaudoti kūrinių karikatūrai, parodijai ar pastišui sukurti.“

**10 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 22 straipsnio 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) kaip pavyzdį nekomerciniais mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais atgaminti, viešai paskelbti, padaryti viešai prieinamais kompiuterių tinklais (internete) ir viešai rodyti nedidelius teisėtai išleistus ar viešai paskelbtus kūrinius bei jų skaitmenines kopijas ir trumpas teisėtai išleistų ar viešai paskelbtų kūrinių ar jų skaitmeninių kopijų ištraukas tiek originalo kalba, tiek išverstus į kitą kalbą, kiek tai susiję su mokymo programomis ir neviršija mokymui ar moksliniam tyrimui reikalingo masto; kai kūrinius mokymo tikslais taip naudoja švietimo įstaigos, toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieiga turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai). Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

**11 straipsnis. Įstatymo papildymas 22<sup>1</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 22<sup>1</sup> straipsniu:

„22<sup>1</sup> straipsnis. Tekstų ir duomenų gavyba mokslinių tyrimų tikslais

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms leidžiama nekomerciniais tikslais atgaminti kūrinius tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti kūrinių, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Kūrinių kopijos saugomos užtikrinant tekstų ir duomenų naudojimo ir (ar) platinimo ribojimus ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus.

2. Autorių teisių subjektams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias kompiuterio tinklų ir duomenų bazių, kuriuose saugomi kūriniai, saugumą ir vientisumą.

3. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

**12 straipsnis. Įstatymo papildymas 22<sup>2</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 22<sup>2</sup> straipsniu:

„22<sup>2</sup> straipsnis. Kūrinių naudojimas tekstų ir duomenų gavybos tikslais

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, leidžiama atgaminti teisėtai prieinamus kūrinius tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Atgaminta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai autorių teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tuos kūrinius.“



**13 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Kūrinių panaudojimas kultūros paveldo įstaigų fondams ir kolekcijoms išsaugoti

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, kultūros paveldo įstaigoms ar jų vardu ir atsakomybe veikiantiems tretiesiems ar kitiems asmenims atgaminti jų fonduose ir kolekcijose nuolat esančius kūrinius bet kokių formatu ar bet kokiaje laikmenoje tokių kūrinių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.

2. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

**14 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir išdėstyti ją taip:

„6) Vyriausybės įgaliota institucija nustato tvarką, numatančią keitimąsi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklu, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labui pagal Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą (ES) 2017/1564 ir Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2017/1563.“

**15 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 32 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. Sutarčių nuostatos, trukdančios atlikti šio straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalyse nurodytus veiksmus, yra niekinės ir negalioja.“

2. Papildyti 32 straipsnį 5 dalimi:

„5. Švietimo įstaigos be autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimo gali atgaminti ir padaryti viešai prieinama kompiuterių tinklais (internete) duomenų bazę tam, kad jos skaitmeninės kopijos būtų naudojamos tik kaip pavyzdys mokymo tikslais su sąlyga, kad toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieiga turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai).“

3. Papildyti 32 straipsnį 6 dalimi:

„6. Kultūros paveldo įstaigos gali be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, atgaminti jų fonduose ir kolekcijose nuolat esančias duomenų bazes bet kokių formatu ar bet kokiaje laikmenoje duomenų bazių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina joms išsaugoti.“

4. Papildyti 32 straipsnį 7 dalimi:

„7. Mokslinių tyrimų organizacijos ir kultūros paveldo įstaigos gali be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, atgaminti duomenų bazes tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti duomenų bazių, su kuriomis jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Duomenų bazių kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus. Autorių teisių subjektams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias kompiuterio tinklą, kuriuose priglobtos duomenų bazės, saugumą ir vientisumą. Tokiomis priemonėmis nevirsijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.“

5. Papildyti 32 straipsnį 8 dalimi:

„8. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, leidžiama atgaminti teisėtai prieinamus kūrinius tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Atgaminta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Šioje dalyje numatytas turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai autorių teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tas duomenų bazes.“

#### 16 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 40<sup>1</sup> straipsniu:

„40<sup>1</sup> straipsnis. Informacijos apie kūrinių panaudojimą teikimas

1. Autoriai arba kiti autorių teisių subjektai kartą per metus jų prašymu turi teisę gauti naujausią, aktualią ir išsamią rašytinę informaciją iš šalių, kurioms autoriai sutartimi perdavė ar suteikė teises, apie jų sukurtų kūrinių panaudojimą, įskaitant duomenis apie jų panaudojimo būdus, pajamas, gautas už kūrinių panaudojimą, ir priklausantį atlygį.

2. Pareiga teikti informaciją taip pat taikoma, kai autoriai su prašymu kreipiasi į sublicencijos turėtojus dėl papildomos informacijos, kai yra suteiktos sublicencijos, ir pirmoji sutartį su autoriais sudariusi šalis neturi visos reikalingos informacijos. Bet koks prašymas suteikti informaciją sublicencijų turėtojams gali būti pateikiamas tiesiogiai arba per sutartį su autoriumi sudariusią šalį. Kai paprašoma papildomos informacijos, pirmoji su autoriais sutartį sudariusi šalis suteikia informaciją apie tuos sublicencijų turėtojus.

3. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma šiais atvejais:

1) autorius yra sudaręs sutartį su kolektyvinio administravimo organizacijomis;

2) autorius yra kompiuterių programos kūrėjas;

3) autorius yra organizacijos, atstovaujančios jo interesams (pvz., asociacijos ar sąjungos) narys, autoriui atstovaujanti organizacija yra sudariusi su kita šalimi sutartį ir taikomos joje įtvirtintos skaidrumo taisyklės;

4) autoriaus įnašas nėra reikšmingas, išskyrus atvejus, kai autorius įrodo, kad jam ši informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal šio Įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalį. Nustatant, ar autoriaus asmeninis įnašas yra reikšmingas, atsižvelgiama į tai:

a) ar autoriaus įnašas turėjo tiesioginės įtakos bendrai kūrinių komercinei sėkmei;

b) ar autoriaus įnašas galėjo būti pakeistas kito autoriaus įnašu, nedarant poveikio kūrinių komercinei sėkmei.

4. Jeigu nesutariama dėl informacijos teikimo šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytais atvejais, bet kuri iš sutarties šalių gali kreiptis į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, prašydama išspręsti ginčą, pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikiteisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.

5. Sutarčių nuostatos, kuriomis atsiskaitoma teisės į informaciją, numatytą šio straipsnio 1 dalyje, yra niekinės ir negalioja.

6. Informacija autoriams teikiama laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų ir užtikrinant tinkamą komercinės neskelbtinos ir (arba) konfidencialios informacijos apsaugą.“

#### 17 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>2</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 40<sup>2</sup> straipsniu:

„40<sup>2</sup> straipsnis. Teisė reikalauti papildomo atlyginimo

1. Autorius arba kitas autorių teisių subjektas turi teisę reikalauti iš šalies, su kuria sudarė sutartį dėl jų teisių naudojimo, ar šios šalies teisių perėmėjo turi teisę reikalauti papildomo atlyginimo už konkretų kūrinių naudojimo būdą, kai iš pradžių sutartimi sutartas atlygis yra neproporcingai mažas, palyginus su visomis vėlesnėmis susijusiomis pajamomis.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma:

1) autorių sutartims su kolektyvinio administravimo organizacijomis;

2) sutartims, kai autorius yra kompiuterių programos kūrėjas;

3) sutartims, kuriose numatytas atlygis yra tiesiogiai susietas su pelnu arba pajamomis, gaunamomis iš kūrinių panaudojimo;

4) kai dėl kūrinių sukūrimo ne pats autorius, o autoriui atstovaujanti organizacija (pvz., asociacija ar sąjunga) yra sudariusi su kita šalimi sutartį;



5) kai autoriaus įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, kaip tai numatyta 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 4 punkte.

3. Sutarčių nuostatos, kuriomis atsisakoma teisės į papildomą atlyginimą, yra niekinės ir negalioja.

4. Jeigu autoriai nesutaria su kitomis autorių sutarčių ar autorių licencinių sutarčių šalimis dėl teisės į papildomą autorių atlyginimą, bet kuri iš šalių gali kreiptis į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, prašydama išspręsti ginčą, pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikiteisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.“

#### **18 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>3</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 40<sup>3</sup> straipsniu:

„40<sup>3</sup> straipsnis. Teisė reikalauti nutraukti sutartį, kai kūrinys nenaudojamas

1. Autorius turi teisę nutraukti arba pakeisti sutartį, kuria šaliai buvo suteiktos išimtinės autorinės teisės, arba atsisakyti išimtinio licencijos pobūdžio, jeigu kūrinys yra nenaudojamas esant visoms šioms sąlygoms:

- 1) po sutarties sudarymo praėjo ne mažiau nei 3 metai;
- 2) autorius kreipėsi į kitą sutarties šalį su prašymu pradėti naudoti kūrinį ir nustatė ne trumpesnę kaip 1 metų terminą pradėti naudoti kūrinį;
- 3) per nustatytą terminą kita sutarties šalis nepradėjo naudoti kūrinio ir nepateikė autoriui jokių objektyvių priežasčių, kodėl kūrinys nebuvo pradėtas naudoti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma šiomis aplinkybėmis:

- 1) kai autoriaus įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, kaip tai numatyta 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 2 punkte;
- 2) esant kitam sutartiniam apribojimui, neleidžiančiam naudoti kūrinį;
- 3) kai autorius pažeidė esminius sutarties įsipareigojimus;
- 4) kai audiovizualinis kūrinys yra bent kartą transliuojamas, padaromas viešai prieinamu ir (ar) kitaip viešai paskelbiamas per 3 metus nuo jo sukūrimo momento;
- 5) kai kūrinys susijęs su daugiau nei vieno audiovizualinių kūrinių autoriaus įnašu;
- 6) kai autorius suteikė arba perleido turtines teises į ankstesnį kūrinį audiovizualinio kūrinio gamybai;
- 7) kai autorius yra kompiuterių programos kūrėjas.

3. Sutarties šalims leidžiama autorinėje sutartyje, autorinėje licencinėje sutartyje ar sutartyje dėl atlikėjų turtinių teisių perdavimo ar suteikimo susitarti netaikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų apribojimų.“

#### **19 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas**

1. Pripažinti netekusiu galios 46 straipsnio 1 dalies 7 punktą.
2. Pripažinti netekusia galios 46 straipsnio 3 dalį.

#### **20 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 48 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, autorius turi neatšaukiamą ir neperleidžiamą teisę gauti tinkamą ir proporcingą autorių atlyginimą už kūrinio panaudojimą, kai tokį atlyginimą renka kolektyvinio administravimo asociacijos“.

#### **21 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 51 straipsnį 4 dalimi:

„4. Šio Įstatymo 15<sup>1</sup> ir 15<sup>2</sup> straipsnių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir gretutinių teisių objektų naudojimui.“

#### **22 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas**

1. Papildyti 53 straipsnį nauja 2 dalimi.

„2. Atlikėjas turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei atlyginimą, kuris mokamas už kiekvieną atlikimo naudojimo būdą, susijusį su atlikėjų turinėmis teisėmis, nurodytomis šio straipsnio 1 dalyje. Kai tokį atlyginimą atlikėjas įgalioja administruoti kolektyvinio administravimo asociacijos, ši teisė yra neatšaukiama ir neperduodama.“

2. Pripažinti netekusia galios 53 straipsnio 7 dalį.

3. Buvusias 53 straipsnio 2–6 dalis laikyti 3–7 dalimis.

#### **23 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas**

1. Pripažinti netekusiu galios 56 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

2. Pakeisti 56 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Retransliuotojai, retransliuojantys transliuojančiųjų organizacijų transliacijas, neturi į jas šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių.“

#### **24 straipsnis. Įstatymo papildymas 57<sup>1</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 57<sup>1</sup> straipsniu:

„57<sup>1</sup> straipsnis. Spaudos publikacijų leidėjų teisės

1. Kai suskaitmenintas spaudos publikacijas ar jų kopijas internete naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, spaudos publikacijų leidėjai turi išimtinės teises leisti arba uždrausti informacinės visuomenės paslaugų teikėjams atlikti šiuos veiksmus:

1) atgaminti spaudos publikaciją;

2) padaryti spaudos publikaciją viešai prieinama.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai:

1) atskiri naudotojai naudoja spaudos publikacijas privačiais ar nekomerciniais tikslais;

2) atliekami hipersaitų įterpimo veiksmai;

3) naudojami tik paskiri žodžiai iš spaudos publikacijos arba labai trumpos jos ištraukos, sudarytos iš 200 ar mažiau spaudos ženklų, neskaičiuojant teksto antraštės ir tarpų tarp spaudos ženklų.

3. Naudojimasis šio straipsnio 1 dalyje numatytais teisėmis negali pažeisti autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių (toliau šiame straipsnyje – saugomos teisės), susijusių su saugomų teisių objektais, įtrauktais į spaudos publikaciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos teisės negali būti pagrindas siekiant neleisti:

1) saugomų teisių subjektams naudoti savo saugomų teisių objektus nepriklausomai nuo spaudos publikacijos, į kurią jie yra įtraukti;

2) kitiems naudotojams naudotis saugomų teisių objektu, kai saugomų teisių objektas įtraukiamas į spaudos publikaciją remiantis neišimtaine licencija;

3) naudotis saugomų teisių objektais, kai saugomų teisių galiojimo terminas jau pasibaigė.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių atžvilgiu *mutatis mutandis* taikomi šio Įstatymo 22<sup>1</sup>–22<sup>3</sup>, 23 ir 89–96 straipsniai.

6. Spaudos publikacijos leidėjai privalo užtikrinti, kad į spaudos publikacijas įtrauktų kūrinių autoriai gautų tinkamą dalį pajamų, kurias spaudos publikacijų leidėjai gauna už tai, kad spaudos publikacijas naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai. Jei spaudos publikacijos leidėjas ir į spaudos publikaciją įtrauktų kūrinių autorius dėl pajamų dalies nesutaria kitaip, pajamos padalijamos į lygias dalis.“

#### **25 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas**

1. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„1. Be gretutinių teisių subjektų leidimo ir be atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir atlikėjo vardą, leidžiama naudoti atlikimą, fonogramą, spaudos publikaciją, audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ir transliuojančiosios organizacijos transliaciją arba jų įrašus.“

2. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir išdėstyti jį taip:



„4) atgaminti gretutinių teisių objektą nuolat esantį kultūros paveldo įstaigos fonde ar kolekciijoje, išskyrus gretutinių teisių objektą, paskelbtą kompiuterių tinklais (internete), kai gretutinių teisių objekto kopija daroma bet kokiame formate ar bet kokiaje laikmenoje tokių kūrinių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja;“

3. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 12 punktą ir išdėstyti jį taip:

„12) karikatūrai, parodijai ar pastišui sukurti;“

4. Papildyti 58 straipsnio 1 dalį 14 punktu:

„14) citavimo (kritikos ar apžvalgos) tikslais kitame autorių ar gretutinių teisių objekte atgaminti ir viešai paskelbti (įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais) nedidelę teisėtai išleisto ar viešai paskelbto gretutinių teisių objekto dalį, jeigu toks panaudojimas yra sąžiningas ir neviršija citavimo tikslui reikalingo masto.“

5. Papildyti 58 straipsnio 1 dalį 15 punktu:

„15) gretutinių turtinių teisių apribojimams *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup> ir 23 straipsnių nuostatos.“

6. Pakeisti 58 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip:

„4. Atlikėjų, fonogramų gamintojų, audiovizualinio kūrinių (filmo) pirmojo įrašo gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų teisė į retransliavimą įgyvendinama tik per gretutinių teisių kolektyvinio administravimo organizacijas šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, išskyrus šio Įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje numatytas išimtis.“

#### **26 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas**

1. Papildyti 59 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Spaudos publikacijos leidėjo teisės į jo iniciatyva ir jam vadovaujant sukurta spaudos publikaciją nustoja galioti praėjus dvejiems metams po to, kai spaudos publikacija yra išleidiama.“

2. Buvusią 59 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

#### **27 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas**

1. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 5 punktu:

„5) duomenų bazė švietimo įstaigų perkeliama ar naujai panaudojama tam, kad jos skaitmeninė kopija būtų naudojama tik mokymo iliustracijoms su sąlyga, kad toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieiga turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai). Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja;“

2. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) duomenų bazė mokslinių tyrimų organizacijų ir kultūros paveldo įstaigų perkeliama tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti duomenų bazių, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Duomenų bazių kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus. *Sui generis* teisių subjektams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias kompiuterio tinklų, kuriuose saugomos duomenų bazės, saugumą ir vientisumą. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja;“

3. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) duomenų bazė perkeliama tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Perkelta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Šis turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai *sui generis* teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tas duomenų bazes.“

#### **28 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 65 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„1. Kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas (toliau – kolektyvinis administravimas) gali būti taikomas šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

- 1) muzikos ir literatūros kūrinių viešam atlikimui bet kokiais būdais ir priemonėmis;
- 2) kūrinių ir gretutinių teisių objektų transliavimui, kitokiam viešam paskelbimui (įskaitant foninę muziką);
- 3) kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimui ir padarymui viešai prieinamų kompiuterių tinklais (įskaitant internetinių muzikos paslaugų teikimą);
- 4) meno kūrinių, literatūros ar muzikos kūrinių rankraščių originalų perpardavimui;
- 5) muzikos ir literatūros kūrinių atgaminimui garso įrašais (fonogramoms), literatūros, muzikos ir kitų meno kūrinių atgaminimui audiovizualiniais įrašais (audiovizualiniams kūriniams);
- 6) kūrinių, gretutinių teisių objektų ar jų kopijų nuomai ir panaudai, išskyrus kompiuterių programas ir duomenų bazes;
- 7) dailės ir taikomojo meno kūrinių, fotografijų, schemų ir brėžinių atgaminimui (reprodukcijoms) leidiniuose ir reklaminėje medžiagoje;
- 8) kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam rodymui;
- 9) ~~kūrinių ir gretutinių teisių objektų, išskyrus audiovizualinių kūrinių (filmų) pirmuosius įrašus, viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant papildomas internetines paslaugas;~~
- 10) kitose kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse.

2. Kolektyvinis administravimas privalomai taikomas šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

- 1) kūrinių ir gretutinių teisių objektų retransliavimui;
- 2) kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas;
- 3) fonogramų, išleistų komerciniais tikslais, transliavimui, retransliavimui ar kitokiam viešam paskelbimui (įskaitant foninę muziką);
- 4) kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam paskelbimui, kai ~~signalų platintojai vykdo tiesioginį tiekimą~~ vykdomas tiesioginis tiekimas;
- 5) kūrinių ir gretutinių teisių objektų, išskyrus audiovizualinių kūrinių (filmų) pirmuosius įrašus, viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant papildomas internetines paslaugas;
- 6) kūrinių ir gretutinių teisių objektų, išskyrus audiovizualinių kūrinių (filmų) pirmuosius įrašus, viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais, kai tai daro turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas arba asmuo, padarantis kūrinius ar gretutinių teisių objektus viešai prieinamais tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku (kompiuterių tinklais (internete) ir pan.);
- 7) kūrinių atgaminimui reprografijos būdu (bet koku fotokopijavimo būdu ar naudojant kitus panašaus pobūdžio procesus, kai atgaminama popieriuje ar kitoje panašioje laikmenoje);
- 8) knygų ir kitų leidinių panaudai bibliotekose;
- 9) kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimui asmeniniais tikslais.

3. Tuo atveju, kai autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas nėra suteikęs įgaliojimų jokiai kolektyvinio administravimo organizacijai administruoti jo išimtinę teisę leisti kūrinio ar gretutinių teisių objekto retransliavimą, viešą paskelbimą signalų platintojams vykdančią tiesioginį tiekimą, viešą paskelbimą ar padarymą viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas ar papildomas internetines paslaugas, laikoma, kad tokios įgaliojimus turi kolektyvinio administravimo organizacija, Lietuvos Respublikos teritorijoje administruojanti tokio pobūdžio teises. Toks autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas turi tokias pačias teises ir įsipareigojimus pagal retransliuotojų, ~~signalų platintojų, vykdančių tiesioginį tiekimą~~ tiesioginio tiekimo vykdytojų, retransliavimą papildančių paslaugų ar papildomų internetinių paslaugų teikėjų ir kolektyvinio administravimo organizacijos sudarytas sutartis kaip ir kiti teisių subjektai, kurie yra suteikę tai kolektyvinio administravimo organizacijai tokias įgaliojimus. Toks autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas, praėjus trejų metų laikotarpiui skaičiuojant nuo retransliavimo ar kitokio panaudojimo



Šiame įstatymo straipsnyje aptariamais būdais, kuriams buvo panaudotas jo kūrinys ar gretutinių teisių objektas, dienos, gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją prašydamas spręsti klausimus dėl jo teisių administravimo. Jeigu išimtinės teisės į kūrinių ar gretutinių teisių objektų retransliavimą, viešą paskelbimą ~~signalų platintojams~~ vykdančią tiesioginį tiekimą, viešą paskelbimą ar padarymą viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas ar papildomas internetines paslaugas Lietuvos Respublikoje administruoja daugiau negu viena kolektyvinio administravimo organizacija, sprendimą, kuri iš jų bus laikoma įgaliota kolektyviai administruoti jo teises priima tos Europos Sąjungos valstybės narės, su kurios teritorija susijusias retransliavimo ar tiesioginio tiekimo teises siekia įgyti šių paslaugų tiekėjas, įgaliota institucija.

4. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma transliuojančiosios organizacijos retransliavimo teisėms, kuriomis ji naudojasi savo transliacijų atžvilgiu, ~~neprilausomai nuo to, ar atitinkamos teisės yra jos pačios teisės, ar jai perduotos kitų autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų~~. Kai transliuojančiosios organizacijos ir retransliuotojai pradeda derybas dėl leidimo retransliuoti transliuojančiųjų organizacijų transliacijas suteikimo arba dėl leidimo teikti retransliavimą papildančias paslaugas, tokios derybos turi būti vedamos sąžiningai. Derybose dalyvaujančios šalys viena kitai turi pateikti visą deryboms reikalingą informaciją, vadovaudamosi sąžiningumo, skaidrumo, teisėtumo ir protingumo principais. Jeigu derybų metu šalims nepavyksta susitarti dėl licencinės sutarties sąlygų ir (ar) atlyginimo tarifų ir sudaryti licencinę sutartį, bet kuri iš derybų šalių gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją ar kitą tarpininkavimo derybose (mediacijos) paslaugas teikiančią tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl licencinės sutarties sudarymo.

5. Šis straipsnis netaikomas spaudos publikacijoms.“

## **29 straipsnis. Įstatymo papildymas 65<sup>1</sup> straipsniu**

Papildyti Įstatymą 65<sup>1</sup> straipsniu:

„65<sup>1</sup> straipsnis. Išplėstinis kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas

1. Kai kolektyvinio administravimo organizacija sudaro licencinę sutartį su naudotojais dėl kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo, šio straipsnio numatytais atvejais tokia sutartis taikoma ir tiems autorių teisių ar gretutinių teisių subjektams, kurie nesuteikė įgaliojimo tai kolektyvinio administravimo organizacijai administruoti jų teisių (toliau – išplėstos apimties licencija).

2. Išplėstos apimties licencijos gali būti teikiamos tik šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

1) kūrinių ar gretutinių teisių objektų, kuriems taikomas šio Įstatymo 97 straipsnis ir kurie šio Įstatymo 100 straipsnyje nustatyta tvarka yra pripažinti kūriniiais, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimui, platinimui, viešam paskelbimui ar padarymui viešai prieinamų, kai išplėstos apimties licencijos yra suteikiamos kultūros paveldo įstaigoms;

2) fotografijos kūrinių, tapybos, grafikos, taikomosios dailės ir kitų dailės kūrinių, iliustracijų, brėžinių, eskizų ir kitų vizualiojo meno kūrinių atgaminimui, platinimui, adaptavimui, viešam rodymui, viešam paskelbimui ir padarymui viešai prieinamų, kai išplėstos apimties licencijos yra suteikiamos kultūros paveldo įstaigoms;

3) transliacijoms reikalingų muzikos kūrinių, muzikos ir kitų atlikimų įrašų, fonogramų atgaminimui įrašuose archyvacijos tikslais, kai tokie įrašai saugomi ilgiau nei 30 dienų;

4) dailės kūrinių viešam rodymui.

3. Išplėstos apimties licencijas gali teikti kolektyvinio administravimo organizacijos, kurios Vyriausybės įgaliotos institucijos yra pripažintos pakankamai atstovaujančiomis atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių subjektams ir teisėms, kurioms taikoma išplėstos apimties licencija. Kolektyvinio administravimo organizacija gali būti pripažinta pakankamai atstovaujančia, jeigu ji turi didžiausią skaičių narių, esančių atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių turėtojų, arba jeigu ji yra vienintelė, kuri administruoja teises į atitinkamo tipo kūrinius ar gretutinių teisių objektus.

4. Išplėstos apimties licencijos gali būti tik neišimtinės licencijos. Išplėstos apimties licencijos galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą atvejį.

5. Išplėstos apimties licencija užtikrina tokias pačias sąlygas visiems teisių turėtojams, įskaitant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių narių teisių turėtojus, kurių kūrinių ar gretutinių teisių objektai naudojami tokios licencijos pagrindu, ir užtikrina tas pačias teises, kurios yra numatytos šio Įstatymo 71 straipsnyje.

6. Išplėstinio būdu kolektyviai administruojamų teisių subjektai, kurie nėra įgalioję kolektyvinio administravimo organizacijos administruoti jų teises, turi teisę bet kada (prieš įsigaliojant licencijai ar jos galiojimo laikotarpiu) paprieštarauti jų kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimui pateikdami kolektyvinio administravimo organizacijai laisvos formos pranešimą, kuriame turi būti nurodyta, ar prašoma nustoti administruoti visas jų turimų autorių teises ar gretutines teises, ar tik tam tikrų kategorijų teises ar tam tikrų rūšių kūrinius ir gretutinių teisių objektus.

7. Kolektyvinio administravimo organizacija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po teisių turėtojo prašymo gavimo, įvertina teisių turėtojų pateiktą prašymą ir imasi veiksmų dėl teisės administruoti kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimą, nurodytą pranešime, atšaukimo pagal išplėstos apimties kolektyvinę licenciją. Kolektyvinio administravimo organizacija apie teisių administravimo atšaukimą atskirais pranešimais informuoja:

1) teisių turėtoją, pateikusių prašymą;

2) naudotoją, kad yra nustojama teikti atitinkama naudojimo būdų licencija ir kad naudotojas dėl tolesnio naudojimo turi tartis su teisių turėtoju.

8. Naudotojas, gavęs kolektyvinio administravimo organizacijos pranešimą šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, nutraukia pranešime nurodytą naudojimą per pranešime nustatytą terminą, jeigu po pranešimo gavimo negavo leidimo toliau naudoti iš paties autorių teisių ar gretutinių teisių subjekto. Veiksmai, kuriuos naudotojas atliko iki pranešime nurodyto termino, nuo kurio licencija yra atšaukiama, laikomi teisėtais ir nesukelia jam neigiamų pasekmių.

9. Jeigu kolektyvinio administravimo organizacija turi išplėstinai kolektyviai administruojamų teisių subjektui mokėtinų sumų, surinktų už kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimą pagal išplėstinę kolektyvinę licenciją, suteiktą iki administravimo teisės panaikinimo ar leidimo administruoti pasirinktas arba tam tikrų kategorijų teises atšaukimo, teisių turėtojo teisės, numatytos šio Įstatymo 72<sup>7</sup>, 72<sup>8</sup>, 72<sup>9</sup>, 72<sup>15</sup>, 72<sup>17</sup>, 72<sup>24</sup> ir 72<sup>27</sup> straipsniuose, lieka galioti iki teisės administruoti panaikinimo ar teisės administruoti pasirinktas arba tam tikrų kategorijų teises atšaukimo įsigaliojimo.

10. Kolektyvinio administravimo organizacija, teikianti išplėstos apimties licencijas, savo interneto svetainėje turi skelbti informaciją apie:

1) išduotas išplėstos apimties licencijas likus 30-14 dienų iki licencijos įsigaliojimo, nurodant kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojus, panaudojimo būdus ir licencijos galiojimo trukmę;

2) šio straipsnio 6 dalyje nurodytą teisių turėtojams suteikiamą teisę atšaukti administravimo teisę.“

### 30 straipsnis. 72<sup>12</sup> straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72<sup>12</sup> straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Prašymą suteikti licenciją naudotojas turi pateikti kolektyvinio administravimo organizacijai ne vėliau kaip prieš 14 darbo dienų, o prašymą suteikti išplėstos apimties licencijas – ne vėliau kaip prieš 30 darbo dienų, iki kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo pradžios pagal licencijų teikimo tvarkos aprašą (toliau šiame skyriuje – licencijų teikimo tvarkos aprašas), patvirtintą kolektyvinio administravimo organizacijos laikantis šio Įstatymo 72<sup>1</sup> straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytų sąlygų. Licencijų teikimo tvarkos apraše turi būti numatytos aiškios, objektyviai ir nediskriminaciniais kriterijais pagrįstos standartinės licencijų teikimo sąlygos. Kolektyvinio administravimo organizacija prašymą pateikusiems naudotojams turi sudaryti sąlygas susipažinti su kolektyviai administruojamu repertuaru. Naudotojas turi pateikti kolektyvinio administravimo organizacijai informaciją apie kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo būdus ir komercinės

**Commented [A1]:** LATGA: Svarbu patikslinti, kad tokių teisių turi tik ne KAO nariai.  
Nariai teisę atšaukti savo teisių administravimą gali narystės sutartyje nustatyta tvarka, taip pat vadovaudamiesi kitais KAO vidaus dokumentais.



veiklos sritį ar tikslus, kuriems bus naudojami kūrinių ar gretutinių teisių objektai, taip pat kitą informaciją, kuri gali būti svarbi sudarant licencinę sutartį.“

### 31 straipsnis. 72<sup>13</sup> straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72<sup>13</sup> straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„1. Kolektyvinio administravimo organizacija, teikdama naudotojams licencijas naudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus ir administruodama kolektyviai administruojamų pajamų surinkimą ir išieškojimą, taiko pagal šio Įstatymo 72<sup>1</sup> straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytas sąlygas patvirtintus atlyginimų tarifus ir galimas jų nuolaidas (išskyrus šio Įstatymo numatytais atvejais patvirtintus kompensacinių atlyginimų tarifus, taip pat atlyginimų tarifus, taikomus privalomo kolektyvinio administravimo srityse).

2. Kolektyvinio administravimo organizacijos taikomi atlyginimo tarifai turi būti pagrįsti, *inter alia*, atsižvelgiant į teisių naudojimo prekyboje ekonominę vertę, kūrinių ir gretutinių teisių objektų pobūdį ir naudojimo sritį, taip pat kolektyvinio administravimo organizacijos teikiamų paslaugų ekonominę vertę. Kolektyvinio administravimo organizacijos taikomi atlyginimo tarifai už kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudojimą teikiant papildomas internetines paslaugas ir retransliavimą papildančias paslaugas turi būti pagrįsti papildomai atsižvelgiant į kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudojimo intensyvumą, paslaugų, kuriose naudojami kūrinių ir gretutinių teisių objektai, savybes, įskaitant prieigos prie turinio, įtraukto į paslaugas, trukmę, auditoriją, įskaitant nacionalinę auditoriją ir užsienio auditoriją (įvertinus, ar turinys kreipiamas į užsienio teritoriją), kalbas, kuriomis ji teikiama, tačiau neužkertant kelio apskaičiuoti mokėtiną autorių atlyginimą pagal transliuojančiosios organizacijos pajamas.

3. Šio Įstatymo 65 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punkte numatyto dalyje numatytais privalomo kolektyvinio administravimo atvejais teikiant licenciją kūrinių ir gretutinių teisių objektų retransliavimui, viešam paskelbimui ~~signalų platintojams~~ vykdančiam tiesioginį tiekimą, viešam paskelbimui ar padarymui viešai prieinamais teikiant retransliavimą papildančias paslaugas ar papildomas internetines paslaugas atlyginimo, mokamo už suteiktą teisę retransliuoti kūrinius ir gretutinių teisių objektus, tarifai nustatomi kolektyvinio administravimo organizacijų ir naudotojų (retransliuotojų, tiesioginio tiekimo vykdytojų, retransliavimą papildančių paslaugų ar papildomų internetinių ~~ir signalų platintojų, vykdančių tiesioginį tiekimą~~ paslaugų teikėjų) derybų būdu. Negalima be pagrįstos priežasties šalių derybų nutraukti, taip pat trukdyti atskiriems teisių turėtojams dalyvauti derybose. Jeigu derybų šalims nepavyksta susitarti dėl atlyginimo tarifų ir sudaryti licencinę sutartį dėl aukščiau šioje dalyje išvardintų teisių, bet kuri iš derybų šalių gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją ar kitą tarpininkavimo derybose (mediacijos) paslaugas teikiančią tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl atlyginimo tarifų ir licencinės sutarties sudarymo.“

### 32 straipsnis. 72<sup>30</sup> straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 72<sup>30</sup> straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) šio Įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje ir 72<sup>13</sup> straipsnio 3 dalyje numatytomis sąlygomis tarpininkauja derybose dėl teisės retransliuoti kūrinius ir gretutinių teisių objektus bei atlyginimo už suteiktą retransliacijos teisę tarifų ir nagrinėja klausimus dėl šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje numatytų teisių įgyvendinimo.“

2. Papildyti 72<sup>30</sup> straipsnio 3 dalį 7 punktu:

„7) tarpininkauja derybose dėl teisės teikti užsakomųjų vaizdo programų paslaugas siekiant užtikrinti audiovizualinių kūrinių prieinamumą kompiuterių tinklais (internete).“

3. Papildyti 72<sup>30</sup> straipsnį 4 dalimi:

„4. Komisija sprendžia:

1) turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojų ginčus su autorių teisių ar gretutinių teisių subjektais, išskyrus spaudos publikacijos leidėjus, – dėl šio Įstatymo 105 ir 106 straipsnių nuostatų taikymo;

2) autorių ar atlikėjų ginčus su kitomis sutarčių šalimis, kylančius dėl informacijos teikimo taikant šio Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio nuostatas;

3) autorių ar atlikėjų ginčus su kitomis sutarčių šalimis, kylančius dėl papildomo atlyginimo taikant šio Įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio nuostatas.“

4. Buvusią 72<sup>30</sup> straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi.

5. Pakeisti 72<sup>30</sup> straipsnio 5 dalį ir išdėstyti ją taip:

„5. Šio straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nurodytus ginčus Komisija sprendžia pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą ikiteisminio kolektyvinio administravimo ginčų sprendimo tvarkos aprašą. Šio straipsnio 3 dalies 3–7 punktuose numatytas tarpininkavimo funkcijas Komisija atlieka pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą tarpininkavimo derybose tvarkos aprašą. Šiuose tvarkos aprašuose numatytos ginčų sprendimo ir tarpininkavimo procedūros turi būti skubios, nepriklausomos ir nešališkos. Ginčo sprendimo ar tarpininkavimo derybose procesas negali trukti ilgiau kaip 30 darbo dienų, skaičiuojant nuo ginčo sprendimo ar tarpininkavimo proceso pirmojo posėdžio dienos. Komisijos nariai dalyvauja ginčo sprendimo ar tarpininkavimo procese tik pasirašę nešališkumo deklaraciją, kurioje patvirtina savo nešališkumą ir nepriklausomumą nuo ginčo ar derybų šalių.“

5. Buvusias 72<sup>30</sup> straipsnio 5–7 dalis atitinkamai laikyti 6–9 dalimis.

### 33 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas.

1. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Kai autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių subjektų taikomos techninės apsaugos priemonės šių teisių naudotojams trukdo pasinaudoti autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimais, numatytais šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje, 20<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 22<sup>1</sup> straipsnyje, 22<sup>2</sup> straipsnyje, 23 straipsnyje, 25 straipsnyje, 27 straipsnyje, 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 32 straipsnio 5, 6, 7, 8 dalyse, 58 straipsnio 1 dalies 4, 5, 7, 8, 9, 15 punktuose ir 2 dalyje ir 63 straipsnio 1 dalyje, teisių naudotojams turi būti sudarytos sąlygos ar suteiktos tinkamos priemonės (pvz., dekodavimo prietaisai ir kitos), leidžiančios pasinaudoti teisėtai prieinamais autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektais tiek, kad teisių naudotojai turėtų nekomercinės naudos iš jų interesais numatytų autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimų.“

2. Pakeisti 75 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma kūriniams, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių objektams, kurie teikiant dialogines užsakomąsias paslaugas kompiuterių tinklais (internete) padaryti viešai prieinami visuomenės nariams individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku. Tokių paslaugų teikimo sąlygos nustatomos sutartyse. Ši dalis netaikoma autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimams, numatytiems šio Įstatymo 22<sup>1</sup> straipsnyje, 22<sup>2</sup> straipsnyje, 23 straipsnyje, 32 straipsnio 5, 6, 7, 8 dalyse, 58 straipsnio 1 dalies 15 punkte ir 63 straipsnio 1 dalyje.“

### 34 straipsnis. 89 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 89 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) knygų, dienoraščių, laikraščių, žurnalų arba kitų rašytinių kūrinių forma išleistiems kūriniams, esantiems Lietuvos Respublikos kultūros paveldo įstaigų kolekcijose;“

2. Pakeisti 89 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2) audiovizualiniams kūriniams ir fonogramoms, esantiems kultūros paveldo įstaigų kolekcijose;“

3. Pakeisti 89 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems kūriniams ir fonogramoms, kurie niekada nebuvo išleisti ar transliuoti, jeigu viešą prieigą prie šių kūrinių ir fonogramų teisių turėtojų leidimu suteikė Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių narių kultūros paveldo įstaigos, jeigu pagrįstai galima manyti, kad teisių turėtojai nepareikš prieštaravimo dėl šių kūrinių ir fonogramų naudojimo būdų ir sąlygų, numatytų šio Įstatymo 94 straipsnyje;“



**35 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 91 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinius savo veiklos srityse nekomerciniais tikslais, vykdydamos savo įprastinę veiklą, susijusią su viešojo intereso tikslais kultūros sklaidos, paveldo apsaugos, švietimo, mokslo ir visuomenės informavimo srityse, gali naudoti tik šio Įstatymo 89 straipsnio 1 dalyje nurodytos kultūros paveldo įstaigos ir visuomeninis transliuotojas (toliau – nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojai), jeigu naudojami nenustatytų teisių turėtojų kūriniai yra jų kolekcijose.“

**36 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 93 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje registruojamų duomenų sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.“

**37 straipsnis. 96 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 96 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Šio Įstatymo 95 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka panaikinus nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą, teisių turėtojai turi teisę gauti vienkartinę kompensaciją už buvusio nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimą šio Įstatymo 94 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais. Prašymus išmokėti šią kompensaciją teisių turėtojai pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo ir jos dydžio Vyriausybės įgaliota institucija priima atsižvelgdama į kompensavimo už nenustatytų teisių turėtojų kūrinių ir kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimą ekspertų komisijos (toliau – ekspertų komisija) rekomendacines išvadas. Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimas ir ekspertų komisijos išvados priimamos įvertinus konkretaus buvusio nenustatytų teisių turėtojų kūrinių nekomercines naudojimo sąlygas (kūrinių ar fonogramos viešą prieinamumą, naudojimo būdus, poreikį išsaugoti arba atgaminti prarastus, sunaikintus arba tapusius netinkamus naudoti egzempliorius, nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojo siekiamų viešojo intereso tikslų svarbą, galimą padarytą žalą teisių turėtojams). Ekspertų komisiją iš 7 narių – Lietuvos meno kūrėjų asociacijos, kolektyvinio administravimo organizacijų ir Vyriausybės įgaliotos institucijos atstovų – 2 metams sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Darbas ekspertų komisijoje apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.“

**38 straipsnis. Įstatymo papildymas VIII skyriumi**

Papildyti Įstatymą VIII skyriumi:

**„VIII SKYRIUS****KŪRINIAI, GRETUTINIŲ TEISIŲ IR *SUI GENERIS* TEISIŲ OBJEKTAI, KURIAIS NEBEPREKIAUJAMA, IR JŲ NAUDOJIMO SĄLYGOS****97 straipsnis. Objektai, kuriems taikomos kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo sąlygos**

1. Kūrinių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektų, kuriais nebeprekiuojama (toliau šiame skyriuje – kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama) naudojimo sąlygos taikomos kultūros paveldo įstaigų fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esantiems visų rūšių kūriniams, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektams (toliau – kūriniai ar kiti objektai), kurių teisinės apsaugos terminai nėra pasibaigę (įskaitant neišleistus kūrinius ar kitus objektus, taip pat kūrinius ar kitus objektus, kurie niekuomet nebuvo viešoje prekyboje), jeigu šio Įstatymo nustatyta tvarka jie yra pripažinti kūriniams ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama.

2. Kūrinyje ar kitas objektas įgyja kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama statusą, šio Įstatymo 99 straipsnyje nustatyta tvarka atlikus jų prieinamumo viešoje prekyboje patikrą (toliau šiame skyriuje – patikra), ir atliktos patikros rezultatus, kurie leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad

kūrinys ar kitas objektas visuomenei nėra prieinamas viešojoje prekyboje, paviešinus šio Įstatymo 100 straipsnyje nustatytą tvarką.

3. Laikoma, kad kūrinys ar kitas objektas nuolat yra kultūros paveldo įstaigos fondo rinkiniuose ar kolekcijose, kai kultūros paveldo įstaigai jis priklauso nuosavybės teise.

4. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama naudojimo sąlygos netaikomos kultūros paveldo įstaigų fonduose esantiems kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama rinkiniams ar kolekcijoms, jei, atlikus patikrą, nustatoma, kad tokius rinkinius ar kolekcijas daugiausia sudaro:

1) kūriniai ar kiti objektai, išskyrus audiovizualinius kūrinius, kurie pirmą kartą buvo išleisti arba, jei išleisti nebuvo, pirmą kartą buvo transliuoti trečiojoje šalyje, išskyrus atvejus, kai trečiųjų šalių teisių turėtojams pakankamai atstovauja pagal šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija, galinti suteikti licenciją naudoti tokius kūrinius;

2) audiovizualiniai kūriniai, kurių gamintojų buveinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje, arba trečiosios šalies piliečių kūriniai, kai, po pakankamų pastangų pagal 99 straipsnyje numatytą tvarką atlikus patikrą, nebuvo galima nustatyti kūrinio ar kito objekto kilmės, valstybės narės ar trečiosios šalies.

5. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama naudojimo sąlygos taip pat netaikomos kultūros paveldo įstaigų fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esantiems kūriniams ar kitiems objektams, kurių kopijas kultūros paveldo įstaigos daro bet koku formatu, ar bet kokiaje laikmenoje tokių kūrinių ar kitų objektų išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.

#### **98 straipsnis. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudotojai**

1. Kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, savo veiklos srityse nekomerciniais tikslais, vykdydamos savo įprastinę veiklą, susijusią su viešojo intereso tikslais kultūros sklaidos, paveldo apsaugos, švietimo, mokslo ir visuomenės informavimo srityse, gali naudoti tik kultūros paveldo įstaigos, jeigu naudojami kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama, yra jų fonduose.

2. Kultūros paveldo įstaigos, siekdamos įgyvendinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus viešojo intereso tikslus, susijusius su kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimu tuo atveju, kai tokiems kūriniams ar kitiems objektams taikomas autorių teisių ar kitų turtinių teisių apribojimas, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka sudaryti su kitais asmenimis bendradarbiavimo, jungtinės veiklos (partnerystės), paslaugų ir kitas sutartis.

3. Asmenys, su kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudotojais sudarę šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sutartis, negyja teisės patys naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, ar kontroliuoti jų naudojimą.

#### **99 straipsnis. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, patikros sąlygos, tvarka ir šaltiniai**

1. Kultūros paveldo įstaigos nustato, ar kūriniams ar kitiems objektams ar jų rinkiniams nebeprekiuojama, pagrįstai įvertindamos, ar jie yra viešojoje prekyboje, atsižvelgdamos į konkretaus kūrinio ar kito objekto ar konkretaus jų rinkinio ar kolekcijos ypatybes.

2. Kultūros paveldo įstaigos atlieka kūrinių ar kitų objektų, jų rinkinių ar kolekcijų prieinamumo viešojoje prekyboje vertinimą, numatytą šio straipsnio 1 dalyje, patikrindamos atitinkamus katalogus ar duomenų bazes, kuriose kaupiama informacija apie kūrinius, esančius viešojoje prekyboje, ir kurių pavyzdinį sąrašą ir patikros tvarką nustato Vyriausybės įgaliosios institucijos rekomendacijos.

3. Kiekvieno kūrinio ar kito objekto, esančio kultūros paveldo įstaigos fonduose, atskiras vertinimas atliekamas tik tuomet, kai manoma, kad tai pagrįsta atsižvelgiant į turimą svarbią informaciją, prieinamumo viešojoje prekyboje tikimybę ir tikėtiną sandorio kainą.

4. Patikra atliekama Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu joje yra įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga, nebent patikra kitose Europos Sąjungos valstybėse ar Europos ekonominės erdvės valstybėse laikoma pagrįsta, įskaitant tokius atvejus, kai turima lengvai prieinama informacija, kad literatūros kūrinys buvo pirmą kartą paskelbtas kitoje valstybėje narėje tam tikra kalba.



#### **100 straipsnis. Patikros rezultatų viešinimas**

1. Kultūros paveldo įstaigos, atlikusios kūrinių ar kitų objektų patikrą, kuri leidžia daryti išvadą, kad kūriniai ar kiti objektai gali būti laikomi kūrinių ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama, informaciją apie patikros rezultatus ir informaciją, kokiais būdais ir sąlygomis kultūros paveldo įstaigos naudos kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, pateikia Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai (toliau – Nacionalinė biblioteka), kuri atsakinga už šios informacijos viešinimą Europos Sąjungos viešame interneto portale (toliau – Europos Sąjungos portalas), kurį administruoja Europos Sąjungos Intelektinės nuosavybės tarnyba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą Europos Sąjungos portale paskelbtą informaciją Nacionalinė biblioteka skelbia ir savo administruojamoje duomenų bazėje, taip sudarydama sąlygas šios informacijos viešinimo priemonių plėtrai Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame Europos Sąjungos portale ir 2 dalyje nurodytoje duomenų bazėje viešinamų duomenų sąrašą ir viešinimo tvarką tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama, Europos Sąjungos portale turi būti paviešinti ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jų naudojimo pradžios.

4. Kūriniai ar kiti objektai, paviešinti šio straipsnio 1–3 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, įgyja kūrinių, kuriais nebeprekiuojama statusą ir gali būti naudojami šio įstatymo 101 ir 102 straipsniuose nustatytais būdais ir sąlygomis.

#### **101 straipsnis. Leistini kūrinių, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimo būdai ir sąlygos pagal kolektyvinio administravimo organizacijos suteiktas licencijas**

1. Kultūros paveldo įstaigos turi teisę naudoti savo fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, pagal kolektyvinio administravimo organizacijų joms suteiktas išplėstos apimties licencijas, kurių teikimo sąlygos ir tvarka numatyta šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio nuostatose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos licencijos yra neišimtinės nekomercinės paskirties licencijos ir suteikia teisę kultūros paveldo įstaigai atgaminti, platinti, viešai paskelbti ar padaryti viešai prieinamus kompiuterių tinklais (internete) tik kultūros paveldo įstaigoje nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama.

3. Šiame straipsnyje numatytos licencijos suteikia teisę kultūros paveldo įstaigai naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, Lietuvos Respublikoje ir bet kurioje Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje.

#### **102 straipsnis. Leistini kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo būdai ir sąlygos taikant autorių ar kitų turtinių teisių apribojimus**

1. Tais atvejais, kai kultūros paveldo įstaigos neturi sąlygų gauti šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnyje numatytos kolektyvinio administravimo organizacijos licencijos naudoti turimus kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama (nėra kolektyvinio administravimo organizacijos, atitinkančios šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus, arba ji nevykdo tam tikrų rūšių kūrinių ar kitų objektų kolektyvinio teisių administravimo), kultūros paveldo įstaigos turi teisę nekomerciniais tikslais naudoti savo fondų rinkiniuose ar kolekcijose esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, juos atgaminti, platinti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamus kompiuterių tinklais (internete) taikydamos šio Įstatymo IV skirsnyje, 58 ir 63 straipsniuose numatytus turtinių teisių apribojimus.

2. Kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama šios straipsnio 1 dalyje numatytomis sąlygomis gali būti naudojami tik Lietuvos Respublikoje, jeigu tokiais būdais ir tokiomis sąlygomis naudojanti kūrinius ar kitus objektus kultūros paveldo įstaiga yra įsteigta Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Kultūros paveldo įstaiga turi užtikrinti, kad naudojant kūrinius ar kitus objektus šiame straipsnyje numatytomis sąlygomis, bus nurodomi, jei tai įmanoma, autorių ir (ar) kitų teisių subjektų vardai ir naudojami šaltiniai.

4. Kultūros paveldo įstaigos, naudodamos kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, šiame straipsnyje numatytais būdais ir sąlygomis, gali gauti pajamų išimtinai tik patiriamoms kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimo, platinimo, viešo paskelbimo ir jų padarymo viešai prieinamų kompiuterių tinklais (internete) išlaidoms padengti.

### **103 straipsnis. Kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimas**

1. Kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusas bet kuriuo metu, įskaitant tuos atvejus, kai licencija jau suteikta arba kūrinys ar kitas objektas jau pradėtas naudoti atitinkamu būdu, gali būti panaikintas autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių subjekto (toliau šiame skyriuje – teisių turėtojas) iniciatyva.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu tikslu teisių turėtojas gali pasirinkti šiuos statuso panaikinimo būdus:

1) kultūros paveldo įstaigai pateikti prašymą panaikinti kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, statusą;

2) Europos Sąjungos portale inicijuoti kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimą, užpildydamas bendrąją atsisakymo užklausą elektronine forma.

3. Teisių turėtojų prašymus, pateiktus kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimo tikslu, nagrinėja:

1) kultūros paveldo įstaiga, jeigu šio straipsnio 2 dalies 1 papunktyje numatyta tvarka prašymas susijęs su kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimu pagal turtinių teisių apribojimą, numatytą šio Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje; kultūros paveldo įstaiga nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po teisių turėtojo prašymo gavimo dienos, įvertina teisių turėtojų pateiktą prašymą, imasi veiksmų nutraukti kūrinių ar kitų objektų naudojimą, nurodytą prašyme, ir apie tai informuoja teisių turėtoją;

2) kolektyvinio administravimo organizacija šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 6 ir 7 dalyje nustatyta tvarka, jeigu šio straipsnio 2 dalies 1 papunktyje pateikta tvarka prašymas susijęs su kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimu pagal licenciją, suteiktą laikantis šio Įstatymo 101 straipsnio reikalavimų;

3) tas Europos Sąjungos portalo naudotojas (kultūros paveldo įstaiga ar kolektyvinio administravimo organizacija), kuris yra registruotas portalo naudotoju Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir kuriam portalo sistema sugeneruos pranešimą, jeigu prašymas pateiktas pagal šio straipsnio 2 dalies 2 papunktyje numatytu būdu.

### **104 straipsnis. Teisė gauti atlyginimą ar vienkartinę kompensaciją panaikinus kūrinio ar kitos objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusą**

1. Panaikinus šio Įstatymo 103 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusą, teisių turėtojai turi teisę gauti atlyginimą už faktinį to kūrinio ar kito objekto naudojimą.

2. Atlyginimą už buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimą šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais teisių turėtojai gali gauti šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

3. Vienkartinę kompensaciją už buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimą šio Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais teisių turėtojai gali gauti Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikę prašymus išmokėti šią kompensaciją. Sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo ir jos dydžio Vyriausybės įgaliota institucija priima atsižvelgdama į ekspertų komisijos, nurodytos šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje, rekomendacines išvadas.

4. Kompensacija negali viršyti 10 bazinių socialinių išmokų dydžio sumos. Ši kompensacijos suma paskirstoma ir mokama proporcingai buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, teisių turėtojams. Kompensacija mokama iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme šiam tikslui numatytų lėšų, kurių poreikis nustatomas atsižvelgus į šioje dalyje nustatyta tvarka priimtus sprendimus dėl kompensacijų mokėjimo ir jų dydžio.“



**39 straipsnis. Įstatymo papildymas IX skyriumi**  
Papildyti Įstatymą IX skyriumi:

**„IX SKYRIUS**

**TURINIO DALIJIMOSI INTERNETU PASLAUGŲ TEIKĖJŲ TAM TIKRO  
NAUDOJIMOSI KŪRINIAIS IR GRETUTINIŲ TEISIŲ OBJEKTAIS SĄLYGOS**

**105 straipsnis. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų naudojimasis saugomu turiniu**

1. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas (toliau šiame skyriuje – paslaugų teikėjas), suteikdamas visuomenei prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar gretutinių teisių objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, išskyrus spaudos publikacijas, duomenų bazines ir kompiuterių programas (toliau šiame skyriuje – saugomas turinys), atlieka saugomo turinio viešą paskelbimą arba padaro jį viešai prieinamu ir tam turi gauti autorių teisių ar gretutinių teisių subjekto, išskyrus spaudos publikacijos leidėjus, duomenų bazių ar kompiuterių programų autorius (toliau šiame skyriuje – saugomo turinio subjektas), leidimą. Šis leidimas galioja ir turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojams, įkeliantiems saugomą turinį paslaugų teikėjų svetainėse (toliau – paslaugų naudotojai), kai jie veikia ne komerciniais tikslais arba kai jų veikla neduoda didelių pajamų, tačiau tik viešo paskelbimo ir padarymo viešai prieinamu veiksmams ir tik tokios apimtys, kokia buvo suteikta paslaugų teikėjui.

2. Paslaugų teikėjai saugomo turinio subjektų prašymu turi suteikti jiems šią informaciją:

1) apie savo praktiką gaunant saugomo turinio subjektų leidimus ir užtikrinant saugomo turinio neprieinamumą;

2) apie turinio, kuriam taikomos sutartys, naudojimą, kai paslaugų teikėjai ir saugomo turinio subjektai yra sudarę licencines sutartis.

3. Paslaugų teikėjai savo nuostatuose ir naudojimosi savo interneto svetainėmis sąlygose turi pranešti paslaugų naudotojams, kad jie gali naudotis saugomu turiniu, kuriam taikomi šiame Įstatyme numatyti autorių turtinių teisių ar gretutinių teisių apribojimai.

4. Paslaugų teikėjai, teikdami šio Įstatymo 105 ir 106 straipsnių reglamentuojamas paslaugas ir atlikdami naudotojų įkelto saugomo turinio viešo paskelbimo ir padarymo viešai prieinamu veiksmus, neturi bendros prievolės stebėti informaciją, kurią paslaugų teikėjai saugo, tvarko ir reklamuoja.

5. Paslaugų teikėjai nustato ir viešai paskelbia savo interneto svetainėse tvarką apie prieigos prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, apribojimą ar panaikinimą, tokio saugomo turinio pašalinimą iš savo interneto svetainių ir prieigos prie tokio saugomo turinio grąžinimą į savo interneto svetaines.

6. Paslaugų teikėjai savo veikloje vadovaujasi bendradarbiavimo su saugomo turinio subjektais principu ir veiklos reguliavimo principais, nustatytais Informacinės visuomenės paslaugų įstatyme.

**106 straipsnis. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybė**

1. Paslaugų teikėjai atsako už neteisėtus saugomo turinio viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinamais veiksmus, jei leidimas, numatytas šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje, nesuteikiamas.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jeigu paslaugų teikėjai įrodo, kad, vadovaudamiesi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais, jie ėmėsi visų šių veiksmų:

1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;

2) vadovaudamiesi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais, dėjo geriausias pastangas užtikrinti, kad saugomas turinys būtų neprieinamas, kai saugomo turinio subjektai pateikė paslaugų teikėjams aktualios ir būtinos informacijos apie saugomą turinį jo neprieinamumui užtikrinti;

3) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą ir šį turinį tiksliai identifikuojantį pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio

naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių, ir dėjo geriausias pastangas užkirsti kelią to konkretaus saugomo turinio įkėlimui ateityje pagal šio straipsnio 2 punkto reikalavimus.

3. Vertinant, ar paslaugų teikėjai vadovavosi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais ir ėmėsi visų šio straipsnio 2 dalyje numatytų veiksmų, vadovaujamasi proporcingumo principu ir atsižvelgiama į:

- 1) paslaugos pobūdį, auditoriją ir apimtį;
- 2) saugomo turinio, kurį įkėlė paslaugų naudotojai, tipą;
- 3) tinkamų ir efektyvių priemonių prieinamumą paslaugų teikėjams ir tų priemonių sąnaudas;
- 4) turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo pastangas gauti reikiamą informaciją iš autorių teisių ar gretutinių teisių saugomo turinio subjektų.

4. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių paslaugos viešai prieinamos Europos Sąjungos rinkoje trumpiau nei trejus metus ir kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, apskaičiuota remiantis Europos Komisijos rekomendacija 2003/361/EB (20), su sąlyga, kad šias paslaugas teikia ne naujai įsisteigęs arba veikiantis kitu vardu, bet jau veikiantis ar veikęs paslaugų teikėjas ir, jeigu nauji paslaugų teikėjai įrodo, kad ėmėsi visų šių veiksmų:

- 1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;
- 2) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių.

5. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių vidutinis mėnesinis pavienių lankytojų skaičius viršija 5 mln., skaičiuojant pagal ankstesnių kalendorinių metų duomenis, jeigu jie įrodo, kad ėmėsi šių veiksmų:

- 1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;
- 2) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių, ir dėjo geriausias pastangas užkirsti kelią to konkretaus saugomo turinio įkėlimui ateityje pagal šio straipsnio 2 punkto reikalavimus.

6. Šio straipsnio 2, 4 ir 5 dalys netaikomos paslaugų teikėjams, kurių pagrindinis tikslas – dalyvauti vykdant autorių teisių ar gretutinių teisių objektų neteisėto naudojimo veiklą arba ją palengvinti, kas nustatoma taikant Įstatymo 78 straipsnio 6 dalį.

#### **107 straipsnis. Ginčų sprendimas.**

1. Paslaugų teikėjai turi nustatyti ir viešai paskelbti veiksmingo ir operatyvaus ginčų dėl prieigos prie paslaugų naudotojų įkelto saugomo turinio panaikinimo ar jo pašalinimo (toliau šiame straipsnyje – ginčas) nagrinėjimo taisykles. Taisyklėse nustatomi paslaugų naudotojų prašymų išspręsti ginčą formos, turinio ir pateikimo, įrodymų rinkimo ir pateikimo reikalavimai, taip pat šalių taikinimo procedūra ir ginčų nagrinėjimo procedūra, įskaitant ir ginčų sprendimą naudojant elektronines priemones, kitos ginčų nagrinėjimo taisyklės. Taisyklėse taip pat nustatoma, kad paslaugų naudotojų skundai tvarkomi nedelsiant. Taisyklės gali nustatyti sankcijas saugomo turinio subjektams, kurie piktnaudžiauja automatinio turinio atpažinimo technologijomis, ir (ar) paslaugų naudotojams, kurie teikia piktavališkus ar nepagrįstus skundus.

2. Saugomo turinio subjektai per paslaugų teikėjo nustatytą terminą turi atsakyti į paslaugų naudotojų skundus, gautus per paslaugų teikėjų, ir tinkamai pagrįsti savo prašymus pašalinti saugomą turinį ar apriboti prieigą prie jo, nurodydami prašymo priežastis. Saugomo turinio subjektai turi peržiūrėti saugomą turinį, dėl kurio pašalinimo ar prieigos prie jo apribojimo ar pašalinimo naudotojas teikia skundą, ir užtikrinti, kad tokią peržiūrą vykdo žmogus. Kai saugomo turinio subjektas per paslaugų teikėjo nustatytą terminą atsiliepią į skundą, tačiau paslaugų naudotojas nesutinka su saugomo turinio subjekto sprendimu, saugomo turinio subjektas gali imtis veiksmų dėl ginčo sprendimo. Kol vyksta ginčas, paslaugų teikėjas apriboja prieigą prie ginčijamo saugomo turinio.



3. Ginčus tarp saugomo turinio subjektų ir paslaugų naudotojų ne teismo tvarka nagrinėja Autorių teisių ir gretutinių teisių komisija šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Ginčo šalys taip pat gali pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikiteisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.

4. Šis straipsnis taikomas paslaugų teikėjams, įsisteigusiems Lietuvos Respublikos teritorijoje.“

#### **40 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas**

1. Papildyti Įstatymo 3 priedą 14 punktu:

„14. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB (OL 2019 L 130, p. 82).“

2. Papildyti Įstatymo 3 priedą 15 punktu:

„15. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL 2019 L 130, p. 92).“

#### **41 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas**

1. Įstatymas, išskyrus 6, 7 ir 16 straipsnius, įsigalioja 2021 m. birželio 7 d.
2. Įstatymo 6 straipsnis įsigalioja 2023 m. birželio 7 d.
3. Įstatymo 7 straipsnis įsigalioja 2025 m. birželio 7 d.
4. Įstatymo 16 straipsnis įsigalioja 2022 m. birželio 7 d.
5. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas

**Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijai**

2021 m. balandžio 27 d. Nr.

**DĖL DIREKTYVOS 2019/790 ĮGYVENDINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE**

Lietuvos leidėjų asociacija (toliau – LLA) teikia savo pasiūlymus dėl Direktyvos 2019/790 (toliau tekste – Direktyva) įgyvendinimo ir perkėlimo į Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą (toliau tekste – LR ATGTĮ). Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo atsižvelgta į anksčiau teiktus pasiūlymus, dar kartą norime atkreipti dėmesį į Direktyvos 5 str. 2 d. svarbą.

**Dėl 5 str. Kūrinių ir kitų objektų naudojimas skaitmeninėje ir tarpvalstybinėje mokymo veikloje.**

LLA turima informacija leidžia teigti, kad šiuo metu yra susiformavusi itin žalinga praktika švietimo įstaigose. Švietimo darbuotojai (mokytojai) nepaiso LR ATGTĮ įstatyme numatytų reikalavimų, kuriais draudžiama atgaminti ir platinti leidinius kitiems asmenims be teisių turėtojų sutikimo. Žinome, kad neteisėtai daromos švietimo leidinių kopijos ir netgi moksleiviai skatinami ne teisėtais būdais įsigyti pastarąją literatūrą, tačiau naudotis neteisėtai atgamintomis kopijomis. Visa tai kelia didelį nerimą leidėjams ir pagrįstai leidžia manyti, kad priėmus Direktyvoje nurodytą išimtį dėl teisės atgaminti kūrinius vidiniame mokymo įstaigos tinkle, gali būti dar labiau skatinama neteisėtai platinti kūrinius ir už to tinklo ribų.

Dėl toliau nurodomų motyvų, į nacionalinę sistemą yra būtina perkelti Direktyvos 5 str. 2 d., kuri numato šio apribojimo išimtį tuo atveju, jei rinkoje galima lengvai gauti švietimo įstaigų poreikius ir ypatumus atitinkančių tinkamų licencijų, kuriomis leidžiami Direktyvos 5 str. 1 dalyje nurodyti veiksmai.

Norime atkreipti dėmesį, kad į nacionalinę sistemą neperkėlus Direktyvos 5 str. 2 d. išimties, susidarytų situacija, kuomet kūriniai ir gretutinių teisių objektai galėtų būti naudojami be teisių turėtojų sutikimo bei nemokant atlyginimo net ir tais atvejais, kai rinkoje yra laisvai prieinamos būtent švietimo rinkai skirtos turinio licencijos. Į nacionalinę sistemą perkėlus tik Direktyvos 5 str. 1 d. taisyklę, tokių licencijų įsigijimo poreikio švietimo rinkoje iš esmės visiškai neliktų.

Dėl šios priežasties, numatytas apribojimas kartu neperkėlus Direktyvos 5 str. 2 d. išimties akivaizdžiai prieštarautų normaliam kūrinio naudojimui ir nepagrįstai pažeistų teisėtų teisių turėtojų interesus.



Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvoje yra prieinamas ganėtinai platus švietimo rinkai pritaikyto skaitmenizuoto turinio repertuaras (t. y. popierinio formato vadovėliai yra skaitmenizuojami su papildomais funkciniais įrankiais), kuriuos leidėjai pritaiko ir suteikia galimybę švietimo bendruomenei juos įsigyti licencijų pagrindu. Taigi, Lietuvos rinkoje iš tiesų yra prieinamos Direktyvos 5 str. 2 d. aptariamo pobūdžio licencijos, kurių sugeneruotos pajamos yra skiriamos tolimesnei švietimo rinkai pritaikyto kūrinio plėtrai ir skaitmeninimui.

Į nacionalinę sistemą neperkėlus Direktyvos 5 str. 2 d., būtų pakenkta ne tik švietimo rinkai skirtų kūrinių autoriams ir leidėjams, tačiau ir būtų ribojamos inovatyvius švietimo sprendimus siūlančių rinkos dalyvių veiklos galimybės.

Esant šioms aplinkybėms, Direktyvos 5 str. 2 d. numatytos išimties perkėlimas į nacionalinę sistemą yra būtinas tikslu apsaugoti leidėjus bei kūrėjus nuo jų interesus pažeidžiančio ir su įprastu kūrinio naudojimu konkuruojančio švietimo rinkai skirtu turinio naudojimo.

Pagarbiai



Lietuvos leidėjų asociacijos  
Vykdomoji direktorė

Rūta Elijošaitytė-Kaikarė

2021-05-14 Nr. 4

LIETUVOS KABELINĖS TELEVIZIJOS ASOCIACIJOS (LKTA) PASIŪLYMAI  
IR JŲ KOMENTARAI, PATEIKTI KULTŪROS MINISTERIJAI (KM)

2021-05-12

Commented [LKTA1]: Patikslinti datą

Projekto

lyginamasis variantas

Datuotas 2021-04-09, pateiktas LKTA

susipažinimui e-p 2021-04-20

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185

2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96  
STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>,  
57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį:

„6. ~~Citata~~ palyginti trumpa ištrauka iš kito kūrinio, skirta paties autoriaus teiginiams įrodyti arba padaryti juos suprantamus, arba teikti nuorodą į kito autoriaus požiūrį ar mintis, suformuluotus originale.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 11 dalį ir išdėstyti ją taip:

„11. Gretutinių teisių objektas – tiek tiesioginis (gyvas atlikimas), tiek į garso ar audiovizualinę laikmeną įrašytas kūrinio atlikimas, fonograma, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmasis įrašas, transliuojančiosios organizacijos radijo ir (ar) televizijos transliacija, **spaudos publikacija**.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir išdėstyti ją taip:

„12. Gretutinių teisių subjektas – atlikėjas, fonogramos gamintojas, transliuojančioji organizacija, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojas, **spaudos publikacijos leidėjas**, kitas fizinis arba juridinis asmuo, šio Įstatymo nustatytais atvejais turintis išimtinės gretutinės teisės, taip pat fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės gretutinės teisės (gretutinių teisių perėmėjas).“

4. Pripažinti netekusiomis galių 2 straipsnio 16 ir 17 dalis:

„16. ~~Kabelinė retransliacija~~ – tuo pačiu metu vykstantis, nepakeistas ir nesutrumpintas viešam priėmimui skirtų radijo ir (ar) televizijos programų, transliuojamų laidais ar bevielio ryšio priemonėmis, įskaitant palydovines sistemas, perdavimas viešam priėmimui kabelinėmis ar mikrobanginėmis priemonėmis.

17. ~~Kabelinės retransliacijos operatorius~~ – fizinis arba juridinis asmuo, kuris naudojasi kabelinėmis ar mikrobanginėmis priemonėmis ir bendraisiais priėmimo tinklais, kai televizijos ar radijo stočių signalai paskirstomi į daugiau kaip 40 butų (valdų).“

5. Papildyti 2 straipsnį nauja 30 dalimi:

„30. Kultūros paveldo įstaiga – viešai prieinama visų tipų biblioteka, muziejus, archyvas (įskaitant viešai prieinamą visuomeninio transliuotojo archyvą), kino ar garso paveldo įstaiga.“

6. Buvusias 2 straipsnio 30–31 dalis atitinkamai laikyti 31–32 dalimis.

7. Papildyti 2 straipsnį nauja 33 dalimi:

„33. Leidėjas – juridinis asmuo, leidžiantis knygas ir (ar) periodinius leidinius (laikraščius ir (ar) žurnalus) visuomenės pagrįstus poreikius atitinkančiu tiražu, kuris platinamas knygynuose, spaudos prekybos vietose ir (ar) prenumeruojamas.“

8. Papildyti 2 straipsnį nauja 34 dalimi:



„34. Mokslinių tyrimų organizacija – universitetas (įskaitant jo bibliotekas), mokslinių tyrimų institutas ar bet kuris kitas pelno nesiekiantis juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė dalininkė yra valstybė, arba juridinis asmuo, įgyvendinantis uždavinius, susijusius su viešuoju interesu, kurio pagrindinis tikslas yra vykdyti mokslinių tyrimų veiklą arba švietimo veiklą, kuri apima ir mokslinių tyrimų veiklą;“

8. Buvusias 2 straipsnio 32–38 dalis atitinkamai laikyti 35–41 dalimis.

9. Papildyti 2 straipsnį nauja 42 dalimi:

„42. Papildomos internetinės paslaugos – internetu teikiamos paslaugos, kurias sudaro radijo ir (ar) televizijos programų teikimas visuomenei, už kurio vykdymą arba jo vykdymo priežiūrą yra atsakinga transliuojančioji organizacija, ir kuris vyksta tuo pačiu metu, kai vyksta transliuojančiosios organizacijos perduodama transliacija, arba ribotą laiką po to, taip pat visos tokia transliaciją papildančios medžiagos teikimas visuomenei.“

10. Buvusią 2 straipsnio 39 dalį atitinkamai laikyti 43 dalimi.

11. Papildyti 2 straipsnį nauja 44 dalimi:

„44. Retransliavimo paslaugos (retransliavimas) – bet koks visuomenei skirtų nesutrumpintų ir nepakeistų radijo ir (ar) televizijos programų ar atskirų jų programų (laidų) perdavimas visuomenei tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė jų transliacija, nepriklausomai nuo tokiam perdavimui naudojamų būdų techninių ir programinių priemonių, tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė programų transliacija, jeigu pirminė transliacija nebuvo vykdoma tik viešai paskelbiant jas internete, o programas perduoda ne ta transliuojančioji organizacija, kuri vykdė pirminę transliaciją, ją prižiūrėjo ir prisiėmė atsakomybę už ją, neatsižvelgiant į tai, kaip retransliavimą vykdančias subjektas retransliavimo tikslu iš transliuojančiosios organizacijos įsigijo programų perdavimo signalus. Kai toks programų perdavimas vykdomas internetu, jis laikomas retransliavimu tuomet, jeigu naudojant interneto prieigos paslaugas, kaip jos apibrėžtos Reglamento (ES) 2015/2120 2 straipsnio antros pastraipos 2 punkte, programos yra perduodamos administruojamoje aplinkoje, kurioje retransliuotojas teikia saugias programų perdavimo paslaugas leidimą turintiems naudotojams;“

Papildyti 2 straipsnį nauja [ ] dalimi:

„1. Retransliavimą papildančios paslaugos – retransliuotojų paslaugos, teikiamos naudojant interneto prieigos paslaugas, kaip jos apibrėžtos Reglamento (ES) 2015/2120 2 straipsnio antros pastraipos 2 punkte, kurias sudaro retransliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų ar jų atskirų programų (laidų) išrašymas, atgaminimas ir pateikimas šiuose paslaugų naudotojams administruojamoje aplinkoje, kurioje retransliuotojas jas teikia tik atitinkama leidimą turintiems naudotojams tokiu būdu, kad jie galėtų jas pasiekti jų pačių pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku bei galėtų jomis naudotis tik iš anksto nustatyta laiką po transliuojančiosios organizacijos pirminės šiuo radijo ir (ar) televizijos programų ar jų atskirų programų (laidų) transliacijos retransliavimo.“

12. Papildyti 2 straipsnį nauja 45 dalimi:

„45. Spaudos publikacija – tai daugiausia iš žurnalistinio pobūdžio literatūros kūrinių sudarytas rinkinys, bet kurį taip pat gali sudaryti kiti autorių teisių, gretutinių teisių ir su jų generis teisių objektai, ir kuris sudaro atskirą vienetą bendrą pavadinimą turinčiame periodiniame ar reguliariai atnaujinamame leidinyje, įskaitant laikraščius arba bendro pobūdžio ar specializuotus žurnalus, kurio paskirtis yra plačiai visuomenei suteikti su naujienomis ar kitomis temomis susijusios informacijos ir kuris išleistas bet kokiaje laikmenoje paslaugų teikėjui prisiėmus redakcinę atsakomybę ir jam kontroliuojant. Moksliniais ar akademiniiais tikslais skelbiami periodiniai leidiniai (įskaitant mokslo žurnalus) nelaikomi spaudos publikacijomis;“

13. Papildyti 2 straipsnį nauja 46 dalimi:

„46. Spaudos publikacijos leidėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta arba kurio buveinė ar pagrindinė verslo buvimo vieta yra Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurio iniciatyva ir kuriam

**Commented [LKTA2]:** Nurodoma, apie kokią priežiūrą čia rašoma.

**Commented [LKTA3]:** Turėtų būti aiškiai įvardinama, kas vykdoma tuo pačiu metu.

**Commented [LKTA4]:** LKTA, savo ankstesnėse pastabose ne kartą nurodė, kad: „Tai turėtų būti nurodoma, nes retransliavimas internetu (IPTV formatu) gali būti vykdomas tik atskirų įdomesnių programų (laidų), tokių, kaip sporto varžybos ir pan. ir tai realiai daroma“.

Tai nurodoma ir VII 2 str. 55 dalyje: „55. Retransliavimas – transliuojamų radijo ir (ar) televizijos programų ar atskirų programų parinkimas, teikimas skieisti ir skleidimas visuomenei...“ sudarant visuomenei galimybę priimti elektroninių ryšių tinklais perduodamas sąlyginę prieigą apsaugotas radijo ir (ar) televizijos programas ar atskiras programas“. Būtina siekti, kad analogiškos paslaugos abiejose įstatymuose būtų maksimaliai vienodai apibrėžiamos.

**Commented [LKTA5]:** Ir retransliavimo metu perduodamos programos visuomenei, bet ne kažkam?

**Commented [LKTA6]:** Perdavimas tuo pačiu metu, kai vyksta pirminė transliacija yra esminis Retransliavimo bruožas, todėl jis turi būti talpinamas po perdavimo visuomenei.

**Commented [LKTA7]:** Neaišku, kas yra suprantama po perdavimo būdais, todėl reikėtų nurodyti nepriklausomai nuo tokiam perdavimui naudojamų techninių ir programinių priemonių, arba technologijų, kaip minima Direktyvos preambulos (14) dalyje.

**Commented [LKTA8]:** EK atsakydama į KM paklausimus nurodė, kad pagal šią direktyvą Retransliavimo sąvoka neapima situacijų, kai pradinis perdavimas (pirminė transliacija) buvo atliktas internetu - mūsų manymu tai reikėtų suprasti - pirminė transliacija buvo vykdyta tik internetu ir ne bet kokių, bet viešai paskelbiant programas internete. Arba galima nurodyti viešai paskelbiant jas kompiuterių tinklais (internetu), kaip tai nurodoma ATGTI 15 str. 1 dalies 8) punkte ir kituose ATGTI str.

**Commented [LKTA9]:** Iki šiol visur buvo naudojama daugiskaita.

**Commented [LKTA10]:** Atkreipiame dėmesį, kad šias paslaugas gali teikti tik retransliuotojai, o atgamininti jie gali tik retransliuotas programas ir tik per su transliuotoju suderintą laiką.

Nors šios paslaugos nėra išskirtos Direktyvoje, o jos preambulos (8) dalyje netgi nurodoma, kad „... prieigos prie atskirų kūrinių ir kitų sąaugomų objektų, įtrauktų į televizijos ar radijo programos...“ neturėtų pateikti į paslaugų, kurioms taikoma ši direktyva, taikymo sritį.“ Darbo grupėje buvo priimtas sprendimas, kad būtina įvesti tokių paslaugų sąvoką ir jas aiškiai apibrėžti, nes tokias paslaugas retransliuotojai teikia daugumoje Europos ir pasaulio šalių, įskaitant ir Lietuvos retransliuotojus. Tai vertinama, šį sąvoką buvo įtraukta ir į KM 2021-02-22 pateiktą ATGTI lyginamąjį variantą.

Be to, 2019 metais KM, atsakydama į LKTA raštišką kreipimąsi dėl tokių paslaugų atskyrimo nuo asmeninio naudotojo įrašo (ATGTI 20 str.), pateikė LKTA aiškius tokio atskyrimo kriterijus. Tad šios paslaugos realiai egzistuoja ir jas teikiantys ūkio subjektai naudoja autonomų ir gretutinių teisių objektus, todėl jos turi būti įtrauktos į ATGTI.

**Pastaba.** Klausimai dėl šių paslaugų privalomo kolektyvinio administruavimo nagrinėjami pasitūlymuose dėl ATGTI 65 str. pakeitimų.



vadovaujant buvo sukurta spaudos publikacija, įskaitant paslaugų teikėjus (naujiųjų leidėjų ar naujiųjų agentūras), kai jie skelbia spaudos publikacijas.“

14. Buvusias 2 straipsnio 40 ir 41 dalis atitinkamai laikyti 48 ir 49 dalimis.

15. Papildyti 2 straipsnį 50 dalimi:

„50. Tekstų ir duomenų gavyba – bet koks automatizuotas skaitmeninės formos teksto ir duomenų analizės metodas, kurio pagalba gaunama informacija, be kita ko, apimanti informacijos modelius, tendencijas ir koreliacijas;“

16. Papildyti 2 straipsnį 51 dalimi:

„51. Tiesioginis tiekimas – techninis programų signalų perdavimo procesas, kai transliuojančiosios organizacijos perduoda savo radijo ir (ar) televizijos programų signalus kitai organizacijai, išskyrus transliuojančiąją organizaciją taip, kad vykdamas tą perdavimą visuomenė neturi prielaidų prie perduodamų programų signalų.“

17. Buvusias 2 straipsnio 42 ir 43 dalis atitinkamai laikyti 52 ir 53 dalimis.

18. Pakeisti buvusią 2 straipsnio 43 dalį ir išdėstyti ją taip:

„53. Transliuojančioji organizacija – juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla yra radijo ir (ar) televizijos programų rengimas ir transliacija, taip pat kabelinės retransliacijos operatorius retransliuotojas, rengiantis ir transliuojantis savo laidas ir radijo ir (ar) televizijos programas.“

19. Papildyti 2 straipsnį 54 dalimi:

„54. Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjas – fizinis ar juridinis asmuo ar kita organizacija, ar jų padalinys, teikiantis informacinės visuomenės paslaugą, kaip ji apibrėžta Informacinės visuomenės paslaugų įstatyme, kurios pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra saugoti didelį kiekį autorių teisių ar gretutinių teisių objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai ir kuriuos jis tvarko ir reklamuoja tiesioginiais ar netiesioginiais pelno tikslais, ir suteikti prieigą prie jų visuomenei, įskaitant dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugą, kaip ji apibrėžta Visuomenės informavimo įstatyme.“

20. Buvusias 2 straipsnio 44–46 dalis atitinkamai laikyti 55–57 dalimis.

21. Papildyti 2 straipsnį 58 dalimi:

„58. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos architektūros įstatyme, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme, Lietuvos Respublikos dizaino įstatyme, Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme, Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesionalaus scenos meno įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme ir kituose įstatymuose.“

## 2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir išdėstyti jį taip:

„6) transliuojančiosioms organizacijoms, ir kabelinės retransliacijos operatoriams retransliuotojams, kurių buveinės yra Lietuvos Respublikoje arba kurių laidas ir radijo ir (ar) televizijos programos ar jų atskiros programos (laidos) transliuojamos iš Lietuvos Respublikoje esančių siųstuvų ar kitų techninių ar programinių priemonių, taip pat retransliuotojams, turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams ir tiesioginio tiekimo vykdytojams, kurių paslaugos teikiamos Lietuvos Respublikoje esantiems naudotojams, o taip pat transliuojančiosioms organizacijoms, kurių programos transliuojamos palydovinio ryšio priemonėmis, kai programos perduodantys nustatyto dažnio signalai nusiunčiami į palydovą iš Lietuvos Respublikos teritorijos.“

## 3 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Papildyti 5 straipsnį nauju 7 punktu:

„7) bet kokia medžiaga, gauta atgaminus vaizduojamąjį meno kūrinių nustojus galioti autorių teisių į tą kūrinių terminui, išskyrus atvejus, kai po atgaminimo gauta medžiaga yra originali (autoriaus, atgaminančio kūrinių, intelektualinis kūriny).“

**Commented [LKTA11]:** LKTA, savo ankstesnėse pastabose ne kartą nurodė, kad Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjo sąvoka turėtų būti ausieta su VII įteisinimomis sąvokomis: i) Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga ir ii) Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjas.

Kadangi Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjas, taip pat gali saugoti didelį kiekį autorių teisių ir gretutinių teisių objektų ir suteikti prieigą visuomenei, įskaitant ir programų platinimą visuomenei, ir neįmanoma atskirti vienos paslaugos nuo kitos. Logiškai mąstant, Turinio dalijimosi internetu paslauga turėtų apimti ir Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugą, nes vaizdo medžiaga būtina vertinti kaip turinį. BŪTINA PRIPAŽINTI, KAD PAGAL VII ĮVESTĄ SĄVOKA Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimas YRA DAR VIENAS KŪRINIO NAUDOJIMO BŪDAS, kuris turi būti įtrauktas į ATGTĮ!

Nesusiėjęs šių paslaugų, VII įteisintas minėtos paslaugos teikėjas neišgauna jokios atsakomybės pagal ATGTĮ, kaip saugomų objektų naudotojas siekiantis pelno.

Taip pat būtina vertinti, kad „Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjas“ konkuruoja su transliuotojais ir retransliuotojais bei Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjais dėl tos pačios auditorijos. Tai patvirtina ir Direktyvos preambulos (62) dalis, kurioje nurodoma: „...> direktyvoje nustatyta turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjo apibrėžtis turėtų būti taikoma tik toms internetinėms paslaugoms, kurios atlieka svarbų vaidmenį interneto turinio rinkoje ir konkuruoja su kitomis tai pačiai auditorijai teikiama internetinėmis turinio paslaugomis, tokiomis kaip internetinės garso ir vaizdo tiesioginio transliavimo paslaugos <...>“

**Commented [LKTA12]:** Siūlomas šio apibrėžimo papildymas vienareikšmiškai nurodo, kad Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų, ATGTĮ požiūriu, pilnai apima Turinio dalijimosi internetu paslaugą, kadangi turinį gali sudaryti bet koks turinio medžiaga, įskaitant vaizdo medžiagą. Pastaba. Šių paslaugų susiejimas galimas ir kitokia, nei siūloma, forma, svarbu, kad Dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslauga būtų įtraukta į ATGTĮ.

**Commented [LKTA13]:** Žr. komentarą naujai 44 daliai.

**Commented [LKTA14]:** Radijo ir TV programos (naudojant šiuolaikines technologijas) gali būti transliuojamos ne tik iš Lietuvos esančių siųstuvų. Netgi Direktyvoje nurodoma, kad galimas transliavimas internetu.

**Commented [LKTA15]:** LKTA, savo ankstesnėse pastabose ne kartą nurodė ir tam buvo pritarę DG, kad ATGTĮ turi būti taikomas ne tik retransliuotojams, bet ir analogiškas paslaugas teikiantiems Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjams ir Tiesioginio tiekimo vykdytojams (pastaneji pagal Direktyvos 8 str. 1 dalį „...> tuos programų signalus perduoda visuomenei, <...>“, kurie teikia paslaugas Lietuvos gyventojams, nepriklausomai nuo to, kur yra jų buveinės. Tai rodo ir realiai egzistuojant turinio perdavimo internetu iš kitų šalių praktika, kuri buvo įvertinta jau 2017 metais formuojant tokios veiklos reglamentavimą pagal VII 33 str.



#### 4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. Autorinio atlyginimo dydis už perduotas turtines autorių teises į audiovizualinį kūrinių nustatomas šalių susitarimu atskirai už kiekvieną audiovizualinio kūrinio panaudojimo būdą, susijusį su perduotomis turtinėmis autorių teisėmis. Autorinio atlyginimo dydis turi būti tinkamas ir proporcingas faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei.“

2. Pripažinti netekusia galios 11 straipsnio 5 dalį:

„5. Audiovizualinio kūrinio gamintojas, autorius arba kolektyvinio administravimo organizacijos prašymu turi suteikti autoriui arba kolektyvinio administravimo organizacijai šio straipsnio 4 dalyje nurodytai teisei įgyvendinti reikalingą informaciją.“

#### 5 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. Autorius turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą, susijusį su autorių turtinėmis teisėmis, nurodytomis šio straipsnio 1 dalyje. Už viešą kūrinio atlikimą autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek kai kūrinys atliekamas tiesiogiai (gyvas atlikimas), tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinių įrašą, radijo ir televizijos transliaciją ar retransliaciją. Už kūrinių transliaciją, retransliaciją ar kitokią viešą kūrinių paskelbimą, įskaitant kūrinių padarymą viešai prieinamą perduodant kompiuterių tinklais (internete), autorius turi teisę gauti autorinį atlyginimą, tiek kai tiesioginis (gyvas) kūrinių atlikimas transliuojamas, retransliuojamas ar kitaip viešai skelbiamas, tiek panaudojant fonogramą ar audiovizualinį kūrinių įrašą. Autorinio atlyginimo dydis ir mokėjimo tvarka nustatoma autorinėje sutartyje, taip pat autorinėse licencinėse sutartyse, kurias kūrinių naudotojai sudaro su autoriais arba su kolektyvinio administravimo organizacijomis.“

2. Pripažinti netekusia galios 15 straipsnio 5 dalį:

„5. Fonogramų gamintojas, autorius arba kolektyvinio administravimo organizacijos prašymu turi suteikti autoriui arba kolektyvinio administravimo organizacijai šio straipsnio 4 dalyje nurodytai teisei įgyvendinti reikalingą informaciją.“

#### 6 straipsnis. Įstatymo papildymas 15<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 15<sup>1</sup> straipsniu:

„15<sup>1</sup> straipsnis. Kilmės šalies principo taikymas papildomoms internetinėms paslaugoms

1. Kai transliuojančiosios organizacijos teikia papildomas internetines paslaugas, laikoma, kad kūriniai viešai paskelbiami ir padaromi viešai prieinamais, visuomenei teikiant radijo ir (ar) televizijos programas, nurodytas šio straipsnio 2 dalyje, taip pat atgaminami, kiek tai yra būtina teikiant tų pačių programų internetines paslaugas, turint prieigą prie jų arba jomis naudojantis, tik toje valstybėje narėje, kurioje yra pagrindinė transliuojančiosios organizacijos buveinė.

2. Kilmės šalies principas taikomas tik radijo programoms (laidoms) ir toms atskiroms televizijos programų programoms (laidoms), kurios yra naujienų ir aktualijų programos (laidos) arba vien savo lėšomis finansuotos transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programos (laidos). Vien savo lėšomis finansuotomis transliuojančiųjų organizacijų savos gamybos programomis (laidomis) laikomos tokios programos (laidos), kurias pagamino transliuojančiosios organizacijos savo ar viešosiomis lėšomis, išskyrus iš nepriklausomų gamintojų užsakytas programas (laidas) ir bendros gamybos programas (laidas).

3. Kilmės šalies principas netaikomas sporto renginių transliacijoms ir į jas įtrauktiems kūriniams.“

#### 7 straipsnis. Įstatymo papildymas 15<sup>2</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 15<sup>2</sup> straipsniu:

„15<sup>2</sup> straipsnis. Programų perdavimas vykdant tiesioginį tiekimą

Kai transliuojančioji organizacija, vykdydama tiesioginį tiekimą, perduoda savo radijo ir (ar) televizijos programos signalus signalų platintojui, o pati transliuojančioji organizacija tiesiogiai neperduoda tos radijo ir (ar) televizijos programos signalų visuomenei, ir signalų platintojas tuos radijo ir (ar) televizijos programos signalus perduoda visuomenei, laikoma, kad transliuojančioji organizacija ir signalų platintojas vykdo vieną tokios radijo ir (ar) televizijos programos viešą paskelbimą, kuriam jie turi gauti autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimą.“

#### 8 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

##### „21 straipsnis. Citavimas

Leidžiama be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, atgaminti, išleisti ir viešai skelbti (įskaitant padarymą viešai prieinamos kompiuterių tinklais) nedidelę teisėtai išleisto ar viešai paskelbto literatūros ir mokslo kūrinio dalį tiek originalo kalba, tiek išverstą į kitą kalbą, kaip citatą (pvz., kritikos ar apžvalgos tikslais) kitame kūrinyje, jeigu toks panaudojimas yra sąžiningas ir neviršija citavimo tikslui reikalingo masto.“

#### 9 straipsnis. Įstatymo papildymas 21<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 21<sup>1</sup> straipsniu:

##### „21<sup>1</sup> straipsnis. Kūrinio panaudojimas karikatūrai, parodijai ar pastišui

Leidžiama be autoriaus ar kito autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo panaudoti kūrinių karikatūrai, parodijai ar pastišui sukurti.“

#### 10 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnio 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) kaip pavyzdį nekomerciniais mokymo ir mokslinių tyrimų tikslais atgaminti, viešai paskelbti, padaryti viešai prieinamais kompiuterių tinklais (internete) ir viešai rodyti nedidelius teisėtai išleistus ar viešai paskelbtus kūrinius bei jų skaitmenines kopijas ir trumpas teisėtai išleistų ar viešai paskelbtų kūrinių ar jų skaitmeninių kopijų ištraukas tiek originalo kalba, tiek išverstus į kitą kalbą, kiek tai susiję su mokymo programomis ir neviršija mokymui ar moksliniam tyrimui reikalingo masto; kai kūrinius mokymo tikslais taip naudoja švietimo įstaigos, toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai). Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

#### 11 straipsnis. Įstatymo papildymas 22<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 22<sup>1</sup> straipsniu:

##### „22<sup>1</sup> straipsnis. Tekstų ir duomenų gavyba mokslinių tyrimų tikslais

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, mokslinių tyrimų organizacijoms ir kultūros paveldo įstaigoms leidžiama nekomerciniais tikslais atgaminti kūrinius tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti kūrinių, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Kūrinių kopijos saugomos užtikrinant tekstų ir duomenų naudojimo ir (ar) platinimo ribojimus ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus.

2. Autorių teisių subjektams leidžiama taikyti priemones, užtikrinančias kompiuterio tinklų ir duomenų bazių, kuriuose saugomi kūriniai, saugumą ir vientisumą.

3. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja.“

#### 12 straipsnis. Įstatymo papildymas 22<sup>2</sup> straipsniu



Papildyti Įstatymą 22<sup>2</sup> straipsniu:

„22<sup>2</sup> straipsnis. Kūrinių naudojimas tekstų ir duomenų gavybos tikslais

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, leidžiama atgaminti teisėtai prieinamus kūrinius tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Atgaminta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai autorių teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tuos kūrinius.“

#### 13 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„23 straipsnis. Kūrinių panaudojimas ~~bibliotekų, mokymo įstaigų, muziejų, archyvų~~ kultūros paveldo įstaigų fondams ir kolekcijoms išsaugoti

1. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir autoriaus vardą, kultūros paveldo įstaigoms ar jų vardu ir atsakomybe veikiantiems tretiesiems ar kitiems asmenims atgaminti bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose jų fonduose ir kolekcijose nuolat esančius kūrinius, išskyrus kompiuterių tinklais (internete) paskelbtus kūrinius, tam, kad būtų išsaugotas arba atgamintas prarastas, sunaikintas arba tapęs netinkamas naudoti šiame straipsnyje nurodytų įstaigų fondų ar kolekcijų egzempliorius arba kai reikia atkurti prarastą, sunaikintą ar tapusį netinkamą naudoti kitos panašios bibliotekos, mokymo įstaigos, muziejaus arba archyvo nuolatinės kolekcijos egzempliorių, jeigu tokio egzemplioriaus neįmanoma gauti kitais būdais bet kokių formatu ar bet kokiaje laikmenoje tokių kūrinių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti. Pakartotiniai šio atgaminimo atvejai leidžiami, jeigu jie vienas su kitu nesusiję.

2. Sutarčių nuostatos, kurios nleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto autorių turtinių teisių apribojimo, yra niekinės ir negaliojančios.“

#### 14 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir išdėstyti ją taip:

„6) Vyriausybės įgaliota institucija nustato tvarką, numatančią keitimąsi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklių, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai pagal Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvą (ES) 2017/1564 ir Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2017/1563.“

#### 15 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 32 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti ją taip:

„3. ~~Negalioja sutartys~~ Sutarčių nuostatos, trukdančios atlikti šio straipsnio 1, 5, 6 ir 7 dalyje dalyse nurodytus veiksmus, yra niekinės ir negalioja.“

2. Papildyti 32 straipsnį 5 dalimi:

„5. Švietimo įstaigos be autoriaus arba kito autorių teisių subjekto leidimo gali atgaminti ir padaryti viešai prieinama kompiuterių tinklais (internete) duomenų bazę tam, kad jos skaitmeninės kopijos būtų naudojamos tik kaip pavyzdys mokymo tikslais su sąlyga, kad toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai).“

3. Papildyti 32 straipsnį 6 dalimi:

„6. Kultūros paveldo įstaigos gali be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, atgaminti jų fonduose ir kolekcijose nuolat esančias duomenų bazes bet kokių formatu ar bet kokiaje laikmenoje duomenų bazių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina joms išsaugoti.“

4. Papildyti 32 straipsnį 7 dalimi:

„7. Mokslinių tyrimų organizacijos ir kultūros paveldo įstaigos gali be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, atgaminti duomenų bazes tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti duomenų bazių, su kuriomis jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Duomenų bazių kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus. Autorių teisių subjektams leidžiama taikyti priemonės, užtikrinančias kompiuterio tinklą, kuriuose priglobtos duomenų bazės, saugumą ir vientisumą. Tokiomis priemonėmis neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.“

5. Papildyti 32 straipsnį 8 dalimi:

„8. Be kūrinio autoriaus ar kito šio kūrinio autorių teisių subjekto leidimo ir be autorinio atlyginimo, leidžiama atgaminti teisėtai prieinamus kūrinius tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Atgaminta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Šioje dalyje numatytas turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai autorių teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tas duomenų bazes.“

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 40<sup>1</sup> straipsniu:

„40<sup>1</sup> straipsnis. Informacijos apie kūrinio panaudojimą teikimas

1. Autoriai arba kiti autorių teisių subjektai kartą per metus jų prašymu turi teisę gauti naujausią, aktualią ir išsamią rašytinę informaciją iš šalių, kurioms autoriai sutartimi perdavė ar suteikė teises, apie jų sukurtų kūrinių panaudojimą, įskaitant duomenis apie jų panaudojimo būdus, pajamas, gautas už kūrinių panaudojimą, ir priklausantį atlygį.

2. Pareiga teikti informaciją taip pat taikoma, kai autoriai su prašymu kreipiasi į sublicencijos turėtojus dėl papildomos informacijos, kai yra suteiktos sublicencijos, ir pirmoji sutartį su autoriais sudariusi šalis neturi visos reikalingos informacijos. Bet koks prašymas suteikti informaciją sublicencijų turėtojams gali būti pateikiamas tiesiogiai arba per sutartį su autoriumi sudariusią šalį. Kai paprašoma papildomos informacijos, pirmoji su autoriais sutartį sudariusi šalis suteikia informaciją apie tuos sublicencijų turėtojus.

3. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma šiais atvejais:

1) autorius yra sudaręs sutartį su kolektyvinio administravimo organizacijomis;  
2) autorius yra kompiuterių programos kūrėjas;  
3) autorius yra organizacijos, atstovaujančios jo interesams (pvz., asociacijos ar sąjungos) narys, autoriui atstovaujanti organizacija yra sudariusi su kita šalimi sutartį ir taikomos joje įtvirtintos skaidrumo taisyklės;

4) autoriaus įnašas nėra reikšmingas, išskyrus atvejus, kai autorius įrodo, kad jam ši informacija reikalinga tam, kad jis galėtų pasinaudoti savo teisėmis pagal šio Įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio 1 dalį. Nustatant, ar autoriaus asmeninis įnašas yra reikšmingas, atsižvelgiama į tai:

a) ar autoriaus įnašas turėjo tiesioginės įtakos bendrai kūrinio komercinei sėkmei;  
b) ar autoriaus įnašas galėjo būti pakeistas kito autoriaus įnašu, nedarant poveikio kūrinio komercinei sėkmei.

4. Jeigu nesutariama dėl informacijos teikimo šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytais atvejais, bet kuri iš sutarties šalių gali kreiptis į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, prašydama išspręsti ginčą, pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikiteisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.

5. Sutarčių nuostatos, kuriomis atsisakoma teisės į informaciją, numatytą šio straipsnio 1 dalyje, yra niekinės ir negaliojančios.

6. Informacija autoriams teikiama laikantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB ir



Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų ir užtikrinant tinkamą komercinės neskelbtinos ir (arba) konfidencialios informacijos apsaugą.“

17 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>2</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 40<sup>2</sup> straipsniu:

„40<sup>2</sup> straipsnis. Teisė reikalauti papildomo atlyginimo

1. Autorius arba kitas autorių teisių subjektas turi teisę reikalauti iš šalies, su kuria sudarė sutartį dėl jų teisių naudojimo, ar šios šalies teisių perėmėjo turi teisę reikalauti papildomo atlyginimo už konkretų kūrinio naudojimo būdą, kai iš pradžių sutartimi sutartas atlygis yra neproporcingai mažas, palyginus su visomis vėlesnėmis susijusiomis pajamomis.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma:

- 1) autorių sutartims su kolektyvinio administravimo organizacijomis;
- 2) sutartims, kai autorius yra kompiuterių programos kūrėjas;
- 3) sutartims, kuriose numatytas atlygis yra tiesiogiai susietas su pelnu arba pajamomis, gaunamomis iš kūrinio panaudojimo;
- 4) kai dėl kūrinio sukūrimo ne pats autorius, o autoriui atstovaujanti organizacija (pvz., asociacija ar sąjunga) yra sudariusi su kita šalimi sutartį;
- 5) kai autoriaus įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, kaip tai numatyta 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 4 punkte.

3. Sutarčių nuostatos, kuriomis atsisakoma teisės į papildomą atlyginimą, yra niekinės ir negalioja.

4. Jeigu autoriai nesutaria su kitomis autorinių sutarčių ar autorinių licencinių sutarčių šalimis dėl teisės į papildomą autorinį atlyginimą, bet kuri iš šalių gali kreiptis į Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją, prašydama išspręsti ginčą, pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikitaisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.“

18 straipsnis. Įstatymo papildymas 40<sup>3</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 40<sup>3</sup> straipsniu:

„40<sup>3</sup> straipsnis. Teisė reikalauti nutraukti sutartį, kai kūrinys nenaudojamas

1. Autorius turi teisę nutraukti arba pakeisti sutartį, kuria šaliai buvo suteiktos išimtinės autorinės teisės, arba atsisakyti išimtinio licencijos pobūdžio, jeigu kūrinys yra nenaudojamas esant visoms šioms sąlygoms:

- 1) po sutarties sudarymo praėjo ne mažiau nei 3 metai;
- 2) autorius kreipėsi į kitą sutarties šalį su prašymu pradėti naudoti kūrinį ir nustatė ne trumpesnį kaip 1 metų terminą pradėti naudoti kūrinį;
- 3) per nustatytą terminą kita sutarties šalis nepraėjo naudoti kūrinio ir nepateikė autoriui jokių objektyvių priežasčių, kodėl kūrinys nebuvo pradėtas naudoti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma šiomis aplinkybėmis:

- 1) kai autoriaus įnašas kūrinio visumai nėra reikšmingas, kaip tai numatyta 40<sup>1</sup> straipsnio 3 dalies 2 punkte;
- 2) esant kitam sutartiniam apribojimui, neleidžiančiam naudoti kūrinį;
- 3) kai autorius pažeidė esminius sutarties įsipareigojimus;
- 4) kai audiovizualinis kūrinys yra bent kartą transliuojamas, padaromas viešai prieinamu ir (ar) kitaip viešai paskelbiamas per 3 metus nuo jo sukūrimo momento;
- 5) kai kūrinys susijęs su daugiau nei vieno audiovizualinių kūrinių autoriaus įnašu;
- 6) kai autorius suteikė arba perdėjo turtines teises į ankstesnį kūrinį audiovizualinio kūrinio gamybai;
- 7) kai autorius yra kompiuterių programos kūrėjas.“

19 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 46 straipsnio 1 dalies 7 punktą:

„7) autoriaus prašymu suteikti jam reikalingą rašytinę informaciją kartu su reikiama dokumentais, nurodančiais išleisto kūrinio egzempliorių skaičių, pajamas, gautas už realizuotus išleisto kūrinio egzemplorius, bei apskaičiuotą autorių atlyginimą arba su jų kopijomis.“

2. Pripažinti netekusia galios 46 straipsnio 3 dalį:

„3. Jeigu kūrinys nebuvo išleistas per sutartyje nustatytą terminą, autorius gali nutraukti sutartį net ir tais atvejais, kai nėra leidėjo kaltės. Sumokėtas pagal sutartį autorinis atlyginimas tokiu atveju lieka autoriui. Autorius, patyręs nuostolių, kurių šis autorinis atlyginimas nepadengia, gali prašyti atlyginti šiuos nuostolius.“

#### 20 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 48 straipsnio 3 dalį:

„3. Jeigu autorinio atlyginimo dydis nustatytas procentais nuo pajamų, gautų už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą, autorius ar kitas autorių teisių subjektas turi teisę gauti informaciją apie kūrinio panaudojimo mastą, naudotojo sudarytas sutartis bei jo pajamas, gautas naudojant kūrinį.“

#### 21 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Papildyti 51 straipsnį 4 dalimi:

„4. Šio Įstatymo 15<sup>1</sup> ir 15<sup>2</sup> straipsnių nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir gretutinių teisių objektų naudojimui.“

#### 22 straipsnis. 53 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 53 straipsnį nauja 2 dalimi.

„2. Atlikėjas turi teisę gauti tinkamą ir proporcingą faktinei ar galimai ekonominei suteiktų ar perduotų teisių vertei atlyginimą, kuris mokamas už kiekvieną atlikimo naudojimo būdą, susijusį su atlikėjų turinėmis teisėmis, nurodytomis šio straipsnio 1 dalyje.“

2. Pripažinti netekusia galios 53 straipsnio 7 dalį:

„7. Audiovizualinio kūrinio gamintojas atlikėjo ar kolektyvinio administravimo organizacijos prašymu turi suteikti atlikėjui ar kolektyvinio administravimo organizacijai šio straipsnio 4-5 dalyje numatytoms teisėms įgyvendinti reikalingą informaciją.“

3. Buvusias 53 straipsnio 2-6 dalis laikyti 3-7 dalimis.

#### 23 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 56 straipsnio 1 dalies 2 punktą:

„2) retransliuoti kabeliniais tinklais savo transliacijas;“

2. Pakeisti 56 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Kabelinės retransliacijos operatoriai **Retransliuotojai**, retransliuojantys transliuojančiųjų organizacijų transliacijas, neturi į jas šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių.“

#### 24 straipsnis. Įstatymo papildymas 57<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 57<sup>1</sup> straipsniu:

„57<sup>1</sup> straipsnis. Spaudos publikacijų leidėjų teisės

1. Kai suskaitmenintas spaudos publikacijas ar jų kopijas internete naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, spaudos publikacijų leidėjai turi išimtinės teisės leisti arba uždrausti informacinės visuomenės paslaugų teikėjams atlikti šiuos veiksmus:

1) atgaminti spaudos publikaciją;

2) padaryti spaudos publikaciją viešai prieinama.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai:

1) atskiri naudotojai naudoja spaudos publikacijas privačiais ar nekomerciniais tikslais;

2) atliekami hipersaitų įterpimo veiksmai;

3) naudojami tik paskiri žodžiai iš spaudos publikacijos arba labai trumpos jos ištraukos, sudarytos iš 200 ar mažiau spaudos ženklų, neskaičiuojant teksto antraštės ir tarpų tarp spaudos ženklų.



3. Naudojimasis šio straipsnio 1 dalyje numatytais teisėmis negali pažeisti autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių (toliau šiame straipsnyje – saugomos teisės), susijusių su saugomų teisių objektais, įtrauktais į spaudos publikaciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos teisės negali būti pagrindas siekiant neleisti:

1) saugomų teisių subjektams naudoti savo saugomų teisių objektus nepriklausomai nuo spaudos publikacijos, į kurią jie yra įtraukti;

2) kitiems naudotojams naudotis saugomų teisių objektu, kai saugomų teisių objektas įtraukiamas į spaudos publikaciją remiantis neišimtinė licencija;

3) naudotis saugomų teisių objektais, kai saugomų teisių galiojimo terminas jau pasibaigė.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių atžvilgiu *mutatis mutandis* taikomi šio Įstatymo 22<sup>1</sup>–22<sup>3</sup>, 23 ir 89–96 straipsniai.

6. Spaudos publikacijos leidėjai privalo užtikrinti, kad į spaudos publikacijas įtrauktų kūrinių autoriai gautų tinkamą dalį pajamų, kurias spaudos publikacijų leidėjai gauna už tai, kad spaudos publikacijas naudoja informacinės visuomenės paslaugų teikėjai. Jei spaudos publikacijos leidėjas ir į spaudos publikaciją įtrauktų kūrinių autorius dėl pajamų dalies nesutaria kitaip, pajamos padalijamos į lygias dalis.“

#### 25 straipsnis. 58 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„1. Be gretutinių teisių subjektų leidimo ir be atlyginimo, tačiau nurodžius, jei tai įmanoma, naudojamą šaltinį ir atlikėjo vardą, leidžiama naudoti atlikimą, fonogramą, spaudos publikaciją, audiovizualinio kūrinio (filmo) įrašą ir transliuojančiosios organizacijos transliaciją arba jų įrašus.“

2. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir išdėstyti jį taip:

„4) atgaminti gretutinių teisių objektą bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, nuolat esantį kultūros paveldo įstaigos fonde ar kolekcijoje, išskyrus gretutinių teisių objektą, paskelbtą kompiuterių tinklais (internete), nesiekiant tiesioginės ar netiesioginės ekonominės ar komercinės naudos, kai gretutinių teisių objekto kopija daroma tam, kad būtų išsaugotas arba atgamintas prarastas, sunaikintas arba tapęs netinkamas naudoti šiame punkte nurodytų įstaigų fondų ar kolekcijų egzempliorius arba kai reikia atkurti prarastą, sunaikintą ar tapusį netinkamą naudoti kitos panašios bibliotekos, mokymo įstaigos, muziejaus arba archyvo nuolatinės kolekcijos egzempliorius, jeigu tokio egzemplioriaus neįmanoma gauti kitais būdais bet kokių formatu ar bet kokiame laikmenoje tokių kūrinių išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti. Pakartotinai tokio atgaminimo atvejai leidžiami, jeigu jie vienas su kitu nesusiję. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame straipsnyje numatyto turtinių teisių apribojimo, negalioja.“

3. Pakeisti 58 straipsnio 1 dalies 12 punktą ir išdėstyti jį taip:

„12) karikatūrai, ar parodijai ar pastišui sukurti;“

4. Papildyti 58 straipsnio 1 dalį 14 punktu:

„14) citavimo (kritikos ar apžvalgos) tikslais kitame autorių ar gretutinių teisių objekte atgaminti ir viešai paskelbti (įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais) nedidelę teisėtai išleisto ar viešai paskelbto gretutinių teisių objekto dalį, jeigu toks panaudojimas yra sąžiningas ir neviršija citavimo tikslui reikalingo masto.“

5. Papildyti 58 straipsnio 1 dalį 15 punktu:

„15) gretutinių turtinių teisių apribojimams *mutatis mutandis* taikomos šio Įstatymo 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup> ir 23 straipsnių nuostatos.“

6. Pakeisti 58 straipsnio 4 dalį ir išdėstyti ją taip:

„4. Atlikėjų, fonogramų gamintojų, audiovizualinio kūrinio (filmo) pirmojo įrašo gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų teisė į kabelinę retransliaciją retransliavimą ir retransliavimą papildančių paslaugų teikimą įgyvendinama tik per gretutinių teisių kolektyvinio administravimo organizacijas šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, išskyrus šio Įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje numatytas išimtis. Ši nuostata netaikoma transliuojančiųjų organizacijų teisėms

**Commented [LKTA16]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas, kadangi šios paslaugos yra atskirtos nuo retransliavimo, o teisių turėtojų leidimas šioms paslaugoms teikti turėtų būti gaunamas tokiu pat būdu, kaip ir retransliavimui.

į jų pačių retransliuojamas laidas ir programas, nepaisant to, ar šios teisės priklauso pačiai transliuojančiai organizacijai, ar jai jas perdavė kiti autorių teisių ar gretutinių teisių subjektai.“

#### 26 straipsnis. 59 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 59 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Spaudos publikacijos leidėjo teisės į jo iniciatyva ir jam vadovaujant sukurta spaudos publikaciją nustoja galioti praėjus dvejiems metams po to, kai spaudos publikacija yra išleidiama.“

2. Buvusią 59 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

#### 27 straipsnis. 63 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 5 punktu:

„5) duomenų bazė švietimo įstaigų perkeliama ar naujai panaudojama tam, kad jos skaitmeninė kopija būtų naudojama tik mokymo iliustracijoms su sąlyga, kad toks naudojimas vyksta švietimo įstaigos atsakomybe, jos patalpose ar kitose vietose arba naudojant saugią elektroninę aplinką, prie kurios prieigą turi tik švietimo įstaigos moksleiviai ar studentai ir mokytojai (dėstytojai). Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto teisių apribojimo, yra niekinės ir negalioja;“

2. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 6 punktu:

„6) duomenų bazė mokslinių tyrimų organizacijų ir kultūros paveldo įstaigų perkeliama tam, kad mokslinių tyrimų tikslais jos galėtų atlikti duomenų bazių, su kuriais jos gali teisėtai susipažinti, tekstų ir duomenų gavybą. Duomenų bazių kopijos saugomos atitinkamu saugumo lygiu ir gali būti išlaikytos mokslinių tyrimų tikslais, be kita ko, siekiant patikrinti mokslinių tyrimų rezultatus. *Sui generis* teisių subjektams leidžiama taikyti priemonės, užtikrinančias kompiuterio tinklų, kuriuose saugomos duomenų bazės, saugumą ir vientisumą. Sutarčių nuostatos, kurios neleidžia taikyti šiame punkte numatyto teisių apribojimo, yra niekinės ir negaliojančios;“

3. Papildyti 63 straipsnio 1 dalį 7 punktu:

„7) duomenų bazė perkeliama tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Perkelta medžiaga gali būti saugoma tiek laiko, kiek reikia tekstų ir duomenų gavybos tikslais. Šis turtinių teisių apribojimas taikomas tik tuomet, kai *sui generis* teisių subjektai atitinkamomis priemonėmis (kompiuterio skaitomomis priemonėmis viešai internete prieinamo turinio atveju), aiškiai nenurodė, kad pasilieka sau teisę naudoti tas duomenų bazes.“

#### 28 straipsnis. 65 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 65 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„1. Kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas (toliau – kolektyvinis administravimas) gali būti taikomas šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

- 1) muzikos ir literatūros kūrinių viešam atlikimui bet kokiais būdais ir priemonėmis;
- 2) kūrinių ir gretutinių teisių objektų transliavimui, ~~retransliavimui~~, kitokiam viešam paskelbimui (įskaitant foninę muziką);
- 3) kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimui ir padarymui viešai prieinamų kompiuterių tinklais (įskaitant internetinių muzikos paslaugų teikimą);
- 4) meno kūrinių, literatūros ar muzikos kūrinių rankraščių originalų perpardavimui;
- 5) muzikos ir literatūros kūrinių atgaminimui garso įrašais (fonogramoms), literatūros, muzikos ir kitų meno kūrinių atgaminimui audiovizualiniais įrašais (audiovizualiniams kūriniams);
- 6) kūrinių, gretutinių teisių objektų ar jų kopijų nuomai ir panaudai, išskyrus kompiuterių programas ir duomenų bazes;
- 7) dailės ir taikomojo meno kūrinių, fotografijų, schemų ir brėžinių atgaminimui (reprodukcijoms) leidiniuose ir reklaminėje medžiagoje;
- 8) kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam rodymui;



9) kitose kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse: kūrinių ir gretutinių teisių objektų, išskyrus audiovizualinių kūrinių (filmų) pirmuosius įrašus, viešam paskelbimui arba padarymui viešai prieinamais teikiant papildomas internetines paslaugas;

10) kitose kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse.

2. Kolektyvinis administravimas privalomai taikomas šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

1) kūrinių ir gretutinių teisių objektų kabelinei retransliacijai retransliavimui, išskyrus atvejus, kai tai yra pačių kabelinės retransliacijos operatorių programos bei retransliavimą papildančių paslaugų teikimui;

2) fonogramų, išleistų komerciniais tikslais, transliavimui, retransliavimui, retransliavimą papildančių paslaugų teikimui ir ar kitokiam viešam paskelbimui (įskaitant foninę muziką);

3) kūrinių ir gretutinių teisių objektų viešam paskelbimui, kai signalų platintojai vykdo tiesioginį tiekimą;

34) kūrinių atgaminimui reprografijos būdu (bet koku fotokopijavimo būdu ar naudojant kitus panašaus pobūdžio procesus, kai atgaminama popieriuje ar kitoje panašioje laikmenoje);

45) knygų ir kitų leidinių panaudai bibliotekose;

56) kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimui asmeniniais tikslais.

3. Tuo atveju, kai autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas nėra suteikęs įgaliojimų jokiai kolektyvinio administravimo organizacijai administruoti jo išimtinę teisę leisti kūrinio ar gretutinių teisių objekto retransliaciją retransliavimą, retransliavimą papildančių paslaugų teikimą, viešą paskelbimą signalų platintojams vykdam tiesioginį tiekimą, laikoma, kad tokius įgaliojimus turi kolektyvinio administravimo organizacija, Lietuvos Respublikos teritorijoje administruojanti tokio pobūdžio teises. Toks autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas turi tokias pačias teises ir įsipareigojimus pagal retransliacijos operatorių retransliuotojų, signalų platintojų, vykdančių tiesioginį tiekimą, ir kolektyvinio administravimo organizacijos sudarytas sutartis kaip ir kiti teisių subjektai, kurie yra suteikę tai kolektyvinio administravimo organizacijai tokius įgaliojimus. Toks autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas, praėjus trejų metų laikotarpiui skaičiuojant nuo retransliavimo, ar retransliavimą papildančių paslaugų teikimo, kuriems buvo panaudotas jo kūrinys ar gretutinių teisių objektas, dienos, gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją prašydamas spresti klausimus dėl jo teisių administravimo. Jeigu išimtinės teisės į kūrinių ar gretutinių teisių objektų retransliaciją retransliavimą, retransliavimą papildančių paslaugų teikimą, viešą paskelbimą signalų platintojams vykdam tiesioginį tiekimą Lietuvos Respublikoje administruoja daugiau negu viena kolektyvinio administravimo organizacija, autorių teisių ar gretutinių teisių subjektas gali pasirinkti sprendimą, kuri iš jų bus laikoma įgaliota kolektyviai administruoti jo teises į kūrinių ar gretutinių teisių objektų kabelinį retransliavimą, pateikdamas pasirinktai kolektyvinio administravimo organizacijai rašytinį laisvos formos prašymą sudaryti sutartį dėl jo teisių kolektyvinio administravimo. Jeigu per trejų metų laikotarpį teisių subjektas nepasirenka kolektyvinio administravimo organizacijos, kuri bus įgaliota administruoti jo teises į kūrinių ar gretutinių teisių objektų kabelinį retransliaciją, tokią įgaliotą kolektyvinio administravimo organizaciją skiria Vyriausybės priimta tos Europos Sąjungos valstybės narės, su kurios teritorija susijusias retransliavimo, retransliavimą papildančių paslaugų teikimo, ar tiesioginio tiekimo teises siekia įgyti šių paslaugų tiekėjas, įgaliota institucija.

4. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma transliuojančiosios organizacijos retransliavimo teisėms, kuriomis ji naudojasi savo transliacijų atžvilgiu, nepriklausomai nuo to, ar atitinkamos teisės yra jos pačios teisės, ar jai perduotos kitų autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų. Kai transliuojančiosios organizacijos ir retransliuotojai pradeda derybas dėl leidimo retransliuoti transliuojančiosios organizacijos transliacijas suteikimo arba dėl leidimo teikti retransliavimą papildančias paslaugas, tokios derybos turi būti vedamos sąžiningai. Derybose dalyvaujančios šalys viena kitai turi pateikti visą deryboms reikalingą informaciją, vadovaudamosi sąžiningumo, skaidrumo, teisėtumo ir protingumo principais. Negalima be raštu pagrįstos priežasties šalims derybas nutraukti, o taip pat transliuojančiai organizacijai

**Commented [LKTA17]:** Retransliuotojai turi įsigyti teisių turėtojų leidimus retransliavimui ir retransliavimą papildančių paslaugų teikimui vienodomis sąlygomis. Kadangi teikiant retransliavimą papildančias paslaugas yra naudojamas tas pats turinys (tokie patys kūriniai ir gretutinių teisių objektai), kaip ir vykdam retransliavimą, todėl retransliavimą papildančių paslaugų teikėjams turi būti taikomas privalomas kolektyvinis administravimas kaip ir retransliavimo atveju.

Retransliavimą papildančios paslaugos yra dar vienas iš kūrinių ir gretutinių teisių objektų panaudojimo būdų ir turi būti namatyti aiški tvarka, kad šias paslaugas teikiantys retransliuotojai gali gauti teisių turėtojų leidimą tik per privalomą kolektyvinį administravimą, nes jiems įsigyti teisių turėtojų leidimą kitokiu būdu neįmanoma.

Čia norėtume pabrėžti, kad iš KM susirašijimo su EK šiuo klausimu, mes sprendžiame, jog EK atstovai nesuprato apie kokias paslaugas buvo teraujamasi, nes jie savo aiškinimuose nuolat grįždavo prie transliuotojų teikiamų papildomų internetinių paslaugų. Tačiau EK nurodė, kad valstybės gali įvesti privalomą kolektyvinį administravimą signalų platintojams, kas ir yra padaryta 65 str. antros dalies 3) punkte.

Direktyva tiesiog nenumato, kad retransliuotojai gali teikti retransliavimą papildančias paslaugas, todėl KM nepavyko iš EK gauti aiškaus atsakymo. Šiuo remiantis siūlome su retransliavimą papildančias paslaugas teikiančias retransliuotojas elgtis taip, kaip su signalų platintojų atveju.

**Commented [LKTA18]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas, kadangi šios paslaugos yra atskirtos nuo retransliavimo, o teisių turėtojų leidimas šioms paslaugoms teikti turėtų būti gaunamas tokiu pat būdu, kaip ir retransliavimui.

**Commented [LKTA19]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas.

**Commented [LKTA20]:**

Pastaba. Kadangi retransliavimą papildančias paslaugas gali teikti tik retransliuotojai, tai čia nurodyti retransliavimą papildančias paslaugas nebūtina.

**Commented [LKTA21]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas.

**Commented [LKTA22]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas.

**Commented [LKTA23]:** Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas.

**Commented [LKTA24]:** Įprastai densi pati viena transliuojančioji organizacija su retransliuotojais ar juos atstovaujančiomis organizacijomis, pvz. LKTA.

**Commented [LKTA25]:**

Pastaba. Vietą, kur išliko paminėtos retransliavimą papildančios paslaugos.

**Commented [LKTA26]:** LKTA ne kartą teikė šiuos pasiūlymus. Negalima nepagrįstai leisti transliuotojui nutraukti derybų, kadangi tokiu būdu retransliuotojas gali būti verčiamas sutikti su transliuotojo diktuojamomis sąlygomis, arba verčiamas bent laikinai nutraukti šio transliuotojo programų retransliavimą, jeigu derybų metu baigė galioti ankstesnė sutartis. Tai labai negerai, ypač vertinant, kad su kita dalimi retransliuotojų tokias derybas transliuotojas gali vesti toliau, arba net su vienu ar keliais retransliuotojais pasirašyti naujas ar pratęsti buvusias sutartis. Tokiu būdu būtų sudaromos nesąžiningos konkurencijos sąlygos Lietuvos retransliavimo rinkoje ir retransliuotojai verčiami paklusti transliuotojų diktatui.

LKTA nutiko su DG pozicija, kad nereikia versti transliuotojo teikti retransliuotojams: siūlomų tarifų ir jų nuolaidų taikymo skaidrumo deklaraciją pagal Vynausybės įgaliojimo institucijos patvirtintą transliuotojų tarifų ir jų nuolaidų skaidrumo ataskaitai būtinos informacijos sąrašą. Nors Direktyvos 2019/789 5 str. 2 dalies nuostatais bei išaiškinimus pateiktus Direktyvos preambulos (17) p., kurio paskutinis sakinytis teigia, kad gali būti numatytos panašios taisyklės, kaip taikomos kolektyvinio administravimo organizacijoms pagal Direktyvą 2014/26/ES.

Todėl prašome įvertinti šį pasiūlymą.



trunkdyti atskiriems retransliuotojams dalyvauti derybose. Jeigu derybų metu šalims nepavyksta susitarti dėl licencinės sutarties sąlygų ir (ar) atlyginimo tarifų ir sudaryti licencinę sutartį, bet kuri iš derybų šalių gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją ar kitą tarpininkavimo derybose (mediacijos) paslaugas teikiantį tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl licencinės sutarties sudarymo.

5. Šis straipsnis netaikomas spaudos publikacijoms.“

29 straipsnis. Įstatymo papildymas 65<sup>1</sup> straipsniu

Papildyti Įstatymą 65<sup>1</sup> straipsniu:

„65<sup>1</sup> straipsnis. Išplėstinis kolektyvinis autorių teisių ir gretutinių teisių administravimas

1. Kai kolektyvinio administravimo organizacija sudaro licencinę sutartį su naudotojais dėl kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo, šio straipsnio numatytais atvejais tokia sutartis taikoma ir tiems autorių teisių ar gretutinių teisių subjektams, kurie nesuteikė įgaliojimo tai kolektyvinio administravimo organizacijai administruoti jų teisių (toliau – išplėstos apimtys licencija).

2. Išplėstos apimtys licencijos gali būti teikiamos tik šiose kūrinių ir (ar) gretutinių teisių objektų panaudojimo srityse:

1) kūrinių ar gretutinių teisių objektų, kuriems taikomas šio Įstatymo 97 straipsnis ir kurie šio Įstatymo 100 straipsnyje nustatyta tvarka yra pripažinti kūriniams, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimui, platinimui, viešam paskelbimui ar padarymui viešai prieinamų, kai išplėstos apimtys licencijos yra suteikiamos kultūros paveldo įstaigoms;

2) fotografijos kūrinių, tapybos, grafikos, taikomosios dailės ir kitų dailės kūrinių, iliustracijų, brėžinių, eskizų ir kitų vizualiojo meno kūrinių atgaminimui, platinimui, adaptavimui, viešam rodymui, viešam paskelbimui ir padarymui viešai prieinamų, kai išplėstos apimtys licencijos yra suteikiamos kultūros paveldo įstaigoms;

3) transliacijoms reikalingų muzikos kūrinių, muzikos ir kitų atlikimų įrašų, fonogramų atgaminimui įrašuose archyvacijos tikslais, kai tokie įrašai saugomi ilgiau nei 30 dienų;

4) dailės kūrinių viešam rodymui.

3. Išplėstos apimtys licencijas gali teikti kolektyvinio administravimo organizacijos, kurios Vyriausybės įgalios institucijos yra pripažintos pakankamai atstovaujančiomis atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių subjektams ir teisėms, kurioms taikoma išplėstos apimtys licencija. Kolektyvinio administravimo organizacija gali būti pripažinta pakankamai atstovaujančia, jeigu ji turi didžiausią skaičių narių, esančių atitinkamo tipo kūrinių ar gretutinių teisių objektų teisių turėtojais, arba jeigu ji yra vienintelė, kuri administruoja teises į atitinkamo tipo kūrinius ar gretutinių teisių objektus.

4. Išplėstos apimtys licencijos gali būti tik neišimtinės licencijos. Išplėstos apimtys licencijos galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą atvejį.

5. Išplėstos apimtys licencija užtikrina tokias pačias sąlygas visiems teisių turėtojams, įskaitant Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominės erdvės valstybių narių teisių turėtojus, kurių kūriniai ar gretutinių teisių objektai naudojami tokios licencijos pagrindu, ir užtikrina tas pačias teises, kurios yra numatytos šio Įstatymo 71 straipsnyje.

6. Išplėstinio būdu kolektyviai administruojamų teisių subjektai turi teisę bet kada (prieš įsigaliojant licencijai ar jos galiojimo laikotarpiu) paprieštarauti jų kūrinių ar gretutinių teisių objektų panaudojimui pateikdami kolektyvinio administravimo organizacijai laisvos formos pranešimą, kuriame turi būti nurodyta, ar prašoma nustoti administruoti visas jų turimų autorių teises ar gretutines teises, ar tik tam tikrų kategorijų teises ar tam tikrų rūšių kūrinius ir gretutinių teisių objektus.

**Commented [LKA27]:** Neleidžiant derybose dalyvauti norintiems retransliuotojams tektų pripažinti, kad transliuotojai siekia separacinių derybų su atskirus retransliuotojais, kas sudarytų nesąžiningą konkurenciją Lietuvos retransliavimo rinkoje.



7. Kolektyvinio administravimo organizacija nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po teisių turėtojo prašymo gavimo, įvertina teisių turėtojų pateiktą prašymą ir imasi veiksmų dėl teisės administruoti kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimą, nurodytą pranešime, atšaukimo pagal išplėstos apimties kolektyvinę licenciją. Kolektyvinio administravimo organizacija apie teisių administravimo atšaukimą atskirais pranešimais informuoja:

- 1) teisių turėtoją, pateikusį prašymą;
- 2) naudotoją, kad yra nustojama teikti atitinkama naudojimo būdų licencija ir kad naudotojas dėl tolesnio naudojimo turi tartis su teisių turėtoju.

8. Naudotojas, gavęs kolektyvinio administravimo organizacijos pranešimą šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, nutraukia pranešime nurodytą naudojimą per pranešime nustatytą terminą, jeigu po pranešimo gavimo negavo leidimo toliau naudoti iš paties autorių teisių ar gretutinių teisių subjekto. Veiksmai, kuriuos naudotojas atliko iki pranešime nurodyto termino, nuo kurio licencija yra atšaukiama, laikomi teisėtais ir nesukelia jam neigiamų pasekmių.

9. Jeigu kolektyvinio administravimo organizacija turi išplėstinai kolektyviai administruojamų teisių subjektui mokėtinų sumų, surinktų už kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimą pagal išplėstinę kolektyvinę licenciją, suteiktą iki administravimo teisės panaikinimo ar leidimo administruoti pasirinktas arba tam tikrų kategorijų teises atšaukimo, teisių turėtojo teisės, numatytos šio Įstatymo 72<sup>7</sup>, 72<sup>8</sup>, 72<sup>9</sup>, 72<sup>15</sup>, 72<sup>17</sup>, 72<sup>24</sup> ir 72<sup>27</sup> straipsniuose, lieka galioti iki teisės administruoti panaikinimo ar teisės administruoti pasirinktas arba tam tikrų kategorijų teises atšaukimo įsigaliojimo.

10. Kolektyvinio administravimo organizacija, teikianti išplėstos apimties licencijas, savo interneto svetainėje turi skelbti informaciją apie:

- 1) išduotas išplėstos apimties licencijas likus 30 dienų iki licencijos įsigaliojimo, nurodydama kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudotojus, panaudojimo būdus ir licencijos galiojimo trukmę;
- 2) šio straipsnio 6 dalyje nurodytą teisių turėtojams suteikiamą teisę atšaukti administravimo teisę.

### 30 straipsnis. 72<sup>12</sup> straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72<sup>12</sup> straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Prašymą suteikti licenciją naudotojas turi pateikti kolektyvinio administravimo organizacijai ne vėliau kaip prieš 14 darbo dienų, o prašymą suteikti išplėstos apimties licencijas – ne vėliau kaip prieš 30 darbo dienų, iki kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo pradžios pagal laikantis šio Įstatymo 72<sup>4</sup> straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytų sąlygų kolektyvinio administravimo organizacijos patvirtintą licencijų teikimo tvarkos aprašą (toliau šiame skyriuje – licencijų teikimo tvarkos aprašas), patvirtintą kolektyvinio administravimo organizacijos laikantis šio Įstatymo 72<sup>1</sup> straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytų sąlygų. Licencijų teikimo tvarkos apraše turi būti numatytos aiškos, objektyviai ir nediskriminaciniais kriterijais pagrįstos standartinės licencijų teikimo sąlygos. Kolektyvinio administravimo organizacija prašymą pateikusiems naudotojams turi sudaryti sąlygas susipažinti su kolektyviai administruojamu repertuaru. Naudotojas turi pateikti kolektyvinio administravimo organizacijai informaciją apie kūrinių ar gretutinių teisių objektų naudojimo būdus ir komercinės veiklos sritį ar tikslus, kuriems bus naudojami kūriniai ar gretutinių teisių objektai, taip pat kitą informaciją, kuri gali būti svarbi sudarant licencinę sutartį.“

### 31 straipsnis. 72<sup>13</sup> straipsnio pakeitimas

Pakeisti 72<sup>13</sup> straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„1. Kolektyvinio administravimo organizacija, teikdama naudotojams licencijas naudoti kūrinius ar gretutinių teisių objektus ir administruodama kolektyviai administruojamų pajamų surinkimą ir išieškojimą, taiko pagal šio Įstatymo 72<sup>1</sup> straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytas sąlygas patvirtintus atlyginimų tarifus ir galimas jų nuolaidas (išskyrus šio Įstatymo numatytais atvejais

patvirtintus kompensacinių atlyginimų tarifus, taip pat atlyginimų tarifus, taikomus privalomo kolektyvinio administravimo srityse).

2. Kolektyvinio administravimo organizacijos taikomi atlyginimo tarifai turi būti pagrįsti, *inter alia*, atsižvelgiant į teisių naudojimo prekyboje ekonominę vertę, kūrinių ir gretutinių teisių objektų pobūdį ir naudojimo sritį, taip pat kolektyvinio administravimo organizacijos teikiamų paslaugų ekonominę vertę. Kolektyvinio administravimo organizacijos taikomi atlyginimo tarifai už kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudojimą teikiant papildomas internetines paslaugas ir retransliavimą papildančias paslaugas turi būti pagrįsti papildomai atsižvelgiant į kūrinių ir gretutinių teisių objektų naudojimo intensyvumą, paslaugų, kuriose naudojami kūriniai ir gretutinių teisių objektai, savybes, įskaitant prieigos prie turinio, įtraukto į paslaugas, trukmę, auditoriją, įskaitant nacionalinę auditoriją ir užsienio auditoriją (įvertinus, ar turinys kreipiamas į užsienio teritoriją), kalbas, kuriomis ji teikiama, tačiau neužkertant kelio apskaičiuoti mokėtiną autorių atlyginimą pagal transliuojančiosios organizacijos pajamas, o teikiant retransliavimą papildančias paslaugas, pagal retransliuotojo pajamas, gaunamas iš šių paslaugų."

Commented [LKT28]:

Pastaba. Vieta, kur išliko paminėtos retransliavimą papildančios paslaugos.

Commented [LKT29]: Būtina patikslinti, nes nelogiška apskaičiuoti mokesčius už retransliavimą papildančių paslaugų teikimą pagal transliuotojo pajamas.

Commented [LKT30]: Būtina nurodyti ir retransliavimą papildančias paslaugas.

3. Šio Įstatymo 65 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punkte numatyto privalomo kolektyvinio administravimo atveju teikiant licenciją kūrinių ir gretutinių teisių objektų retransliavimui, retransliavimą papildančių paslaugų teikimui, viešam paskelbimui signalų platintojams vykdančiam tiesioginį tiekimą, atlyginimo, mokamo už suteiktą teisę retransliuoti kūrinius ir gretutinių teisių objektus, tarifai nustatomi kolektyvinio administravimo organizacijų ir naudotojų (retransliacijos operatorių retransliuotojų ir signalų platintojų, vykdančių tiesioginį tiekimą paslaugų teikėjų) derybų būdu. Negalima be pagrįstos priežasties šalių derybų nutraukti, taip pat trukdyti atskiriems teisių turėtojams dalyvauti derybose. Jeigu derybų šalims nepavyksta susitarti dėl atlyginimo tarifų ir sudaryti licencinę sutartį dėl aukščiau šioje dalyje išvardintų teisių kūrinių ir gretutinių teisių objektų retransliaciją, bet kuri iš derybų šalių gali kreiptis į šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 1 dalyje numatytą Lietuvos autorių teisių ir gretutinių teisių komisiją ar kitą tarpininkavimo derybose (mediacijos) paslaugas teikiančią tarpininką, prašydama tarpininkauti derybose dėl atlyginimo tarifų ir licencinės sutarties sudarymo."

### 32 straipsnis. 72<sup>30</sup> straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 72<sup>30</sup> straipsnio 3 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) šio Įstatymo 65 straipsnio 4 dalyje ir 72<sup>13</sup> straipsnio 3 dalyje numatytais sąlygomis tarpininkauja derybose dėl teisės retransliuoti kūrinius ir gretutinių teisių objektus bei atlyginimo už suteiktą retransliacijos teisę tarifų ir nagrinėja klausimus dėl šio Įstatymo 65 straipsnio 3 dalyje numatytų teisių įgyvendinimo.“

2. Papildyti 72<sup>30</sup> straipsnio 3 dalį 7 punktu:

„7) tarpininkauja derybose dėl teisės teikti užsakomųjų vaizdo programų paslaugas siekiant užtikrinti audiovizualinių kūrinių prieinamumą kompiuterių tinklais (internete).“

3. Papildyti 72<sup>30</sup> straipsnį 4 dalimi:

„4. Komisija sprendžia:

1) turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojų ginčus su autorių teisių ar gretutinių teisių subjektais, išskyrus spaudos publikacijos leidėjus, – dėl šio Įstatymo 105 ir 106 straipsnių nuostatų taikymo;

2) autorių ar atlikėjų ginčus su kitomis sutarčių šalimis, kylančius dėl informacijos teikimo, taikant šio Įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnio nuostatas;

3) autorių ar atlikėjų ginčus su kitomis sutarčių šalimis, kylančius dėl papildomo atlyginimo, taikant šio Įstatymo 40<sup>2</sup> straipsnio nuostatas.“

4. Buvusią 72<sup>30</sup> straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi.

5. Pakeisti 72<sup>30</sup> straipsnio 5 dalį ir išdėstyti ją taip:

„5. Šio straipsnio 1- ir 2 ir 4 dalyse nurodytus ginčus Komisija sprendžia pagal Vyriausybės įgalios institucijos patvirtintą ikiteisminio kolektyvinio administravimo ginčų sprendimo tvarkos aprašą. Šio straipsnio 3 dalies 3–6 3–7 punktuose numatytas tarpininkavimo funkcijas Komisija



atlieka pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą tarpininkavimo derybose tvarkos aprašą. Šiuose tvarkos aprašuose numatytos ginčų sprendimo ir tarpininkavimo procedūros turi būti skubios, nepriklausomos ir nešališkos. Ginčo sprendimo ar tarpininkavimo derybose procesas negali trukti ilgiau kaip 30 darbo dienų, skaičiuojant nuo ginčo sprendimo ar tarpininkavimo proceso pirmojo posėdžio dienos. Komisijos nariai dalyvauja ginčo sprendimo ar tarpininkavimo procese tik pasirašę nešališkumo deklaraciją, kurioje patvirtina savo nešališkumą ir nepriklausomumą nuo ginčo ar derybų šalių.“

5. Buvusias 72<sup>30</sup> straipsnio 5–7 dalis atitinkamai laikyti 6–9 dalimis.

### 33 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas.

1. Pakeisti 75 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Kai autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių subjektų taikomos techninės apsaugos priemonės šių teisių naudotojams trukdo pasinaudoti autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimais, numatytais šio Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje, 20<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje, 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 22<sup>1</sup> straipsnyje, 22<sup>2</sup> straipsnyje, 23 straipsnyje, 25 straipsnyje, 27 straipsnyje, 29 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 32 straipsnio 5, 6, 7, 8 dalyse, 58 straipsnio 1 dalies 4, 5, 7, 8, 9, 15 punktuose ir 2 dalyje ir 63 straipsnio 1 dalyje, teisių naudotojams turi būti sudarytos sąlygos ar suteiktos tinkamos priemonės (pvz., dekodavimo prietaisai ir kitos), leidžiančios pasinaudoti teisėtai prieinamais autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektais tiek, kad teisių naudotojai turėtų nekomercinės naudos iš jų interesais numatytų autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimų.“

2. Pakeisti 75 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma kūriniams, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių objektams, kurie teikiant dialogines užsakomąsias paslaugas kompiuterių tinklais (internete) padaryti viešai prieinami visuomenės nariams individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku. Tokių paslaugų teikimo sąlygos nustatomos sutartyse. Ši dalis netaikoma autorių teisių, gretutinių teisių ir *sui generis* teisių apribojimams, numatytiems šio Įstatymo 22<sup>1</sup> straipsnyje, 22<sup>2</sup> straipsnyje, 23 straipsnyje, 32 straipsnio 5, 6, 7, 8 dalyse, 58 straipsnio 1 dalies 15 punkte ir 63 straipsnio 1 dalyje.“

### 34 straipsnis. 89 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 89 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) knygų, dienoraščių, laikraščių, žurnalų arba kitų rašytinių kūrinių forma išleistiems kūriniams, esantiems Lietuvos Respublikos ~~viešai prieinamų bibliotekų, muziejų, archyvų, kino ir (ar) garso kultūros~~ paveldo įstaigų, ~~švietimo įstaigų ir mokslinių tyrimų institutų (toliau – kultūros, švietimo ir mokslo įstaigos) kolekcijose;~~“

2. Pakeisti 89 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„2) audiovizualiniams kūriniams ir fonogramoms, esantiems kultūros, ~~švietimo ir mokslo paveldo įstaigų~~ kolekcijose;“

3. Pakeisti 89 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir išdėstyti jį taip:

„1) šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems kūriniams ir fonogramoms, kurie niekada nebuvo išleisti ar transliuoti, jeigu viešą prieigą prie šių kūrinių ir fonogramų teisių turėtojų leidimu suteikė Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių narių kultūros kultūros, ~~švietimo ir mokslo paveldo įstaigos~~ ar visuomeninės transliuojančiosios organizacijos, jeigu pagrįstai galima manyti, kad teisių turėtojai nepareikš prieštaraavimo dėl šių kūrinių ir fonogramų naudojimo būdų ir sąlygų, numatytų šio Įstatymo 94 straipsnyje;“

### 35 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 91 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinius savo veiklos srityse nekomerciniais tikslais, vykdydamos savo įprastinę veiklą, susijusią su viešojo intereso tikslais kultūros sklaidos, paveldo apsaugos, švietimo, mokslo ir visuomenės informavimo srityse, gali naudoti tik šio Įstatymo 89

straipsnio 1 dalyje nurodytos kultūros, švietimo ir mokslo paveldo įstaigos ir visuomeninis transliuotojas (toliau – nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojai), jeigu naudojami nenustatytų teisių turėtojų kūriniai yra jų kolekcijose.“

### 36 straipsnis. 93 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 93 straipsnio 2 dalį ir išdėstyti ją taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje duomenų bazėje registruojamų duomenų sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija registruojami šie duomenys:

- 1) atsakinga nacionalinė įstaiga (pavadinimas ir kontaktinė informacija);
- 2) teisių turėtojų paieškos, po kurios buvo padaryta nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojo išvada, kad kūrinyje ar fonogramoje laikomi nenustatytų teisių turėtojų kūrinių rezultatai;
- 3) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių pavadinimas arba trumpas aprašymas, jeigu nėra pavadinimo, ir pobūdis (rašytinis kūrinyje, audiovizualinis kūrinyje ar fonogramoje);
- 4) autorius (bendraautorai), atlikėjas (atlikėjų kolektyvas), audiovizualinio kūrinių ar fonogramos gamintojas, leidėjas (jeigu tokia informacija nurodyta kūrinyje ar fonogramoje);
- 5) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojas (pavadinimas ir kontaktinė informacija);
- 6) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo būdai;
- 7) informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statuso panaikinimą.“

### 37 straipsnis. 96 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 96 straipsnio 1 dalį ir išdėstyti ją taip:

„1. Šio Įstatymo 95 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka panaikinus nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą, teisių turėtojai turi teisę gauti vienkartinę kompensaciją už buvusio nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimą šio Įstatymo 94 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais. Prašymus išmokėti šią kompensaciją teisių turėtojai pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai. Sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo ir jos dydžio Vyriausybės įgaliota institucija priima atsižvelgdama į kompensavimo už nenustatytų teisių turėtojų kūrinių ir kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimą ekspertų komisijos (toliau – ekspertų komisija) rekomendacines išvadas. Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimas ir ekspertų komisijos išvados priimamos įvertinus konkretaus buvusio nenustatytų teisių turėtojų kūrinių nekomercinės naudojimo sąlygas (kūrinių ar fonogramos viešą prieinamumą, naudojimo būdus, poreikį išsaugoti arba atgaminti prarastus, sunaikintus arba tapusius netinkamus naudoti egzempliorius, nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojo siekiamų viešojo intereso tikslų svarbą, galimą padarytą žalą teisių turėtojams). Ekspertų komisiją iš 7 narių – Lietuvos meno kūrėjų asociacijos, kolektyvinio administravimo organizacijų ir Vyriausybės įgaliotos institucijos atstovų – 2 metams sudaro ir jos nuostatus tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Darbas ekspertų komisijoje apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.“

### 38 straipsnis. Įstatymo papildymas VIII skyriumi

Papildyti Įstatymą VIII skyriumi:

#### „VIII SKYRIUS

#### KŪRINIAI, GRETUTINIŲ TEISIŲ IR *SUI GENERIS* TEISIŲ OBJEKTAI, KURIAIS NEBEPREKIAUJAMA, IR JŲ NAUDOJIMO SĄLYGOS

97 straipsnis. Objektai, kuriems taikomos kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo sąlygos

1. Kūrinių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektų, kuriais nebeprekiuojama (toliau šiame skyriuje – kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama) naudojimo sąlygos taikomos kultūros paveldo įstaigų fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esantiems visų rūšių kūriniams, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių objektams (toliau – kūriniai ar kiti objektai), kurių teisinės apsaugos terminai nėra pasibaigę (įskaitant neišleistus kūrinius ar kitus objektus, taip pat kūrinius ar kitus objektus, kurie niekuomet nebuvo viešoje prekyboje), jeigu šio



Įstatymo nustatyta tvarka jie yra pripažinti kūrinių ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama.

2. Kūrinys ar kitas objektas igyja kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama statusą, šio Įstatymo 99 straipsnyje nustatyta tvarka atlikus jų prieinamumo viešoje prekyboje patikrą (toliau šiame skyriuje – patikra), ir atliktos patikros rezultatus, kurie leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad kūrinys ar kitas objektas visuomenei nėra prieinamas viešoje prekyboje, paviešinus šio Įstatymo 100 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Laikoma, kad kūrinys ar kitas objektas nuolat yra kultūros paveldo įstaigos fondo rinkiniuose ar kolekcijose, kai kultūros paveldo įstaigai jis priklauso nuosavybės teise.

4. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama naudojimo sąlygos netaikomos kultūros paveldo įstaigų fonduose esantiems kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama rinkiniams ar kolekcijoms, jei, atlikus patikrą, nustatoma, kad tokius rinkinius ar kolekcijas daugiausia sudaro:

1) kūriniai ar kiti objektai, išskyrus audiovizualinius kūrinius, kurie pirmą kartą buvo išleisti arba, jei išleisti nebuvo, pirmą kartą buvo transliuoti trečiojoje šalyje, išskyrus atvejus, kai trečiųjų šalių teisių turėtojams pakankamai atstovauja pagal šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkama kolektyvinio administravimo organizacija, galinti suteikti licenciją naudoti tokius kūrinius;

2) audiovizualiniai kūriniai, kurių gamintojų buveinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra trečiojoje šalyje, arba trečiosios šalies piliečių kūriniai, kai, po pakankamų pastangų pagal 99 straipsnyje numatytą tvarką atlikus patikrą, nebuvo galima nustatyti kūrinio ar kito objekto kilmės, valstybės narės ar trečiosios šalies.

5. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama naudojimo sąlygos taip pat netaikomos kultūros paveldo įstaigų fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esantiems kūriniams ar kitiems objektams, kurių kopijas kultūros paveldo įstaigos daro bet kokių formatu, ar bet kokiaje laikmenoje tokių kūrinių ar kitų objektų išsaugojimo tikslais ir tiek, kiek tai būtina jiems išsaugoti.

98 straipsnis. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudotojai

1. Kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, savo veiklos srityse nekomerciniais tikslais, vykdydamos savo įprastinę veiklą, susijusią su viešojo intereso tikslais kultūros sklaidos, paveldo apsaugos, švietimo, mokslo ir visuomenės informavimo srityse, gali naudoti tik kultūros paveldo įstaigos, jeigu naudojami kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama, yra jų fonduose.

2. Kultūros paveldo įstaigos, siekdamos įgyvendinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus viešojo intereso tikslus, susijusius su kūrinių, kuriais nebeprekiuojama, naudojimu tuo atveju, kai tokiems kūriniams ar kitiems objektams taikomas autorių teisių ar kitų turtinių teisių apribojimas, turi teisę įstatymų nustatyta tvarka sudaryti su kitais asmenimis bendradarbiavimo, jungtinės veiklos (partnerystės), paslaugų ir kitas sutartis.

3. Asmenys, su kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudotojais sudarę šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sutartis, neįgyja teisės patys naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, ar kontroliuoti jų naudojimą.

99 straipsnis. Kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, patikros sąlygos, tvarka ir šaltiniai

1. Kultūros paveldo įstaigos nustato, ar kūrinių ar kitais objektais ar jų rinkiniais nebeprekiuojama, pagrįstai įvertindamos, ar jie yra viešoje prekyboje, atsižvelgdamos į konkrečius Kūrinio ar kito objekto ar konkretaus jų rinkinio ar kolekcijos ypatybes.

2. Kultūros paveldo įstaigos atlieka kūrinių ar kitų objektų, jų rinkinių ar kolekcijų viešo prieinamumo viešoje prekyboje vertinimą, numatytą šio straipsnio 1 dalyje, patikrindamos atitinkamus katalogus ar duomenų bazines, kuriose kaupiama informacija apie kūrinius,

esančius viešojoje prekyboje, ir kurių pavyzdinį sąrašą ir patikros tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos rekomendacijos.

3. Kiekvieno kūrinio ar kito objekto, esančio kultūros paveldo įstaigos fonduose, atskiras vertinimas atliekamas tik tuomet, kai manoma, kad tai pagrįsta atsižvelgiant į turimą svarbią informaciją, prieinamumo viešojoje prekyboje tikimybę ir tikėtiną sandorio kainą.

4. Patikra atliekama Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu joje yra įsisteigusi kultūros paveldo įstaiga, nebent patikra kitose Europos Sąjungos valstybėse ar Europos ekonominės erdvės valstybėse laikoma pagrįsta, įskaitant tokius atvejus, kai turima lengvai prieinama informacija, kad literatūros kūrinyje buvo pirmą kartą paskelbtas kitoje valstybėje narėje tam tikra kalba.

#### 100 straipsnis. Patikros rezultatų viešinimas

1. Kultūros paveldo įstaigos, atlikusios kūrinių ar kitų objektų patikrą, kuri leidžia daryti išvadą, kad kūriniai ar kiti objektai gali būti laikomi kūriniais ar kitais objektais, kuriais nebeprekiuojama, informaciją apie patikros rezultatus ir informaciją, kokiais būdais ir sąlygomis kultūros paveldo įstaigos naudos kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, pateikia Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai (toliau – Nacionalinė biblioteka), kuri atsakinga už šios informacijos viešinimą Europos Sąjungos viešame interneto portale (toliau – Europos Sąjungos portalas), kurį administruoja Europos Sąjungos Intelektinės nuosavybės tarnyba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą Europos Sąjungos portale paskelbtą informaciją Nacionalinė biblioteka skelbia ir savo administruojamoje duomenų bazėje, taip sudarydama sąlygas šios informacijos viešinimo priemonių plėtrai Lietuvos Respublikoje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame Europos Sąjungos portale ir 2 dalyje nurodytoje duomenų bazėje viešinamų duomenų sąrašą ir viešinimo tvarką tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama, Europos Sąjungos portale turi būti paviešinti ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki jų naudojimo pradžios.

4. Kūriniai ar kiti objektai, paviešinti šio straipsnio 1–3 dalyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, įgyja kūrinių, kuriais nebeprekiuojama statusą ir gali būti naudojami šio įstatymo 101 ir 102 straipsniuose nustatytais būdais ir sąlygomis.

#### 101 straipsnis. Leistini kūrinių, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimo būdai ir sąlygos pagal kolektyvinio administravimo organizacijos suteiktas licencijas

1. Kultūros paveldo įstaigos turi teisę naudoti savo fondų rinkiniuose ar kolekcijose nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, pagal kolektyvinio administravimo organizacijų joms suteiktas išplėstos apimties licencijas, kurių teikimo sąlygos ir tvarka numatyta šio įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio nuostatose.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos licencijos yra neišimtinės nekomercinės paskirties licencijos ir suteikia teisę kultūros paveldo įstaigai atgaminti, platinti, viešai paskelbti ar padaryti viešai prieinamus kompiuterių tinklais (internete) tik kultūros paveldo įstaigoje nuolat esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama.

3. Šiame straipsnyje numatytos licencijos suteikia teisę kultūros paveldo įstaigai naudoti kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, Lietuvos Respublikoje ir bet kurioje Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje.

#### 102 straipsnis. Leistini kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, naudojimo būdai ir sąlygos taikant autorių ar kitų turtinių teisių apribojimus

1. Tais atvejais, kai kultūros paveldo įstaigos neturi sąlygų gauti šio įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnyje numatytos kolektyvinio administravimo organizacijos licencijos naudoti turimus kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama (nėra kolektyvinio administravimo organizacijos, atitinkančios šio įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus, arba ji nevykdo tam tikrų rūšių kūrinių ar kitų objektų kolektyvinio teisių administravimo),



kultūros paveldo įstaigos turi teisę nekomerciniais tikslais naudoti savo fondų rinkiniuose ar kolekcijose esančius kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, juos atgaminti, platinti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamus kompiuterių tinklais (internete) taikydamos šio Įstatymo IV skirsnyje, 58 ir 63 straipsniuose numatytus turtinių teisių apribojimus.

2. Kūriniai ar kiti objektai, kuriais nebeprekiuojama šios straipsnio 1 dalyje numatytais sąlygomis gali būti naudojami tik Lietuvos Respublikoje, jeigu tokiais būdais ir tokiomis sąlygomis naudojanti kūrinys ar kitus objektus kultūros paveldo įstaiga yra įsteigta Lietuvos Respublikos teritorijoje.

3. Kultūros paveldo įstaiga turi užtikrinti, kad naudojant kūrinius ar kitus objektus šiame straipsnyje numatytais sąlygomis, bus nurodomi, jei tai įmanoma, autorių ir (ar) kitų teisių subjektų vardai ir naudojami šaltiniai.

4. Kultūros paveldo įstaigos, naudodamos kūrinius ar kitus objektus, kuriais nebeprekiuojama, šiame straipsnyje numatytais būdais ir sąlygomis, gali gauti pajamų išimtinai tik patiriamoms kūrinių ar kitų objektų, kuriais nebeprekiuojama, atgaminimo, platinimo, viešo paskelbimo ir jų padarymo viešai prieinamų kompiuterių tinklais (internete) išlaidoms padengti.

103 straipsnis. Kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimas

1. Kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusas bet kuriuo metu, įskaitant tuos atvejus, kai licencija jau suteikta arba kūrinys ar kitas objektas jau pradėtas naudoti atitinkamu būdu, gali būti panaikintas autorių teisių, gretutinių teisių ar *sui generis* teisių subjekto (toliau šiame skyriuje – teisių turėtojas) iniciatyva.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytu tikslu teisių turėtojas gali pasirinkti šiuos statuso panaikinimo būdus:

1) kultūros paveldo įstaigai pateikti prašymą panaikinti kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, statusą;

2) Europos Sąjungos portale inicijuoti kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimą, užpildydamas bendrąją atsisakymo užklausą elektronine forma.

3. Teisių turėtojų prašymus, pateiktus kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statuso panaikinimo tikslu, nagrinėja:

1) kultūros paveldo įstaiga, jeigu šio straipsnio 2 dalies 1 papunktyje numatyta tvarka prašymas susijęs su kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimu pagal turtinių teisių apribojimą, numatytą šio Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje; kultūros paveldo įstaiga nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po teisių turėtojo prašymo gavimo dienos, įvertina teisių turėtojų pateiktą prašymą, imasi veiksmų nutraukti kūrinių ar kitų objektų naudojimą, nurodytą prašyme, ir apie tai informuoja teisių turėtoją;

2) kolektyvinio administravimo organizacija šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 6 ir 7 dalyje nustatyta tvarka, jeigu šio straipsnio 2 dalies 1 papunktyje pateikta tvarka prašymas susijęs su kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimu pagal licenciją, suteiktą laikantis šio Įstatymo 101 straipsnio reikalavimų;

3) tas Europos Sąjungos portalo naudotojas (kultūros paveldo įstaiga ar kolektyvinio administravimo organizacija), kuris yra registruotas portalo naudotoju Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir kuriam portalo sistema sugeneruos pranešimą, jeigu prašymas pateiktas pagal šio straipsnio 2 dalies 2 papunktyje numatytu būdu.

104 straipsnis. Teisė gauti atlyginimą ar vienkartinę kompensaciją panaikinus kūrinio ar kitos objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusą

1. Panaikinus šio Įstatymo 103 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kūrinio ar kito objekto, kuriuo nebeprekiuojama, statusą, teisių turėtojai turi teisę gauti atlyginimą už faktinį to kūrinio ar kito objekto naudojimą.

2. Atlyginimą už buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimą šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais teisių turėtojai gali gauti šio Įstatymo 65<sup>1</sup> straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

3. Vienkartinę kompensaciją už buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, naudojimą šio Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje nustatytais būdais teisių turėtojai gali gauti Vyriausybės įgaliojimai institucijai pateikę prašymus išmokėti šią kompensaciją. Sprendimą dėl kompensacijos išmokėjimo ir jos dydžio Vyriausybės įgaliojimai institucija priima atsižvelgdama į ekspertų komisijos, nurodytos šio Įstatymo 96 straipsnio 1 dalyje, rekomendacines išvadas.

4. Kompensacija negali viršyti 10 bazinių socialinių išmokų dydžio sumos. Ši kompensacijos suma paskirstoma ir mokama proporcingai buvusio kūrinio, kuriuo nebeprekiuojama, teisių turėtojams. Kompensacija mokama iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme šiam tikslui numatytų lėšų, kurių poreikis nustatomas atsižvelgus į šioje dalyje nustatyta tvarka priimtus sprendimus dėl kompensacijų mokėjimo ir jų dydžio.“

39 straipsnis. Įstatymo papildymas IX skyriumi

Papildyti Įstatymą IX skyriumi:

#### „IX SKYRIUS

#### TURINIO DALIJIMOSI INTERNETU PASLAUGŲ TEIKĖJŲ TAM TIKRO NAUDOJIMOSI KŪRINIAIS IR GRETUTINIŲ TEISIŲ OBJEKTAIS SĄLYGOS

105 straipsnis. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų naudojimasis saugomu turiniu

1. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas (toliau šiame skyriuje – paslaugų teikėjas), suteikdamas visuomenei prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar gretutinių teisių objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, išskyrus spaudos publikacijas, duomenų bazes ir kompiuterių programas (toliau šiame skyriuje – saugomas turinys), atlieka saugomo turinio viešą paskelbimą arba padaro jį viešai prieinamu ir tam turi gauti autorių teisių ar gretutinių teisių subjekto, išskyrus spaudos publikacijos leidėjus, duomenų bazių ar kompiuterių programų autorius (toliau šiame skyriuje – saugomo turinio subjektas), leidimą. Šis leidimas galioja ir turinio dalijimosi internetu paslaugų naudotojams, įkeliantiems saugomą turinį paslaugų teikėjų svetainėse (toliau – paslaugų naudotojai), kai jie veikia ne komerciniais tikslais arba kai jų veikla neduoda didelių pajamų, tačiau tik viešo paskelbimo ir padarymo viešai prieinamu veiksmais ir tik tokios apimtys, kokia buvo suteikta paslaugų teikėjui.

2. Paslaugų teikėjai saugomo turinio subjektų prašymu turi suteikti jiems šią informaciją:

1) apie savo praktiką gaunant saugomo turinio subjektų leidimus ir užtikrinant saugomo turinio neprieinamumą;

2) apie turinio, kuriam taikomos sutartys, naudojimą, kai paslaugų teikėjai ir saugomo turinio subjektai yra sudarę licencines sutartis.

3. Paslaugų teikėjai savo nuostatuose ir naudojimosi savo interneto svetainėmis sąlygose turi pranešti paslaugų naudotojams, kad jie gali naudotis saugomu turiniu, kuriam taikomi šiame Įstatyme numatyti autorių turtinių teisių ar gretutinių teisių apribojimai.

4. Paslaugų teikėjai, teikdami šio Įstatymo 105 ir 106 straipsnių reglamentuojamas paslaugas ir atlikdami naudotojų įkelto saugomo turinio viešo paskelbimo ir padarymo viešai prieinamu veiksmus, neturi bendros prievolės stebėti informaciją, kurią paslaugų teikėjai saugo, tvarko ir reklamuoja.

5. Paslaugų teikėjai nustato ir viešai paskelbia savo interneto svetainėse tvarką apie prieigos prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, apribojimą ar panaikinimą, tokio saugomo turinio pašalinimą iš savo interneto svetainių ir prieigos prie tokio saugomo turinio grąžinimą į savo interneto svetaines.



6. Paslaugų teikėjai savo veikloje vadovaujasi bendradarbiavimo su saugomo turinio subjektais principu ir veiklos reguliavimo principais, nustatytais Informacinės visuomenės paslaugų įstatyme.

106 straipsnis. Turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybė

1. Paslaugų teikėjai atsako už neteisėtus saugomo turinio viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinamais veiksmus, jei leidimas, numatytas šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje, nesuteikiamas.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jeigu paslaugų teikėjai įrodo, kad, vadovaudamiesi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais, jie ėmėsi visų šių veiksmų:

1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;

2) vadovaudamiesi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais, dėjo geriausias pastangas užtikrinti, kad saugomas turinys būtų neprieinamas, kai saugomo turinio subjektai pateikė paslaugų teikėjams aktualios ir būtinos informacijos apie saugomą turinį jo neprieinamumui užtikrinti;

3) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą ir šį turinį tiksliai identifikuojantį pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių, ir dėjo geriausias pastangas užkirsti kelią to konkretaus saugomo turinio įkėlimui ateityje pagal šio straipsnio 2 punkto reikalavimus.

3. Vertinant, ar paslaugų teikėjai vadovavosi profesinio atidumo ir rūpestingumo reikalavimais ir ėmėsi visų šio straipsnio 2 dalyje numatytų veiksmų, vadovaujamasi proporcingumo principu ir atsižvelgiama į:

1) paslaugos pobūdį, auditoriją ir apimtį;

2) saugomo turinio, kurį įkėlė paslaugų naudotojai, tipą;

3) tinkamų ir efektyvių priemonių prieinamumą paslaugų teikėjams ir tų priemonių sąnaudas.

4. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių paslaugos viešai prieinamos Europos Sąjungos rinkoje trumpiau nei trejus metus ir kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, apskaičiuota remiantis Europos Komisijos rekomendacija 2003/361/EB (20), su sąlyga, kad šias paslaugas teikia ne naujai įsisteigęs arba veikiantis kitu vardu, bet jau veikiantis ar veikęs paslaugų teikėjas ir, jeigu nauji paslaugų teikėjai įrodo, kad ėmėsi visų šių veiksmų:

1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;

2) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių.

5. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma naujiems paslaugų teikėjams, kurių vidutinis mėnesinis pavienių lankytojų skaičius viršija 5 mln., skaičiuojant pagal ankstesnių kalendorinių metų duomenis, jeigu jie įrodo, kad ėmėsi šių veiksmų:

1) dėjo geriausias pastangas gauti leidimą, kaip nustatyta šio Įstatymo 105 straipsnio 1 dalyje;

2) gavę saugomo turinio subjektų ar kolektyvinio administravimo organizacijos pakankamai pagrįstą pranešimą apie saugomo turinio naudojimą paslaugų teikėjo svetainėje, nedelsdami ėmėsi veiksmų panaikinti prieigą prie saugomo turinio, apie kurio naudojimą pranešta, arba pašalinti jį iš savo interneto svetainių, ir dėjo geriausias pastangas užkirsti kelią to konkretaus saugomo turinio įkėlimui ateityje pagal šio straipsnio 2 punkto reikalavimus.

6. Šio straipsnio 2, 4 ir 5 dalys netaikomos paslaugų teikėjams, kurių pagrindinis tikslas – dalyvauti vykdant autorių teisių ar gretutinių teisių objektų neteisėto naudojimo veiklą arba ją palengvinti, kas nustatoma taikant Įstatymo 78 straipsnio 6 dalį.

#### 107 straipsnis. Ginčų sprendimas.

1. Paslaugų teikėjai turi nustatyti ir viešai paskelbti veiksmingo ir operatyvaus ginčų dėl prieigos prie paslaugų naudotojų įkelto saugomo turinio panaikinimo ar jo pašalinimo (toliau šiame straipsnyje – ginčas) nagrinėjimo taisykles. Taisyklėse nustatomi paslaugų naudotojų prašymų išspręsti ginčą formos, turinio ir pateikimo, įrodymų rinkimo ir pateikimo reikalavimai, taip pat šalių taikinimo procedūra ir ginčų nagrinėjimo procedūra, įskaitant ir ginčų sprendimą naudojant elektronines priemones, kitos ginčų nagrinėjimo taisyklės. Taisyklėse taip pat nustatoma, kad paslaugų naudotojų skundai tvarkomi nedelsiant. Taisyklės gali nustatyti sankcijas saugomo turinio subjektams, kurie piktnaudžiauja automatinio turinio atpažinimo technologijomis, ir (ar) paslaugų naudotojams, kurie teikia piktavališkus ar nepagrįstus skundus.

2. Saugomo turinio subjektai per paslaugų teikėjo nustatytą terminą turi atsakyti į paslaugų naudotojų skundus, gautus per paslaugų teikėjus, ir tinkamai pagrįsti savo prašymus pašalinti saugomą turinį ar apriboti prieigą prie jo, nurodydami prašymo priežastis. Saugomo turinio subjektai turi peržiūrėti saugomą turinį, dėl kurio pašalinimo ar prieigos prie jo apribojimo ar pašalinimo naudotojas teikia skundą, ir užtikrinti, kad tokią peržiūrą vykdo žmogus. Kai saugomo turinio subjektas per paslaugų teikėjo nustatytą terminą atsiliepia į skundą, tačiau paslaugų naudotojas nesutinka su saugomo turinio subjekto sprendimu, saugomo turinio subjektas gali imtis veiksmų dėl ginčo sprendimo. Kol vyksta ginčas, paslaugų teikėjas apriboja prieigą prie ginčijamo saugomo turinio.

3. Ginčus tarp saugomo turinio subjektų ir paslaugų naudotojų ne teismo tvarka nagrinėja Autorių teisių ir gretutinių teisių komisija šio Įstatymo 72<sup>30</sup> straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka. Ginčo šalys taip pat gali pasinaudoti kitais teisės aktuose numatytais ikiteisminiais ginčų sprendimo būdais ar teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į teismą.

4. Šis straipsnis taikomas paslaugų teikėjams, įsisteigusiems Lietuvos Respublikos teritorijoje.“

#### 40 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas

1. Papildyti Įstatymo 3 priedą 14 punktu:

„14. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/789, kuria nustatomos naudojimosi autorių teisėmis ir gretutinėmis teisėmis, taikytinomis tam tikroms transliuojančiųjų organizacijų internetu transliuojamoms programoms bei retransliuojamoms televizijos ir radijo programoms, taisyklės ir kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 93/83/EEB (OL 2019 L 130, p. 82).“

2. Papildyti Įstatymo 3 priedą 15 punktu:

„15. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyva (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB (OL 2019 L 130, p. 92).“

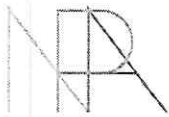
#### 41 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Įstatymas, išskyrus 6, 7 ir 16 straipsnius, įsigalioja 2021 m. birželio 7 d..
2. Įstatymo 6 straipsnis įsigalioja 2023 m. birželio 7 d.
3. Įstatymo 7 straipsnis įsigalioja 2025 m. birželio 7 d.
4. Įstatymo 16 straipsnis įsigalioja 2022 m. birželio 7 d.
5. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.



*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

Respublikos Prezidentas



Nepriklausomų  
prodiuserių  
asociacija  
Independent Producers  
Association of Lithuania

LR kultūros ministerijai  
Jono Basanavičiaus g. 5, Vilnius 01118

Nepriklausomų prodiuserių asociacija  
Architektų g. 25-21, Vilnius  
El. paštas: [info@filmproducers.lt](mailto:info@filmproducers.lt)  
2021-05-14, Vilnius

**Dėl 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų (ES)**

**Nr. 2019/789 ir 2019/790 perkėlimo projekto**

1. Nepriklausomų prodiuserių asociacija (toliau – NPA) šiuo teikia nuomonę dėl 2019 m. balandžio 17 d. priimtų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų (ES) Nr. 2019/789 (toliau – SatCab Direktyva) ir 2019/790 (toliau – DSM Direktyva) perkėlimo projekto (2021-04-09 versija).

**Dėl pasiūlytų ATGTĮ 106 straipsnio nuostatų bei DSM Direktyvos 17 straipsnio perkėlimo**

2. DSM Direktyvos 17 str. nuostatos, kurios įtvirtina turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybės apribojimus, turi būti perkeliamos kuo tiksliau ir nesumažinant DSM Direktyvos 17 str. numatytų sąlygų apimtį.
3. Atitinkamai, Direktyvos 17 str. 4 d. b punktas įtvirtina šią atsakomybės šalinimo sąlygą:  
„4. If no authorisation is granted, online content-sharing service providers shall be liable for unauthorised acts of communication to the public, including making available to the public, of copyright-protected works and other subject matter, unless the service providers demonstrate that they have: <...>  
(b) made, in accordance with high industry standards of professional diligence, best efforts to ensure the unavailability of specific works and other subject matter for which the rightholders have provided the service providers with the relevant and necessary information; and in any event.“
4. Visgi, paskutiniame projekte žodis *aukštais* (**aukštais** pramonės profesinio atidumo standartais) buvo pašalintas iš atitinkamų ATGTĮ 106 str. nuostatų ir tokiu būdu iš esmės buvo sumažintas iš turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų reikalaujamas elgesio standartas.
5. Atkreiptinas dėmesys, kad ne tik DSM Direktyvos 17 str. 4 d., bet ir DSM Direktyvos preambulė aiškiai akcentuoja ne bet kokius, o būtent **aukštus** pramonės profesinio atidumo standartus (reikalavimus) (žr. DSM Direktyvos preambulės 66 paragrafą).
6. Dėl šios priežasties, būtina į atitinkamas ATGTĮ 106 str. nuostatas perkelti anksčiau vartotą formuluotę su žodžiu *aukštais*. Priešingu atveju, DSM Direktyvos 17 str. 4 d. sąlygos į

Nepriklausomų prodiuserių asociacija

Įmonės kodas: 291767080

[info@filmproducers.lt](mailto:info@filmproducers.lt)

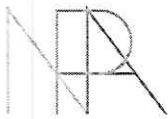
Adresas: Architektų g. 25-21, Vilnius 04105, Lietuva

+37068713078

e.paštas:

mobilus telefonas:





Nepriklausomų  
prodiuserių  
asociacija

Independent Producers  
Association of Lithuania

nacionalinę sistemą bus perkeltos taikant žemesnį turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjų atsakomybės standartą, nei tai numato direktyva.

#### **Dėl pasiūlytų ATGTĮ 40<sup>3</sup> straipsnių nuostatų bei DSM Direktyvos 19 straipsnio perkėlimo**

7. Paskutiniame projekte buvo panaikinta anksčiau įtvirtinta išimtis, kuri 40<sup>1</sup> str. 1 d. įtvirtintų reikalavimų leido netaikyti tais atvejais, „*kai tarp šalių yra sudarytas kolektyvinis susitarimas; tokiu atveju taikomos kolektyviniame susitarime įtvirtintos skaidrumo taisyklės.*”
8. Pažymėtina, kad kolektyvinis susitarimas ir šiuo metu palikta išimtis dėl sutarčių su kolektyvinio administravimo organizacijomis (40<sup>1</sup> str. 3 d. 1 punktas) yra visiškai skirtingi institutai.
9. Nors kolektyviniai susitarimai Lietuvoje šiuo metu nėra paplitę, Lietuvai pritraukiant vis daugiau tarptautinių kino ir audiovizualinių kūrinių gamintojų, tokie susitarimai gali greitai išplisti artimoje ateityje.
10. Pažymėtina, kad tokiu atveju tarp užsakovų (gamintojų) ir kūrybinės grupės yra sudaromas kolektyvinis susitarimas, kuriame išdėstomos bendros visiems autoriams ir atlikėjams suteikiamos teisės ir pareigos (pvz. teisė į informaciją, atlyginimo dydžiai, apmokėjimo tvarka ir t.t.). Tokiu būdu, tarp visos kūrybinės grupės narių yra užtikrinamas skaidrumas ir lygiateisiškumas.
11. Atitinkamai, DSM Direktyvos 19 str. 5 d. aiškiai numato, kad atitinkamos kolektyvinio susitarimo sąlygos iš esmės turi atitikti visus tuos kriterijus, kurie yra įtvirtinti DSM Direktyvos 19 str. 1 – 4 dalyse.
12. Taigi, šia išimtimi jokia apimtimi nebūtų pažeista ar paneigta autorių ar atlikėjų teisė į informaciją, tačiau šios išimties buvimas Lietuvos kino sektoriui yra ypač reikšmingas santykiuose su tarptautiniais filmų gamintojais ir užsakovais.
13. Todėl siūlytina DSM Direktyvos 19 str. 5 d. numatytą išimtį grąžinti į ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. įtvirtintų išimčių sąrašą.

#### **Dėl pasiūlytų ATGTĮ 40<sup>3</sup> straipsnių nuostatų bei DSM Direktyvos 22 straipsnio perkėlimo**

14. Šiuo metu projekte yra numatytos dvi išimtys ryšium su teisėmis į audiovizualinius kūrinius (ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 4 ir 5 punktai). ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 5 punktas įtvirtina bendro pobūdžio išimtį audiovizualinių kūrinių atžvilgiu. Dėl šios priežasties, ATGTĮ nebėra tikslinga palikti siauresnės apimties išimtį, kuri yra įtvirtinta ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 4 punkte – ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 4 punkte įtvirtintų sąlygų buvimas ar nebuvimas jokios įtakos ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 5 punkte įtvirtintos išimties taikymui neturėtų.
15. Visgi, įstatymo projekte palikus abi šias nuostatas, praktikoje gali kilti neaiškumų ir ginčų, kaip šios dvi išimtys (kurios abi yra *lex specialis*) konkuruoja ir dera tarpusavyje.

Nepriklausomų prodiuserių asociacija

Įmonės kodas: 291767080

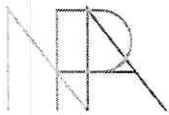
info@filmproducers.lt

Adresas: Architektų g. 25-21, Vilnius 04105, Lietuva

+37068713078

e.paštas:

mobilus telefonas:



Nepriklausomų  
prodiuserių  
asociacija

Independent Producers  
Association of Lithuania

16. Dėl šios priežasties, esant bendrai audiovizualinių kūrinių išimčiai ir siekiant išvengti galimų nesklaidumų ateityje aiškinantis šių dviejų specialiųjų normų konkurenciją, yra siūlytina panaikinti šiuo metu projektu siūlomą ATGTĮ 40<sup>3</sup> str. 2 d. 4 punktą.

Nepriklausomų prodiuserių asociacijos vardu  
Asociacijos pirmininkas Kęstutis Drazdauskas

Nepriklausomų prodiuserių asociacija

Įmonės kodas: 291767080

info@filmproducers.lt

Adresas: Architektų g. 25-21, Vilnius 04105, Lietuva

+37068713078

e.paštas:

mobilus telefonas:



**Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai**  
Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius  
Siunčiama el. paštu dmm@lrkm.lt

2021 m. gegužės 24 d.  
Vilnius

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> STRAIPSNIAIS, VIII IR IX SKYRIAIS, ĮSTATYMO PROJEKTO**

Lietuvos radijo ir televizijos asociacija (toliau – LRTA) susipažino su Kultūros ministerijos parengtu ir visuomenei derinti patektu Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72<sup>13</sup>, 72<sup>30</sup>, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15<sup>1</sup>, 15<sup>2</sup>, 21<sup>1</sup>, 22<sup>1</sup>, 22<sup>2</sup>, 40<sup>1</sup>, 40<sup>2</sup>, 40<sup>3</sup>, 57<sup>1</sup>, 65<sup>1</sup> straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projekto (toliau – Projektas).

LRTA neturi pastabų pateiktam Projektui ir pritaria esamai Projekto redakcijai. Visgi Projektas skiriasi nuo darbo grupės, kuri diskutavo ir teikė siūlymus Projekto rengėjams, todėl prašome ir toliau teikti LRTA informaciją.

Prezidentas

Šarūnas Frolenko

## INTERNETO ŽINIASKLAIDOS ASOCIACIJA

Į.k. 302334852, veikianti adresu J. Jasinskio g. 14A-11, LT-01109 Vilnius

LR Kultūros ministerijai

Visuomenės informavimo ir autorių teisių politikos grupės vyr. specialistei

Simonai Martinavičiūtei

El. p: [simona.martinaviciute@lrkm.lt](mailto:simona.martinaviciute@lrkm.lt)

*Paštu siunčiama nebus*

2021-05-21, Vilnius

### DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Interneto žiniasklaidos asociacija (toliau - IŽA) teikia savo siūlymus Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 7213, 7230, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir papildymo 151, 152, 211, 221, 222, 401, 402, 403, 571, 651 straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas).

Nepaisant to, kad Spaudos publikacijos apibrėžimas (2 str. 45 d.) iš Direktyvos perkeltas pakankamai tiksliai, prašytume įvertinti galimybę tiesiogiai įrašyti į spaudos publikacijos apibrėžimą naujienų portalus. Tai leistų užtikrinti, kad spaudos publikacijos ir naujienų portalų publikacijos nebūtų tapatinamos, kadangi jų rengimas, publikavimas, aktualumas yra skirtingas. IŽA vertinimu, Spaudos publikacijas tik iš dalies galima tapatinti su naujienų publikacijomis atsirandančiomis naujienų portaluose, todėl teikdami šias pastabas Įstatymo projektui, siekiame įvesti aiškumo būtinam šių terminų atskyrimui.

Naujienų portalų publikacijos bus laikomos spaudos publikacijomis, tačiau visiškai neaišku kodėl spaudos publikacija pavirsta gretutinių teisių objektu (siūloma ATGTĮ 2 str. 11 d.). Iki šiol žiniasklaidos publikacijos visada buvo autorių teisių objektu, todėl IŽA vertinimu tai nėra formalumas, kadangi siūloma ATGTĮ 59 str. 5 d. nustatys: „5. Spaudos publikacijos leidėjo teisės į jo iniciatyva ir jam vadovaujant sukurtą spaudos publikaciją nustoja galioti praėjus dvejiems metams po to, kai spaudos publikacija yra išleidžiama.“ Atsižvelgiant į tai, kad Direktyvoje 2019/790, niekur nėra užsimenama, kad spaudos publikacija turėtų būti gretutinių teisių objektas.

Atkreiptinas dėmesys į 40-2 straipsnį. "Autorius arba kitas autorių teisių subjektas turi teisę reikalauti iš šalies, su kuria sudarė sutartį dėl jų teisių naudojimo, ar šios šalies teisių perėmėjo turi teisę reikalauti papildomo atlyginimo už konkretų kūrinio naudojimo būdą, kai iš pradžių sutartimi sutartas atlygis yra neproporcingai mažas, palyginus su visomis vėlesnėmis susijusiomis pajamomis." Šiame straipsnyje atsiranda neapibrėžtumas santykiuose tarp autoriaus ir užsakovo. Įvertinant tai, kad nepaisant sutarto atlygio, autorius gali pareikalauti daugiau. IŽA vertinimu būtina numatyti atskirą išimtį iš taisyklės,



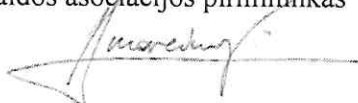
pvz., kad jei autorius reguliariai kuria kūrinius konkrečiam užsakovui (naujienų portalui), jam šita taisyklė negalioja.

Atkreiptinas dėmesys, į siūlomą 40-3 straipsnį, kuriame suteikiama autoriui galimybė nutraukti sutartį, kai kūrinys nenaudojamas, tačiau kūrinio skelbimas naujienų portale turėtų būti laikomas kūrinio naudojimu.

Išvelgiame prieštaravimą tarp 57-1 str. 1 d. ir 105 str. 1 d. Pastaroji norma teigia, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjas neturi gauti spaudos publikacijų leidėjo leidimo kūrinio viešam paskelbimui ar padarymui viešai prieinamu. Tuo tarpu pirmoje normoje kalbama apie spaudos publikacijų leidėjo išimtinės teises leisti ar uždrausti atgaminti spaudos publikaciją ar padaryti ją viešai prieinamą.

Interneto žiniasklaidos asociacijos pirmininkas

Arnas Marcinkus



Kontaktai: [arnas@ventonuovo.lt](mailto:arnas@ventonuovo.lt); +37065913149

## INTERNETO ŽINIASKLAIDOS ASOCIACIJA

LR Kultūros ministerija  
Gauta  
2021-06-11 Nr. G2-4403

Į.k. 302334852, veikianti adresu J. Jasinskio g. 14A-11, LT-01109 Vilnius

LR Kultūros ministerijai  
[dmm@lrkm.lt](mailto:dmm@lrkm.lt)

2021-06-11

Viceministrui Vygintui Gasparavičiui  
[vygintas.gasparavicius@lrkm.lt](mailto:vygintas.gasparavicius@lrkm.lt)

Visuomenės informavimo ir autorių teisės politikos grupės vedėjui Deividui Velkui  
[deividas.velkas@lrkm.lt](mailto:deividas.velkas@lrkm.lt)

Visuomenės informavimo ir autorių teisės politikos grupės patarėjai Živilei Plyčiūraitytei Plyčiūtei  
[zivile.plyciute@lrkm.lt](mailto:zivile.plyciute@lrkm.lt)

### DĖL LR AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1185 PROJEKTO

Interneto žiniasklaidos asociacija (toliau – IŽA), susipažinusi su Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo NR. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 25, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 7213, 7230, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir papildymo 151, 152, 211, 221, 222, 401, 402, 403, 571, 651 straipsniais, VIII ir IX skyriais įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas), atkreipia dėmesį į siūlomą perteklinį reglamentavimą apimančią kolektyvinį administravimą spaudos publikacijoms.

Pagal paskutinį Kultūros ministerijos parengtą Įstatymo projektą, skirtą Autorių teisių Direktyvos perkėlimui į nacionalinę teisę, spaudos leidėjams suteikiamos dvi išimtinės teisės (atgaminimo ir padarymo viešai prieinamu). Visgi, ATGTĮ 65 straipsnio 5 dalimi, kuria reglamentuojamas tiek savanoriškas, tiek privalomas kolektyvinis administravimas, šiuo metu yra siūloma numatyti, kad spaudos publikacijoms kolektyvinis administravimas apskritai nebūtų taikomas. Atitinkamai, ATGTĮ 65(1) str., kuriuo būtų įtvirtinamas naujas išplėstos apimties kolektyvinių licencijų institutas, yra numatytos 4 aiškos sritys, kurių atžvilgiu šis institutas galėtų būti taikomas. Visgi, ir tarp nurodytų sričių spaudos publikacijos taip pat nėra įvardintos.

Įvertinus paskutinįjį Kultūros ministerijos parengtą Direktyvos perkėlimo projektą, atrodo, kad nei viena kolektyvinio administravimo organizacija neturėtų teisinių pagrindų administruoti spaudos publikacijų leidėjų teisės. Aptariamoje Direktyvoje nėra nuostatos, kuri pagrįstų tokią nacionalinės teisės nuostatą.

Šios teisės realizavimas yra ypatingai svarbus, atsižvelgiant į faktą, kad žiniasklaidos darbe yra ne tik rengiamos publikacijos, tačiau ir vykdomas žiniasklaidos monitoringas, kurio metu yra pagal raktinius žodžius atrenkamos publikacijos ir vėliau, už papildomą mokestį, jos pateikiamos klientui (kaip „žiniasklaidos monitoringo“ paslauga). Tai atskira verslo sritis, kuri generuoja pajamas panaudodamos autorinį turinį, tačiau pagal dabartinį siūlomą teisinį reguliavimą, neturi teisės būti kolektyviai administruojamos. Tokia padėtis gali sukelti neigiamų pasekmių spaudos publikacijų autoriams, žiniasklaidos priemonėms. Remiantis siūlomu reglamentavimu (ATGTĮ Projektu), kiekvienas spaudos publikacijos skleidėjas turės



sudaryti dvišales sutartis su kiekvienu rinkoje esančiu žiniasklaidos stebėsenos kanalu (pvz. „Mediaskopas“, „Kantar TNS“ ir kt. teikiančiais minėtas paslaugas). Atsižvelgiant į administracinius abiejų šalių resursus, tai gali būti nepakeliama našta žiniasklaidos stebėsenos kanalui, kadangi reikėtų sudaryti sutartis su kiekvienu internetiniu portalu, kurio duomenys yra viešai prieinami, įskaitant regioninius ar specializuotus spaudos publikacijų rengėjus. IŽA vertinimu, kolektyvinis administravimas, tikrai galėtų ženkliai palengvinti situaciją ir užtikrinti efektyvesnį finansinių srautų valdymą tarp spaudos publikacijų rengėjų/ autorių ir žiniasklaidos stebėsenos kanalų.

Interneto žiniasklaidos asociacija, vienijanti 8 nacionalinius ir regioninius interneto naujienų portalus atkreipia dėmesį, kad nenumačius galimybės už spaudos publikacijų panaudojimą gaunamas pajamas administruoti specializuotai Autorių ir gretutines teises ginančiai įstaigai, nukentėtų ne tik viešosios informacijos skleidėjai, tačiau visų pirma juose dirbantys autoriai, o tai prieštarautų pačiai Autorių ir gretutinių teisių įstatymo logikai. Raginame atsižvelgti į pateiktus argumentus ir ATGTĮ 65 str. panaikinti draudimą spaudos publikacijų skleidėjams remtis kolektyvinio administravimo organizacija įstatymo projekte numatant: pirma, 65 straipsnio 1 d. įrašyti, kad spaudos publikacijos gali būti kolektyviai administruojamos; antra, išbraukti 65 str. 5 d.

Interneto žiniasklaidos asociacijos pirmininkas

Arnas Marcinkus



Kontaktai: [arnas@ventonuovo.lt](mailto:arnas@ventonuovo.lt); +37065913149

Lietuvos Respublikos  
Kultūros ministerijai

2021-05-14 Nr. 20210514/01

**DĖL AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO,  
SUSIJUSIO SU AUTORIŲ TEISIŲ DIREKTYVŲ PERKĖLIMU Į NACIONALINĘ  
TEISĘ, DERINIMO**

Lietuvos informacinių ir ryšių technologijų asociacija „Infobalt“ (toliau – Asociacija) susipažino su Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos parengtu ir pastaboms bei išvadoms pateiktu Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 3, 5, 11, 15, 21, 22, 23, 32, 46, 48, 51, 53, 56, 58, 59, 63, 65, 72 13, 72 30, 75, 89, 91, 93, 96 straipsnių, 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15 1, 15 2, 21 1, 22 1, 22 2, 40 1, 40 2, 40 3, 57 1, 65 1 straipsniais, VIII ir IX skyriais, įstatymo projektu (toliau – Projektas).

Teigiamai vertiname tai, kad atsižvelgiant į technologijų pokyčius bei būdus, kuriais naudotojai pasiekia turinį internete, Direktyvomis atnaujintos autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklės sukuriant išsamią aiškesnių ir skaitmeniniam amžiui pritaikytų taisyklių sistemą, kuri padėtų ginti autorių teisių saugomą medžiagą ir būtų naudinga autorių teisių ir gretutinių teisių turėtojams, leidėjams, paslaugų teikėjams ir naudotojams, taip pat padedama plėtoti tarpvalstybinę prieigą prie televizijos ir radijo programų. Tačiau norime atkreipti dėmesį į taisytinas Projekto dalis.

Asociacija teikia siūlymus ir detalesnius komentarus dėl atitinkamų Projekto straipsnių:

**Dėl Direktyvos 2019/789 įgyvendinimo. (4 straipsnio 1 dalis).**

4 straipsnio 1 dalies visišką įgyvendinimas yra a) invazyvus į retransliavimo paslaugų sektorių ir b) iš esmės ribojantis šios turtinės teisės eksploatavimo turinį. Invazyvumo aspektas pasireiškia tuo, jog jau yra nusistovėjusi šių paslaugų sektoriaus sutartinė praktika,



kuomet retransliavimo licencijos, kad ir iš užsienio subjektų (transliuojančiųjų organizacijų) yra gaunamos betarpiškai. Yra susitariama dėl konkretaus programų paketo, jų perdavimo į galinius įrenginius tvarkos ir vienintelė sutartinė garantija, kurią turi prisiimti licenciaras - užtikrinimas dėl visų suteikiamų turtinių teisių į programas ir jose esančius autorių ir gretutinių teisių objektus turėjimo turėjimo. Siūlomu reguliavimu iš esmės ši sutartinė dalis turėtų tapti trišale, su privalomojo administravimo inkorporavimu. Kokiu būdu tai sustiprintų licenciaro teisių apsaugą, aiškumo stokojama ir retransliavimo sutarčių papildymas privalomojo kolektyvinio administravimo sprendiniais paprasčiausiai padidintų sandorių kaštus, ypač, kuomet kalbame apie sandorių įgyvendinimą - tai reikštų papildomų privalomų ilgalaikių ataskaitų teikimą (ypač turint omeny, kad dažnais retransliavimo susitarimai yra ilgalaikiai) ir materializuotusi kaip paprasčiausia šių sandorių efektyvumo redukcija. Turtinės teisės eksploatavimo redukcija ypač pasireiškia Direktyvos 2019/789 4 straipsnio 2 dalies reguliavimu, kuriuo iš esmės nustatoma retransliavimo teisės administravimo perėmimo prezumpcija - teisės turėtojai nusprendus jos neperduoti kolektyvinio administravimo organizacijai, ši teisė de jure vis tiek būtų deleguojama šiai organizacijai. Tai yra nihilizmas šios teisės turtiniam aspektui, kuris neabejotinai apima ir teisės įgyvendinimą komercinių retransliavimo licencijų sutarčių laisvės kontekste. Atitinkamai, Direktyvos 2019/789 4 straipsnio 2 dalis naikintina, o 1 dalies reguliavimas turi būti transformuojamas į pasirinktinį - t. y. tarnaujantį šios teisės įgyvendinimo komerciniam potencialui: "1. Programų retransliavimo veiksmams leidimą turi suteikti išimtinės teisės viešai jas skelbti turėtojai. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai galėtų naudotis savo teise suteikti arba atsisakyti suteikti leidimą retransliuoti programas per kolektyvinio administravimo organizaciją."

**Dėl „Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjo“ sąvokos** (Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo 2 straipsnio nauja 54 dalis).

Apibrėždamos Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjo sąvoką, valstybės narės turėtų perkelti Direktyvos 2019/790 62, 63 konstatuojamąsias dalis. Nuorodos į „svarbų vaidmenį interneto turinio rinkoje“, „konkuravimą su kitomis internetinėmis turinio paslaugomis“ ir kitus šių Direktyvos dalių elementus yra esminės, kadangi nurodo, kurios paslaugos laikomos

nurodoma, kad jei teisių turėtojai nepateikia reikiamos informacijos, Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjai už tai neatsako.

Įstatymo projekto 105 straipsnio 6 dalyje šiuo metu numatoma tik Turinio dalijimosi internetu paslaugos teikėjo pareiga bendradarbiauti su saugomo turinio subjektais. Tad nėra įgyvendinamas Direktyvos 17 straipsnyje įtvirtintas abipusio bendradarbiavimo įpareigojimas. Siūlome šiuo aspektu papildyti Įstatymo projektą.

**Dėl „geriausių pastangų“ sąvokos** (Įstatymo projekto 39 straipsnis, papildantis Įstatymą nauju 106 straipsniu).

Sveikiname ir palaikome sprendimą perkeltant Direktyvos 2019/790 nuostatas Įstatymo projekte naudoti „geriausių pastangų“ sąvoką. Ši sąvoka buvo rekomenduota tiek akademinuose tyrimuose, tiek ES valdžios institucijų. Tikslios frazės „geriausios pastangos“ naudojimas yra nepaprastai svarbus, siekiant užtikrinti didesnę teisinę tikrumą, reguliavimo proporcingumą, išvengti nereikalingų ginčų bei užtikrinti suderinimą bendrojoje skaitmeninėje rinkoje. Visa tai yra nepaprastai svarbu skaitmeninių paslaugų plėtrai visoje Europoje. Vieningos formuluotės taikymas visos ES mastu sudarys sąlygas platformoms netrukdomai vykdyti veiklą visose valstybėse narėse. Vieningas standartas mažins sankcijų atskirose jurisdikcijose riziką bei leis optimizuoti veiklą, kas užtikrins vieningą skaitmeninių paslaugų progresą.

Kadangi Asociacijos išdėstytos pastabos ir siūlymai yra labai svarbūs mūsų atstovaujamoms įmonėms, ir jų teigiamas įvertinimas galėtų užkirsti kelią neaiškiam reglamentavimui, prašome Jūsų įsigilinti į išdėstytas problemas. Esame pasirengę detaliau pristatyti savo įžvalgas ir siūlymus, siekdami suderinti visoms šalims priimtina variantą.

Direktorius

Mindaugas Ubartas

[pasirašyta el. parašu]